

Sarajevska slamnata bilka

V torek, ko nastaja ta zapis, še vedno velja, da se bodo danes znova sestali predsedniki ali predsedniki predsedstev šestih jugoslovanskih republik oziroma držav in razpravljali o ponudbi Kira Gligorova in Alije Izetbegovića, ki v sendviču med zagovorniki Jugoslavije kot nekakšne moderne federacije (tako tretjata Srbija in Crna gora) in dokončnim jugoslovanskim razhodom (Slovenija in Hrvaška) ponujata nekaj, kar ni ne krop ne voda.

Položaj republik, iz katerih sta omenjena gospoda, dobesedno narekuje njuno opcijo, v kateri so temeljni izidki enoten denarni, bančni in devizni sistem, enotna zunanja politika, po isti poti pa bi hodili tudi glede zunanjetrgovinskih in kreditnih odnosov. Republike naj bi imele vsaka svojo vojsko, ohranili pa naj bi tudi zvezno, seveda depolitizirano armado. Gligorov in Izetbegović govorita tudi o nujnosti konsenza, republike, ki naj bi bile suverene, bi na skupno državo ali skupnost držav prenesle le toliko pristojnosti, kolikor bi se dogovorile.

Iz predloga veje velika želja za kompromisom med vzhodno in zahodno jugoslovansko opcijo, kar je razumljivo. Bosna in Hercegovina ter Makedonija sta v veliki stiski. V tako imenovani moderni federaciji nočeta živeti, ker je beseda moderna samo spleten okrasek za uniarno državo, v kateri bi imel največ besede največji narod; v primeru jugoslovanskega razhoda pa se jima piše še bolj črno, saj bi od BiH vsak vzel svoje, osamljena Makedonija pa bi morala po varnost k severni ali vzhodni sosedji, in ne ve se, kaj bi bilo slabše.

Gligorovu in Izetbegoviću ne glede na zagato, v kateri sta se znašla in ki dejansko piše njen predlog, ne moremo odrekati dobrih namenov in pripravljenosti za še kakšen kompromis. Zdi pa se, da je njuna pobuda le še ena slamnata bilka, ki se je vzhodni in zahodni dvojici ne bosta oprile.

Prav posebna pamet ni potrebna za ugotovitev, da, recimo, Slovenija in Hrvaška v nobenem primeru ne moreta pristati na skupen denarni sistem, saj bi taka rešitev še naprej devalvira-

la delo njihovih državljanov, ali na skupno zunanjo politiko, ko je vsem na obeh, kako različno v Jugoslaviji gledamo na Sovjetsko zvezo, Irak, Izrael, da o Evropi ali nevtrženosti niti ne govorimo. Po drugi strani pa je prav tako kristalno jasno, da Srbija in Crna gora dobiva ošpice od vsakem omenjanju večje ali primernejše ohranitve jugoslovanske zveze. Zanju je preohlapna celo sedanja (ne)država, čeprav ves svet vidi, da jo drži skupaj samo še strah pred dejansko močjo generalov.

Pri sarajevskih in morebitnih nadaljnjih pogajanjih o usodi Jugoslavije so vse drugo kot zanemarljive tudi obljube, ki so jih posamezni nacionalni voditelji dali ali še dajejo svojim ljudstvom, pri čemer imajo slovenski predstavniki to srečo, da je suverena država res naš končni cilj, vendar je Slovenec zaradi ljubege miru pripravljen nekaj časa potrpeti tudi v nekakšni prehodni državi, ki pa ne sme biti niti zarodek Srboslavije niti uresničitev današnjega sarajevskega predloga, katerega edini namen je ohranitev časti in stvarnega obstoja BiH in Makedonije. Slovenija se je pripravljena pogajati in o vsem dogovoriti, vendar bo prej ali slej odšla. Drugi v Jugoslaviji zaradi objektivnih ali subjektivnih okoliščin nimajo tako in na tak način odprtih vrat, ali pa so jih celo zabili. Drugim zaradi sebe. MARJAN BAUER, Delo

Borci se ne dajo potisniti v pozabo

S črnomaljske skupščine

ČRNO MELJ — Člani tukajšnjega Združenja borcev NOV, kakor se imenujejo po novem, so si na seji svoje skupščine pretekli teden dali kar precej duška pri kritiziranju današnjih razmer, zlasti v Sloveniji. Vendar so poudarili, da ne bodo klonili, ampak ostali pokončni in ponosni, se borili naprej ter dali na vsakem koraku vedeti, da se ne dajo kar tako potisniti v pozabo. Ne bodo dovolili blatenja NOB, predvsem pa bi morali novinarji že vedeti, da so borci, ki so nosili puške pod Titovim poveljstvom, izgnali sovražnika iz domovine.

Na skupščini je bilo slišati, da sprava ni prinesla nič drugega kot razdor med ljudmi. »Oni« hočejo namenoma prikazati našo zgodovino v drugačni luči, kot je bila, in s tem povzročajo spore. Prav borci so zato poklicani, so poudarili, da ljudem, zlasti pa mladini, natočijo čistega vina. Tudi slovenski kongres po njihovem ne bo dosegel cilja, ker temelji na ideološki opredelitvi, rehabilitira domobranstvo, njegov koncept pa govori o tem, da bo to kongres razdruževanja.

Predlagali so tudi, da v zakonu črtajo člen, ki obdavljuje pokojnine. Precej pripomb je bilo na to, da v Črnomlju ob dnevu OF ni bilo proslave, veliko besed pa tudi o tem, ali naj bo na pogrebu najprej križ ali prapor. Enega od razpravljavcev pa je zanimalo, zakaj se Slovenija danes oborožuje. »Mar nimamo JLA?« je vprašal ter dodal: »Ni lepo, da JLA danes tako zastopajo, da ni nič vredna. Če smo v demokratični Sloveniji, se nam ni potrebno oboroževati, saj nas bi varovala JLA,« je bil prepričan. »Če bi nas varovala,« so pripomnili nekateri drugi, »a nas ne.« M. B. J.

»Dobra gostilna«

Tudi v novomeški občini naj bi ponovno ocenjevali gostilne

NOVO MESTO — Pred leti so posebne strokovne komisije medobčinskih gospodarskih zbornic v Sloveniji ocenjevale kakovost gostiln in restavracij, ki so jo izrazile s številom zvezdic. Pet zvezdic je bil pojem vrhunske kakovosti posameznega lokala. V novomeški občini je bilo zadnje ocenjevanje gostinskih lokalov opravljeno v letu 1986. Zdaj je novomeški izvršni svet sprejel pobudo občinskega sekretariata za družbeni razvoj za izvedbo projekta »Dobra gostilna«, v okviru katerega bi izvedli ocenjevanje gostiln v novomeški občini, ki gostom nudijo pijačo in hrano.

Namen je jasen: z javno oznako ravnih lokalov vplivati na odločitve gostov pri izbiri gostinskega obrata in s tem k izboljšanju kakovosti gostinskih storitev nasploh. Ocenjevali bi vse, od urejenosti in videza gostilne ter strežnega osebja do kakovosti in raznovrstnosti ponudbe, hitrost postrežbe, pa morebitno dodatno ponudbo, prodajo spominkov, organiziranje samostojnih prireditelj ipd. Na osnovi zbranih točk bi gostilnam spet podeljevali zvezdice.

Predlog o ponovnem ocenjevanju gostinskih lokalov je prišel iz sekcije za gostinstvo in turizem pri Gospodarski zbornici Slovenije in v občini Vrhnika so prvo ocenjevanje že izpeljali, čez pol leta pa ga nameravajo ponoviti, da vidijo učinke. V novomeški občini naj bi po sklepu občinske vlade projekt »Dobra gostilna« izpeljali po sprejemu nove zakonodaje s področja gostinstva in turizma.

Vroč čaj pri 35 stopinjah vročine

Razgovor z mag. Andrejem Rotom, glavnim in odgovornim urednikom »Slovenca« — Zanimive podrobnosti iz življenja v skupnosti argentinskih Slovencev

DOLENJSKE TOPLICE — Na četrtkovem »razgovoru z županom«, ki ga v Dolenjskih Toplicah prirejajo mladi krščanski demokrati, so imeli ne tako številni navzoči priložnost spoznati osebo, ki je zadnje čase iz anonimnosti dokaj hitro in samozavestno stopila v središče slovenske medijske pozornosti in bo tam, če se bodo načrti z novim dnevnikom Slovenec uresničili, tudi ostala. To je namreč magister Andrej Rot, imenovan za glavnega in odgovornega urednika ponovno vzniklega časopisa, katerega glavna naloga je pluralizacija slovenskega medijskega prostora. V ta namen je tudi dobil slovensko državno podporo v znesku 20 milijonov din.

Magister Rot je povedal, da je ekipa približno sedemdesetih ljudi, primerno tehnično opremljena, ta teden že pripravljena na izdajanje prvih poskusnih števk, ki naj bi izhajale do 17. junija, ko naj bi se novi slovenski dnevnik povsem enakovredno uvrstil med redne slovenske periodične publikacije.

V razgovoru z novomeškim županom Marjanom Dvornikom je magister Rot razkril svoje poglede na osnovne vrednote, ki naj bi jih varoval in spodbujal novi dnevnik, to pa so: krščanski etos, objektivnost in slovenstvo. Pri tem bi tudi znotraj svojih vrst gojil ustvarjalni pluralizem mišljenj, izhajajoč iz bogate tradicije istoimenskega prednika, ki ga je treba po njegovem ocenjevati celovito, skozi vse njegovo obdobje od prejšnjega stoletja naprej in ne le skozi nekaj tistih zadnjih let med zadnjo svetovno vojno, zaradi katerih se ga je prijel madež kolaboracionizma z okupatorjem in je bil zato ob koncu vojne tudi ukinjen.

Na neki način je simbolično, da je postal glavni in odgovorni urednik ponovno vzniklega časopisa prav magister Andrej Rot, sin bivšega domobranca iz

Z novomeškim županom Marjanom Dvornikom je tokrat v Dolenjskih Toplicah kramljal magister Andrej Rot (desno).

Rakitne in slovenskega emigranta. Rodil se je v Argentini, je morda manj obremenjen s preteklostjo, kot pa marsikdo, ki je zrasel v stari domovini. Razgovor se je prav zato pretežno vrtel okoli slovenske politične in ekonomske emigracije v tej južnoameriški državi, o odnosih med tema dvema skupinama, o odnosih do domovine in z domovino in o prav neverjetno živi notranji kulturni moči, ki so jo in jo še danes izžarevajo naši argentinski rojaki. Ta moč rase prav iz nasilne odrezanosti od domovine in domotožja, ki ni lastno le prvi generaciji, temveč ga je moč najti tudi v drugi. O domotožju med drugo generacijo pravi magister Rot: »Mi ga nismo poznali, nam so ga vcepili.«

Zanimiva je tudi naslednja karakteristika slovenske skupnosti v Argentini: »Naši starši so skušali v Argentini obnoviti Slovenijo. Postavili so si hiše, kar se da podobne tistim, ki so jih imeli doma, nekateri so imeli delavnice s takim orodjem, kot so ga imeli v Sloveniji, mnogi so imeli podobne drvarnice, štedilnike na drva, sadna drevesa, brusli so koso kot v starih časih in ob sobotah in nedeljah so se zbirali, balinali in obujali spomine. Za božič so pri vročini 35 stopinj še dolgo pili vroč čaj in jedli potico, kot je to bil običaj doma. Predvsem pa so obnovili društveno življenje, kakršno je bilo pred vojno.«

Po vsem, kar je povedal magister Andrej Rot o odraščanju v Argentini, ni dvoma, da se bo v Sloveniji z družino zlahka življal. Kako pa bo šlo Slovincu, ki je skoraj pol stoletja počival v domači zemlji, pa bomo videli v naslednjih dneh in tednih. T. JAKŠE

DAROVALI 182 TON UPORABNEGA BLAGA

LJUBLJANA — V vseslovenski tradicionalni akciji zbiranja oblačil, posteljnine in obutve, ki jo je Rdeči križ Slovenije organiziral 30. maja, je bilo zbranih nad 182 ton uporabnega blaga, kar je več kot prejšnja leta. Rdeči križ se vsem darovalcem javno zahvaluje.

TELEFONI ZA EVROPO — Ze naslednjo jesen ne bo več težav s telefonijo. To obeta podpis pogodbe med Iskrro Tel iz Ljubljane in PTT Novo mesto, ki sta jo v petek podpisala v.d. direktorja PTT Anton Bajec in Andrej Polenc, direktor Iskrre Tel (na sliki). Gre za najsodobnejšo digitalno telefonsko centralo tipa EWS-D, na katero bodo lahko priključili 3600 telefonskih linij. Te so namenjene predvsem dolžinskemu gospodarstvu za zagotavljanje evropske kvalitete telefonije. Naložba je vredna 69 milijonov dinarjev. Del sredstev bo zagotovil PTT Novo mesto, preostalo pa bodo preko podjetij poskušali zagotoviti izvršni svet občine in naročniki. Nova centrala bo v mnogočem izboljšala tudi delo telefonskih tehnikov, vzdrževanja in okvar pa pravzaprav ne bo več. Na pošti so zagotovili, da bo do leta 1995 tudi na Dolenjskem 35-telefonskih priključkov na 100 prebivalcev. (Foto: J. Pavlin)

Petica za mariborske funkcionarje

Kdo je v nedavni drami največ pridobil

MARIBOR — Maribor se postopoma otresa šoka ob nedavnem dramatičnem dogajanju okoli vojaškega učnega centra v podnožju Pohorja in v mestni hiši. In to je slabo, ker je nekajdnevni strah s primestjo duha Roške spet zamenjal tisti prav nič nacionalno vzvišeni strah za eksistenco. Celotno strogoga vojaškega pragmatika Janeza Janjša je čustveno zaneslo, ko je štajerski prestolnici po koncu 48-urne drame izrekel priznanje za njeno »slovensko« držo, kar pa so mnogi Mariborčani dojele kot malec dvoimen kompliment. V njem je bil navsezadnje implicitni dvom, da se mesto ne obnaša vedno »slovensko« (beri: na liniji slovenske uradne politike), torej ga je bilo mogoče razumeti tudi kot vnovični namig na staro tezo, da je Maribor zaokus vladajoče koalicije preveč »rdeč«.

Takoj povejmo: mariborsko občinsko vodstvo, to pa velja zlasti za

MILAN PREDAN

Naroda se ne da upogniti!

Dober mesec pred dnevom, napovedanim za dan slovenske osamosvojitve, se je zgodil Maribor: s strani nekdanj jugoslovanske in ljudske armade nezasišano izzivanje slovenske teritorialne obrambe, oblasti in vsega slovenskega življa, ki je na lanskem plebiscitu izprizčil svojo voljo, da si — celo ne glede na ceno — končno oblikuje svojo državo, kjer si bo sam uravnaval svoje življenje. Pod tankom na mariborskih ulicah, kjer tam ni imel kaj početi, je obležala tudi prva žrtev. Zgodilo se je vojaško streljanje na elektricarje na Ptuj. Zgodilo se je kopicenje orožja in enonacionalnih, seveda neslovenskih, enot na ozemlju Slovenije. Zgodilo se je vaje vojnega letalstva, ki bi jih armadni vrh zaradi napetih političnih razmer moral odpovedati, če bi bilo v njem kaj dobre volje za dogovarjanje o prihodnosti Jugoslavije, njenih republik in same JLA — če sploh pristanemo na to, da se ima armada o teh stvareh pravico dogovarjati. Bilo je sicer neumno pričakovati, da bodo Srbija s črnogorskim dominijom, prosrbski zvezni organi in JLA, ki se je tudi postavila na stran ohranitve Jugoslavije, ki bi vojski edini omogočal ohranitev pridobljenega privilegiranega položaja, mirno gledali in sprejeli slovenske osamosvojitvene postopke. Toda to, kar se dogaja, je nad pričakovani, so dejanja sadomazohističnega nerazumneža, ki noče sprejeti dejstva, da je projekt »dosedanja Jugoslavija« že propadel in da ga nobena stvar, niti sila v obliki tankov proti ljudstvu, ne more ohraniti. Žalostno je, da politiki in generali predvidenege osamosvojitve sicer ne morejo preprečiti, lahko pa ga otežijo in celo poškropijo z mnogo krvi.

MILAN KOVAČIČ, varnostnik iz Račjega sela, Trebnje: »Zadnji zapleti z armado ne bodo preprečili uresničitve plebiscitne odločitve. Sprte strani bodo že našle kakšno rešitev. Mislim, da so razumni ljudje na obeh straneh. Nad obrambnim ministrom pa bi moral v Sloveniji biti kdo iz oblasti, da ne bi bile stvari tako napihnjene, da bi zadeve reševal bolj diplomatsko in z mirnim dialogom. Zakaj pa vojska grozi, vemo. Je kot firma pred stečajem in ji gre za to, kje zaposliti svoje ljudi.«

MARKO ZUPANČIČ, sodnik iz Brežic: »Mene tanki in vojaški premiki zaenkrat še niso ustrahovali. Menim, da taki manevri vojske tudi sicer ne bodo bistveno vplivali na to, da bi ljudje manj odločno podpirali osamosvojitve Slovenije. Seveda pa ni vse odvisno samo od njihove volje, temveč še mnogo več od slovenske politike. Za to pa nisem tako prepričan, da bo sposobna držati in pametno prenesti se pritiske.«

NINA MATIČ, recepcionarka v hotelu Sremič v Krškem: »Čisto mogoče je, da bo zastraševanje z vojsko zavleklo osamosvojitve Slovenije. Vsekakor je osamosvojitve daljši proces. Očitno se republike še niso dogovorile, kako naprej, kaj bo z Jugoslavijo, ali bo konfederacija ali kaj. Občutek imam, da vse poteka po nekem vnaprej pripravljem scenariju, kot neka zarota, v kateri vojska že dela na svojo roko.«

DANICA GAŠPERŠIČ, upokojenka iz Novoga mesta: »Kolikor sem informirana, mislim, da smo na pravi osamosvojitveni poti. Upam, da se naši sedanji voditelji zavedajo vseh težav, ki stojijo na poti in da jih bodo znali do usodnega datuma, 26. junija, uspešno prebroditi. Mislim, da se zavedajo svojih sposobnosti in se bodo znali temu primerno ravnati. Upam, da se bo naša težnja po samostojni Sloveniji končno le uresničila, saj smo se tako odločili tudi na plebiscitu.«

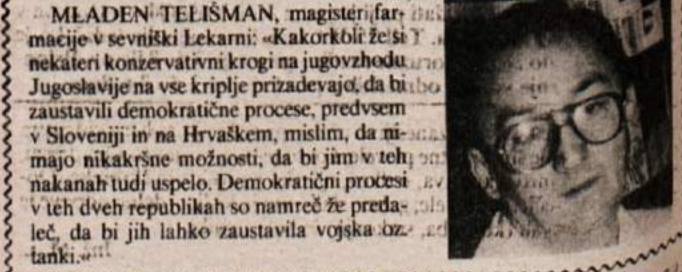
MARTIN FIR, upokojenec iz Metlike: »Slovinci smo trdno odločeni, da bomo samostojni in tega nam nihče ne more preprečiti! Niti tanki ne morejo zavreti slovenske samostojnosti. Če bi vojska skušala to narediti, bi se ljudstvo uprlo. Staro in mlado, kar leže in gre, bi se postavilo po robu. Naroda se ne da upogniti. S pametnim dogovorom lahko še naprej ostanemo prijatelji, če bi nam skušali preprečiti samostojnost, bi to povzročilo le sovraštvo.«

DAMJAN ŽALEC, dipl. pravnik iz Črnomlja: »Vojska bo gotovo nadaljevala s politiko zastraševanja in ustvarjanja psihološke ter bo na ta način poskušala preprečiti plebiscitarno odločitev. V tem zastraševanju bo lahko padla še kakšna žrtev, mislim pa, da do posega vojske ne bo prišlo, ker bi to pomenilo razpad JLA zaradi njene večnacionalnosti. Upam, da se bo vse rešilo po mirni poti in bo Slovenija 26. junija svobodna, suverena država.«

JOŽE LEVSTIK, upokojeni polkovnik JLA iz Loškega Potoka: »Vojska lahko osamosvojitve Slovenije le zadrži, ne more pa ga preprečiti. Vprašanje je, za koliko časa sploh lahko zavre osamosvojitve. Plebiscit je pač izglasovan, ljudje zahtevajo osamosvojitve in so nanjo pripravljene. Nekateri celo menijo, da osamosvojitve ne more nihče niti začasno zadržati, kaj šele preprečiti.«

MIRAN MAUHAR, uslužbenec Avto buma iz Šalke vasi pri Kočevju: »Armada osamosvojitve Slovenije ne more preprečiti niti zavreti. Slovenski narod se je na referendumu že odločil za tisto, kar je zanj najbolj prav. Vojska dela z vojaškimi vajami in vpletanjem v Mariboru le zgago. Menim, da bo osamosvojitve potekala po določenih datumih. Morda bo kakšen dan razlike, več pa ne, saj smo Slovenci poznani, da se držimo rokov in dogovorov.«

MLEDEN Telišman, magister farmacije v sevnjski Lekarni: »Kakor koli že, nekateri konzervativni krogi na jugovzhodu Jugoslavije na vse kriplje prizadevajo, da bi zaustavili demokratične procese, predvsem v Sloveniji in na Hrvaškem, mislim, da nimajo nikakršne možnosti, da bi jim v teh nakanah tudi uspelo. Demokratični procesi v teh dveh republikah so namreč že predaleč, da bi jih lahko zaustavila vojska oz. tanki.«

Kmetijstvo

Ni videti, da ne bo novih krivic

Dolenjski odbor sindikata kmetijstva podpira vračanje krivično odvzetega premoženja, a ne na račun zdajšnjih upravljalcev — Izračunati posledice

NOVO MESTO — Delavci v Kmetijski zadruzi Krka in Gozdnem gospodarstvu Novo mesto podpirajo zahteve, da se vrne lastnikom krivično odvzeto premoženje, vendar naj bo vračanje v maniri pravne države in naj ne povzroča novih krivic, lastnina pa mora tudi ostati v družbeni funkciji. Takšno generalno stališče je v razgovoru o osnutku zakona o denacionalizaciji, ki se ga je udeležil predsednik republiškega odbora sindikata kmetijstva in živilske industrije Srečko Čater, pretekli torek podprli tudi odbor sindikata kmetijstva in živilske industrije območne organizacije Svobodnih sindikatov za Dolenjsko.

V zadrugi ocenjujejo, da bo proces vračanja zajel približno štiri petine od 1.120 hektarov zdaj zadržanih zemljišč. S tem bo ostalo brez dela 28 delavcev z 39 neprekrbljenimi družinskimi člani. V njihovi trgovski dejavnosti bo v proces denacionalizacije vključenih več kot 40 odst. poslovnih

prostorov, v katerih dela 71 ljudi. GG bo z zakonom o denacionalizaciji izgubil okrog četrtno družbenih izgub, ki jih ima sedaj v upravljanju. V GG so zaradi težav že tri leta zmanjševali število zaposlenih, z odpravnimi in dokupi let pa so pomagali delavcem, ki so postali odvečni po lanski zakonsko prepovedani sečnji. Zdaj jim je denarja za takšno humano reševanje problemov odvečnih delavcev zmanjkalo. Iz osnutka zakona pa ni videti, da bi to breme s pleč prizadetih organizacij nameravala prevzeti oblast, država.

Delavci v kmetijstvu in gozdarstvu menijo, da je bivše lastnike okodovala država — ki tudi njim ni bila ravno dobra mati —, zato naj jim prizna odškodnino in tako vsaj deloma popravi krivice, vendar ne na račun sedanjih upravljalcev tega imetja. Ti so skrbeli zanj tudi na račun nizkih plač, od njega pa morajo vseskozi izdatno, bolj kot zasebni sektor, polniti razne sklade in proračune. Zato na-

sprotujejo temu, da bi bili v procesu lastninjenja popolnoma izrinjeni, njihovo minulo delo pa dano drugim. Zahtevajo, da bi se položaj zaposlenih delavcev v kmetijstvu in gozdarstvu ob upoštevanju minulega dela moral rešiti pred sprejemom zakona o denacionalizaciji.

Ob sprejemanju zakona o denacionalizaciji bi morale biti znane in ovrednotene tudi njegove posledice z vidika odvečnih delavcev in reševanja njihovega socialnega položaja, prav tako pa tudi z vidika nacionalne ekonomije. V Novem mestu so pričani, da bi morali biti hkrati z zakonom o denacionalizaciji naredi sistemski zakoni, ki urejajo ta področja. Ohranitev te lastnine v družbeni funkciji, njeno pokrivanje tistih družbenih potreb, ki jih je sedaj, vzdrževanje doseženega standarda — npr. gozdnih poti ali melioriranih zemljišč — premiranje, ki je zdaj ugodnejše za zasebni sektor in še vrsta stvari so vprašanja, ki po novomeškem mnenju ne bi smela ostati pomotena pod preprogo, ampak bi jih morali temeljito obdelati. Sicer bo načelo o nepovzročanju novih krivic le floskula, nujno popraviljanje storjenih krivic pa skoraj katastrofa za nacionalno ekonomijo.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Zaščita vina pred poletno vročino

Idealna klima za zorenje belih vin je v tistih zidanih, ki imajo stalno temperaturo 10 do 12°C; rdeča vina so potrebna hitrejšega razvoja, zato jim ustreza temperatura 12 do 15°C. Redki so tisti srečni vinogradniki, ki imajo take temperature v kletih. Termometer bi mnoge presenetil, saj se globlje temperature v povprečni slovenski navadni zidanci poizmi od +5 do poleti +22°C Celzija. Takšna temperatura nihanja motijo zorilne procese vin. Vsem tistim vinogradnikom, ki načrtujejo svojo gospodarsko bodočnost tudi z dohodkom iz vina, svetujem, da z zadostnimi izolacijskimi materiali zavarujejo svojo zorilnico vina pred prevleškimi temperaturnimi nihanjem.

brezračno, preko cevi s črpalko, ki naj ne bo centrifugalna. Tudi zračni pretok je lahko manj zračen, če to opravilo izvajamo skrbno in z zavestjo, da ohranimo v vinu čim več plinov. Svežino nam poleg kisline daje ogljikov dioksid, plin, ki se izkadi, če prelivamo grobo ali sredi dneva ob največji vročini. Čim nižje temperature je vino, več ogljikovega dioksida je v njem raztopljenega, pri višji temperaturi se pa spreminja v plinasto stanje. Kovinska cisterna igra enako vlogo kot parafiniran lesen sod pri ohranjanju stopnje zrelosti vina. Zrak, ki pospešuje oksidacijske procese v vsakem vinu, tudi že zrelem, ne more do vina v dotočeni kovinski posodi.

Ob tej priložnosti naj opozorim vinogradnike na previdnost pri nabavi kovinskih cistern. Ugotavljamo že, da nekatera vina kažejo priokus po metalih. Niso vse cisterne, ki so na trgu, iz jekla, ki je primerno za hranjenje vina. »Vinsko« jeklo je dražje, zato so predvsem cenejše cisterne sumljive. Poleg nizke cene je zapeljiva tudi lepa izdelava. Svetujem, da ste pri nabavi pozorni predvsem na atest, ki vam ga mora izdati prodajalec, da je posoda izdelana iz jekla točno določenih oznak, ki je primerno za vinsko posodo. Cisterne imajo nekaj prednosti pred lesenimi sodi, toda ne vsem. V zidanih, ki so toplotno neizolirane, je vpliv temperaturnih nihanj na vino v cisterni bistveno večji kot na vino v sodu, kajti les je slabši prevodnik toplote in štiti vino delno pred prehitrim segrevanjem in ohlajanjem. Vina, bogatejša po ekstraktu, vina boljših sort in dobrih letnikov zahtevajo nekaj več časa, da dozori. Toda nega vina brez znanja, predvsem pa brez posluha nam v nekaj mesecih izniči sorte značilnosti: zgubi se vinska ali sortna cvetica, ki nam mnogokrat nudi šopek vonjav po raznem sadju, cvetju, ostane nam lahko le povprečno vino, pitno, primerno za odžanje ali za vsakdanji obrok. (Se nadaljuje) mag. JULIJ NEMANIČ

LESENI SOD

Nesporno je, da v lesenem, neparafiniranem sodu, ki je dotočen in kjer usuhek vina tedensko dotaka, vino lepo zori. Ako je sod velik, recimo 10 do 20 hl, vino počasneje zori kot v majhnem sodu volumna 3 do 5 hl. Čim višja je temperatura, tem hitreje poteka zorenje. Ocenjujem, da je kakovostno belo vino (recimo belokranjec) zrelo oziroma doseglo svoj optimum kakovosti glede na velikost sode v aprilu ali maju. Daljše zadrževanje vina v neparafiniranem sodu bi pomenilo že začetek procesa prezorevanja ali začetek oksidacije in pridobivanje okusa po lesu. Kaj narediti? V tem času je potreben že tretji pretok, torej vino stekleničimo ali pretočimo v parafiniran sod ali v cisterno iz plemenitega jekla. Tak ukrep bo ohranil vino sveže, mladostno. Da pa ne naredimo napake pri samem pretoku in da ne zapravimo svežine, pretočimo iz sode v sod

SLOVENIJA REDI MANJ ŽIVINE

LJUBLJANA — Kot kažejo prvi podatki letošnjega popisa, se je število domačih živali v zadnjem desetletju v Sloveniji precej zmanjšalo. Izjema je le perutnina, ki je redimo že 2,6 milijona glav. Govedi ima Slovenija zdaj le 410.000, prašičev 265.000, ovac 28.000 in nekaj nad 10.000 konj. Zanimivo je, da reja konj ne nahuje več tako, kot je ob silovitem pohodu kmetijske mehanizacije desetletje poprej. Zaradi posebnosti reje in potrebe po konjskem mesu slovenski reji redijo celo skoraj toliko kobil kot pred vojno, ko je bilo skupno število konj nekajkrat večje.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek so se pri Deladinju pojavile prve breskve, češenj pa na stojnicah skorajda ni bilo videti, čeprav je sedaj pravi čas za te sadeže. Branjevske so ponujale smetano po 50 din, venec česna po 100 din, krompir po 25 din, solata je bila 40 din, jagode 60 din, paradižnik 70 din, nova čebula 40 din, kumare 50 din, sveže zelje 25 din, star krompir 15 din, orehova jedra 180 din, jajca 2,5 din. Na pokriti stojnici KZ Krke in Deladinja so bile v ponedeljek naslednje cene (Deladini v oklepaju): jabolka 20 (49) din, paradižnik 72 (70) din, sveže zelje 30 (25) din, solata 40 (35) din, banane 49,50 (38) din, hruške 40 (40) din, paprika 126 (110) din, kivi 119 (120) din, limone 41 (40) din, cvetača 53 (40) din, grozdje 160 (140) din, bučke 134 din.

Sejmišča

● SEJMIŠČE V BREŽICAH — Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 177 do 3 mesece starih prašičev in 39 starejših. Prvi, katerih so prodali 91, so bili po 50 din kg žive teže. Drugi, od katerih jih je menjalo lastnika 12, so veljali 32 din kilo žive teže.

● SEJMIŠČE V NOVEM MESTU — V ponedeljek so imeli naprodaj 110 prašičev, starih 8 do 14 tednov, težkih 18 do 35 kg. Veljali so do 50 din kg žive teže. Ponujali so tudi 15 prašičev, starih nad 3 mesece, tj. težkih čez 50 kg. Veljali so do 35 din kilo žive teže. Lastnika je menjalo 43 mlajših prašičev.

ZBIRALNICE IN HLADILNICE UREJAJO

LOŠKI POTOK — Kmetijska zadruga Ribnica in krajevna skupnost Loški potok prispevata denar za urejanje zbiralnic in hladilnic mleka na območju Loškega potoka. Krajinam opravljajo prostovoljno potrebna dela. Ljubljanske mlekarne pa bodo dale hladilne bazine in hladilnice. Hladilnice in zbiralnice mleka bodo v Travniku (je že skoraj dokončana), Retjah in Malem Logu; hladilniki za mleko pa bodo v Srednji vasi, Segovi vasi in pri Beli Vodi. Primerno lokacijo iščejo še za zbiralnico za vas Hrib.

● Duhovne vrednote bodo morda spet prišle do cene, ko bo praktični materializem ljudem dobera izpraznil srca in izsesal duše. (F. Cerar)

Zdravilni oves

Raziskali zdravstvene učinke te zapostavljene poljščine

Oves posejemo v Sloveniji še komajda na slabih 3.000 ha polji. K nazadovanju te poljščine je pripomoglo desetletno nezadržano manjšanje števila konj, ki se je zdaj ustalilo, delno pa tudi spremembe v prehrani Slovencev, v kateri ovseno zrnje komajda še najde svoje mesto. Žal, lahko pristavimo k temu.

Oves je namreč po svojih hranilnih, še bolj po zdravstveni vrednosti izjemno dobra hrana. Znan je njegov blagodejni učinek na živali, pa tudi na človeka (ovseni kosmiči, ovsenjak), zdaj pa je znanost razvzročila njegovo vlogo v prebavilih. Britanski raziskovalni inštitut je dokazal, da uporaba ovsu zmanjšuje količino glukoze v krvi, in pojasnil, zakaj se to zgodi. Z vključevanjem ovsu v jedilnik se izdatno zmanjša možnost za sladkorno bolezen, saj oves zavira glikemično reakcijo.

Sestavine ovsu pa imajo še en učinek, ki pa še ni dovolj raziskan in ki je za trpeče človeštvo morda še bolj zanimiv. Oves namreč zmanjšuje količino holesterola v krvi, s tem pa preprečuje srčne in žilne bolezni, ki zdaj pobirajo orjaški smrtni davek. Domesvajo, da ovsena smolna obložja notranjost črevesja in tako preprečuje vstrkavanje holesterola iz hrane. (Sodobno kmetijstvo) — n

OBRтна ZBORNICа SLOVENIJE

Ljubljana, Celovška cesta 71, p.p. 50, 61000 Ljubljana
telefon h.c.: 061 552 641 in 552 651
tajništvo: 061 559 490
revija obrtnik: 559 260
fax: 061 559 270
žiro račun: 50100-637-56010

OBVEŠČA

člane, obratovalnice, zadruge, organizacije in poslovne partnerje, da je ustanovljena in registrirana ter da od 1. 6. 1991 posluje kot samostojna strokovno-poslovna organizacija z imenom

OBRтна ZBORNICа SLOVENIJE, LJUBLJANA, Celovška 71

Odprto pismo kmetom in vodstvom

Ljudje so (tokrat brez Kmečke zveze, ki je kriva za vse) sami ugotovili, da gre pri reorganizaciji kmetijstva za farso, v kateri pa nočemo igrati burkežev

Iniciativni odbor za ustanovitev Kmečke zadruge Krško se je sestavil v ponedeljek, 20. 5. 1991, kjer so člani sprejeli odločitev o posredovanju odprtega pisma vsem kmetom Krškega in kooperantom Mercatorja Agrokombinata Krško:

Spoštovani!

Ugotovili smo, da udeležba na sestankih, ki jih je sklical direktor Mercatorja Agrokombinata s kooperanti, ne more biti odraz podpore poslovnim usmeritvam Družbenega podjetja MAK, saj se sestankov udeležilo le 33 kooperantov od 493 članov, ki na samih sestankih niso podprli poslovne politike podjetja in niso bili pripravljeni sprejeti nobene funkcije za t.i. Upravni odbor PE Zadruga. Ljudje so (tokrat brez Kmečke zveze, ki je baje kriva za vse) sami ugotovili, da gre zgolj za farso, v kateri naj bi člani organov igrali burkeže.

Ve se, da ni bil izpolnjen noben dogovor med kmeti in vodstvom Agrokombinata, ki je bil odločen za uspeh referenduma vletu 1989. Poglavitne

zahteve ob razpisu referenduma so bile:

- enovito podjetje Mercator Agrokombinat obstaja le do izida združne zakonodaje, potem se kmetje ponovno izrečejo o nadaljnji obliki Zadruga ali kakšni drugi obliki;
- da se Statut podjetja sprejme le ob soglasju vseh PE.

Navedene zahteve niso bile izpolnjene. Zato smo se odločili, da ne moremo biti vključeni v noben organ upravljanja, ki ga je določilo vodstvo MAK. Odločitev so na skupščini podjetja sprejete kljub nasprotovanju predstavnika kmetov, ki ima po novem le 2% glasov na osnovi kapitala. Mercator pa ima 51% glasov, kar pomeni, da je tudi 51% podjetja v lasti Mercatorja iz Ljubljane. Vsi pa vemo, da so Agrokombinat, ki je nastal iz kmetijskih zadrug, ustvarili delavci in kmetje Agrokombinata, sedaj pa se je odločilo vodstvo podjetja podariti 51% podjetja Mercatorju.

Navedeni in ostali razlogi nas silijo k odločitvi, da v takem podjetju nočemo sodelovati kot sokrivci (upravljavci), pa tudi ne želimo vplivati v taki strukturi MAK. Pripravljeni smo čakati na sprejem ustrezne združne zakonodaje in takoj nato organizirati kmečko zadrugo.

● po nastopu pogojev za firmiranje Kmečke zadruge kmetje ne bomo priznali spornih odločitev skupščine podjetja in tudi ne materialnih odgovornosti, ker je naš predstavnik vedno preglasovan.

Ce se navedeno ne bo upoštevalo, bomo kmetje primorani organizirati protestni zbor in s traktorji zapreti vse dostope v Krško ter na ta način upozoriti širšo javnost na svoje probleme.

Iniciativni odbor

VEČ KUMAR KOT LANI

TREBNJE — Na območju Mercatorjeve Kmetijske zadruge Trebnje bodo letos pridelali predvidoma prek 400 ton kumar, kar pomeni za 100 odst. večjo količino kot lani. Kmetje so tokrat namenili za kumare okrog 20 hektarov njiv, in sicer največ v Suhi krajini. Zadruga, ki bo večino kumaric prodala kamniški Eti, je pridelovalcem zagotovila, da bo kilogram prvotnega pridelka plačala v vrednosti 1,28 nemške marke.

TEKMOVANJE KOSCEV

METLIKA — Aktiv kmečke mladine iz Metlike pripravlja za nedeljo, 9. junija, ob 14. uri pri tovarni Komet v Rosalnicah tekmovanje v košnji in družabnih igrah. Vsi, ki se želijo pomeriti v košnji, se lahko prijavijo v Semenuh v Metliki, ni pa nujno, da so kmetje.

gospodinjinski kotiček

Potek vročega polnjenja

Poleg pasterizacije je praktičen način konzerviranja tudi vroče polnjenje. Sadje lahko skuhamo kot kompot in vročega vložimo v segrete kozarce ter neprodušno zapremo s kovinskim pokrovom. Med sadjem v kozarcu in pokrovom nastane brazračni prostor — vakuum. Važen pogoj za dober shranek po tem postopku je pravilno razkužena posoda. Metoda konzerviranja z vročim polnjenjem je primerna za vse vrste sadja in nekatero zelenjavo. Količina sladkorja se giblje pri vročem polnjenju med 30 in 75 dag na 1 kg očiščenega in razkosanega sadja, kar je odvisno od vrste.

Za shranek odberemo najbolj sveže, zdravo in primerno zrelo sadje. Oprano in osušeno sadje, če je potrebno, olupimo, mu odstranimo koščice, pečke in peclje, ga razrežemo in toplotno obdelamo. Kozarce napolnimo do 2 cm pod robom. Pri delu moramo biti hitri, saj se temperatura sadja pri polnjenju ne sme znižati pod 80°C. Dobro zahtesjene kozarce postavimo na vlažno krpo in pokrijemo, da jih zavaruje pred prepikom. Na ohlajene kozarce nalepimo oznake z datumom in vsebino. Prednost postopka je, da sadje in zelenjava ohranita svojo prirodno aromo, okus in hranilno vrednost. Po-

manjkljivost postopka pa je: večja poraba sladkorja, zaradi prekuhanja nastane spremenjena oblika sadja, npr. jagodičevja.

Kako konzerviramo kumarice s pomočjo vročega polnjenja? Kumarice, ki imajo dolžino do 7 cm, dobro operemo in ocedimo. V večji posodi pripravimo mešanico iz 2,5 l vode in 1 l kisa za vlaganje. Dodamo 2 žlici soli, nekaj lovrovih listov in poprovih zrn. Posodo pokrijemo in mešanico preremo. V drugo, nižjo posodo prelijemo za dva prsta visoko te mešanico, v kateri bomo kumarice blanširali. Po nekaj minutah, ko spremene barvo, jih s penovko preložimo v segrete kozarce, zalijemo z vrelo mešanico iz večje posode in hermetično zapremo s kovinskimi pokrovi. Blanširanje kumaric je pogoj, da postane shranek obstojnejši. Na enak način lahko vlagamo šampinjone. Razlika je le v tem, da gobe blanširamo samo v slani vodi, zmešamo pa na enak način s kislno mešanico. Če pahočemo šampinjone uporabljati kot dodatek k mesnim jedem ali omakam, jih konzerviramo s slanico.

HELENA MRZLIKAR
Kmetijski zavod
Ljubljana

Kmetijski nasveti

Švicarski lek za pirnico

Zloglasna pirnica je prava roparica v rastlinskem svetu in jo upravičeno štejejo med najbolj nevarne plevelce. Če na njivi močno zapleveljeni z njo, ne bi ničesar ukrenili, bi neusmiljeno zadržala posevek. Še bolj kot s semenom se naglo razmnožuje vegetativno, to je s pomočjo korenin (rizomov). Nekateri obdelovalni stroji, ki zemljo zgolj razrežejo, ji pri tem le še pomagajo.

Pirnica s svojo napadalno rastjo močno izčrpa tla. Iz zemlje lahko potegne tudi do 100 kilogramov dušika in ustvari do 40 ton zelene mase na hektar. A ne le to, nekateri raziskovalci ji pripisujejo tudi oviranje drugih rastlin pri rasti, čemu naj bi bil vzrok v tem, da pirnica vsebuje nekatere posebne škodljive sestavine. V tem je še posebej nevarna mlademu koruznemu posevku, ki je sprva v rasti zelo neboljen in ranljiv.

Nevarnost se je še povečala, odkar so prepovedani nekateri atrazinski pripravki, ki pa so tako in tako delovali le še v povečanih dozah. Razmere bi bile skorajda brezupne, če se ne bi pojavila novost, ki obeta rešitev, vsaj začasno. Slovita švicarska trvdka Ciba Geigy, ki je v začetku druge svetovne vojne izumila zdaj že tudi prepovedani prvi insekticid DDT (proti suknarskemu molju), kasneje pa se je ugotovilo, da učinkuje tudi proti drugim žuželkam, prinaša rešitev. Imenuje se tell 75 WG in spada v skupino herbicidov sulfonil urea. Pirnico zanesljivo užene, pa ne le njo, ta herbicid zatira tudi druge nevarne širokolistne plevelce, kot so plešec, kristavač, škčir, dresni, pačja kamilica, mrtva kopriva, redkev, njivska gorjušica in škrbinka. Dobro zatira tudi večletne plevelce; gazez, slak, osat in kislico, delno odpove le pri prosovitih travah (kostreba, srakonja) in beli metliki.

Inž. M. L.

Gradnje še nekaj časa v hladilniku

Lokacijskega dovoljenja skoraj ni moč dobiti

NOVO MESTO — Poročali smo že, da je republiško ustavno sodišče sredi marca letos za neustaven in nezakonit ocenilo odlok o prostorsko ureditvenih pogojih v občini Novo mesto, ki je bil zadnja leta podlaga za izdajo približno 70 odstotkov vseh lokacijskih dovoljenj v občini. Trenutno je pri občinskem sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora vloženi 21 zahtevkov za izdajo lokacijskega dovoljenja.

Dovoljenj ni mogoče izdati, saj je bila dokumentacija izdelana na podlagi razveljavljenega odloka. Tudi tistim 15 odstotkom zahtevkov od 51 nerešenih vlog, ki jih rešujejo v republiškem sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora, v ponovnih postopkih v občini ne bodo mogli ugoditi. Do sprejetja novih prostorsko izvedbenih aktov bo skratka skoraj povsem zastalo izdajanje lokacijskih dovoljenj v novomeški občini, zato naj bi izdelavo omenjenih aktov pospešili.

Zaenkrat vse kaže, da bo pripravljavec uspešno pripravil predlog odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za pomembnejša lokalna središča v novomeški občini — Žužemberk, Dolenjske Toplice, Stražo z Vavto vasjo, Mirgo Peč, Otočec, Sentjerne, Šmarjeto s Šmarješkimi Toplicami — za sejo novomeške občinske skupščine konec junija. Prostorsko ureditveni pogoji za zgodovinsko jedro Novega mesta so v osnutku in javno razgrnjeni. Če bo šlo vse po načrtu, naj bi jih skupščina sprejela v septembru. Osnetek prostorsko ureditvenih pogojev za vse mesto Novo mesto naj bi bil pripravljen za javno razgrnitev do srede junija, sprejemanje predloga v skupščini pa je predvideno za oktober oz. november, pač odvisno od tega, kako kvalitetno bo osnetek tega dokumenta.

Osnetek ureditvenih pogojev za izvenmestni prostor v občini Novo mesto je bil v času javne razgrnitve ocenjen kot manj kvaliteten in potreben mnogih dopolnitev. To naj bi bilo opravljeno v juliju, tako da bi bil predlog nared za obravnavo in sprejemanje v občinski skupščini vsaj v septembru. Do takrat pa se bodo, kot rečeno, v občinskem sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora morali kar skrivati pred večino tistih, ki so se še sposobni lotiti gradnje hiše, saj jim ne glede na gradbeno sezono ne bodo mogli pomagati z lokacijskim dovoljenjem.

Z. L.-D.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 8. junija, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živile:

- v Novem mestu: Market na Cesti herojev
- v Šentjerneju: Market Dolenjka
- v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Rog
- v Žužemberku: Samopostrežba KZ
- v Straži: Market Dolenjka.
- V nedeljo bosta od 8. do 11. ure odprti v Novem mestu Samopostrežba na Glavnem trgu 23, v Črnomlju Samopostrežba Pod lipo.

Danica Zupančič in Franc Molek v novi trgovini na Dvoru nudita vse, od lesenih grabelj do modernih japonskih strojev.

Nova trgovina Suha krajina Commerc

DVOR PRI ŽUŽEMBERKU — Dvor je imel svoj čas več gostlin, trgovin in obrti, vendar mu novi časi niso bili naklonjeni, zato se je ponudba precej skrcila. Zadnja leta se je pričelo obračati nekoliko na boljše, in če se bodo uresničili načrti, ki jih ima na Dvoru zasebni podjetnik Lojze Rebzelj, bo končno le ustvarjen zametek tega, kar bi Dvor glede na svojo slikovito lego ob gornjem toku reke Krke lahko bil. Lojze bo tu zgradil pravi turistični športnorekreativni center. Več o tem bomo še pisali, sedaj pa povejmo le to, da je Lojze, ki ima v Novem mestu tudi kiosk in bife, dvorsko trgovsko ponudbo obogatil z novo pridobitvijo. To je trgovina s kmetijskim, tehničnim in gradbenim materialom Suha krajina Commerc.

V trgovini sta zaposlena Danica Zupančič in Franc Molek, ki rada razkažeta kaj od tega, kar je v navedenega v opisu dejavnosti in je tudi na zalogi. Glede na dosedanje izkušnje s podobnimi družbenimi trgovinami je človek lahko samo presenečen, koliko blaga se da spraviti na sorazmerno majhen prostor — od šivanke in želja pa do pohištva in strojev za vinogradništvo in vrtinarjenje, od navadnih lesenih grabelj do moderne motorne kose. Pa hitro pristavita, da je to, kar je moč videti, samo malenkost v primeri s tem, kar tukaj človek lahko naroči in v kratkem času tudi dobi, ne da bi mu bilo treba samemu iskati željeno blago. To pa je že tisto, o čemer bodo morali razmišljati tudi drugi, če bodo hoteli ostati konkurenčni.

T. J.

NADŠKOF NA OBISKU — V nedeljo je bila v franciškanski cerkvi v Novem mestu birma. V navadi je, da farno in birmance dan prej obišče škof. To pot je v Novo mesto prišel dr. Alojzij Šuštar že dva dni prej, saj je v soboto moral prisotovati otvoritvi karavanškega predora. Skupaj z župniki je obiskal novomeško bolnišnico in fare v Gotni vasi, Potov Vrhu, Smolenji vasi, Velikem Slatniku in obisk končal pri znanem živinskem zdravniku Stanetu Lajbku, ki je letos 10. maja dopolnil 91 let. (Foto: J. Pavlin)

Drobno pohištvo zapira vrata

Že drugo Novolesovo podjetje v stečajnem postopku - 170 delavcem Novih ambientov se je pridružilo na cesti še 450 iz Drobnega pohištva

NOVO MESTO - V petek, 31. maja, je na Temeljnem sodišču v Novem mestu sodni senat pod predsedstvom sodnika Antona Panjana obravnaval zahtevo po uvedbi stečajnega postopka v Novolesovo podjetje Drobno pohištvo. To je bilo v roku nekaj več kot enega meseca torej že drugo Novolesovo podjetje, o katerega usodi je odločalo sodišče. 24. aprila je bila namreč podobna razprava o uvedbi stečajnega postopka v podjetju Novi ambient z 270 zaposlenimi.

Na petkovi razpravi je bila pod vprašajem zaposlitev za več delavcev, saj je Drobno pohištvo največje Novolesovo podjetje, s kar 450 zaposlenimi. Sodni senat je ugotovil, da obstajajo za uvedbo stečajnega postopka vsi potrebni pogoji, zato je razglasil, da je Drobno pohištvo od 31. maja v stečaju, za stečajnega upravitelja pa določil magistra Antona Klasinca iz Ljubljane, ki so mu razmere v Novolesu že dokaj poznane. Temeljno sodišče v Novem mestu je hkrati z razglasitvijo začetka stečajnega postopka objavilo datum za prvi narok za preizkus terjatev. Ta bo 10. oktobra letos.

Ukrepe stečajnega postopka so zaposleni v Drobno pohištvo že pričakovali. V zadnjih tednih so zelo intenzivno dokončevali in dobavljali že naročeno

• Te dni je potekel razpisni rok za mesto generalnega direktorja Novolesa. Kot smo zvedeli, je prišla le ena prijaviteljica. Centralni delavski svet jo bo odprl in obravnaval danes, zato bomo o tem, ali ima Novoles končno novega direktorja, lahko poročali šele v naslednji številki.

blago, tik pred uvedbo stečaja pa jim je uspelo dobiti tudi aprilsko kolo.

Od sodišča imenovani stečajni upravitelj je že pričel z delom. Najprej je po-

NOVO MESTO V POPISU

NOVO MESTO — Po prvih podatkih letošnjega popisa živi v novomeški občini 59.171 stalnih prebivalcev, kar je za 6,45 odst. več kot pred desetletjem, od tega jih je 908 na začasnem delu v tujini. Gospodinjstev je v občini 17.758 ali skoraj za desetino več kot pred desetimi leti. Od tega je 7.781 kmečkih gospodarstev ali 43,8 odst. vseh. Število kmečkih gospodarstev se je v desetih letih v novomeški občini zmanjšalo za skoraj 8 odst. Popisanih je bilo 21.447 stanovanj, to je kar za 21 odst. več kot ob prejšnjem popisu in kar zapleta podoben velikega stanovanjskega primanjkljaja v občini. Po podatkih popisa redijo v občini 1.063 konj, 13.875 glav govedu, 7.076 pujskov, dobrih 66 tisoč glav perutnine in tudi 771 ovac. Po gostoti prebivalstva je novomeška občina med vsemi 62 slovenskimi na 39. mestu, in sicer živi na kvadratnem kilometru 78 ljudi.

skrbel, da nujna proizvodnja v podjetju ne bi obstala. Da bi to zagotovil, je spre-

ELEKTROENERGETSKA GRADNJA SE NADALJUJE — V prostorih Novotehne v Novem mestu so 29. maja podpisali pogodbo o dobavi 110 kV opreme za RP Hudo, ki pomeni nadaljevanje gradnje za Dolenjsko in Belo krajino prepotrebne elektroenergetskega objekta. Pogodbo so podpisali: za investitorja, Eles Ljubljana, glavni direktor Oštaj Kristjan, za dobavitelja opreme direktor Novotehne Niko Galeša in za proizvajalca opreme predsednik Energo-investa iz Zagreba Božidar Matič.

Več vode za žejno mesto

Novo mesto ima rezerve le za eno uro — Nov vodohram bo rešil Drsko — 1000 m³ velik rezervoar

NOVO MESTO — Kaže, da bo Novo mesto še pred koncem tega leta močno izboljšalo svojo oskrbo z vodo kar približno za četrtino. Sedanje novomeške vodne rezerve namreč zadoščajo le za dobro uro normalnega delovanja vodovodnega sistema, to pa je odločno premalo. Novomeške rezerve bodo okrepljene s približno 1000 m³ vode, tolikšno prostornino bo namreč imel novi vodohram, ki so ga te dni pričeli graditi pri Sv. Roku nad Regrčovo vasio. Gradnja je bila načrtovana že za prejšnje srednjeročno obdobje, vendar je bila zaradi pomanjkanja denarja preložena.

Nova pridobitev bo omogočila občutno izboljšano vodno oskrbo Drski in Brodu, kjer so bile v nekaterih višjih stanovanjskih stavbah že sedaj težave, zlasti ob konicah ali večjih okvarah. Še več problemov pa bi nastalo z novogradnjami, ki so v tem delu mesta še načrtovane.

Na razpis za izvedbo gradnje rezervoarja Sv. Rok se je prijavilo šest grad-

• Kaže, da se bodo še prej kot Novomeščani svojih vodnih problemov rešili prebivalci Mirmopeške doline. Ta teden se bo namreč pričela tudi gradnja 200 m³ metrov velikega vodnega rezervoarja na Daljnjem Vrhu. Gradnja bo končana verjetno že konec septembra, naprava pa bi morala pričeti delovati v oktobru. Vrednost investicije je 2,5 milijona dinarjev, izvajalec gradnje pa Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto.

benih podjetij iz vse Slovenije. Najboljšo ponudbo je dal novomeški Pionir, ki mu je bila gradnja tudi zaupana. Po predvidevanjih naj bi z gradnjo končali konec novembra, decembra pa naj bi nova naprava že pričela delovati. Investicija bo stala 8,5 milijona dinarjev, za kar bo Komunala iz svojih sredstev prispevala 6,3 milijona.

T. J.

O POTI DO USPEŠNEGA PODJETJA

NOVO MESTO — Podjetje »Management-kadrološki consulting in izobraževanje« iz Črnomlja, ki ga vodi mag. Anton Mihelič, bo pripravilo v gostišču na Loki v Novem mestu 14. in 15. junija seminar o poti do uspešnega podjetja. Poleg tega bo beseda tekla še o uspešnosti vodenja in nadzora projekt-nih nalog, kakovosti dela in poslovanja, praktičnem uvajanju skupnega merila in informacij, o vrednotenju dela in individualnem razvoju kadrov, ki je najpomembnejša sestavina kadrovskega managementa.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 22. do 28. maja so v naši porodnišnici rodile: Marija Mauser iz Dobindola — Matejo, Anica Mihelič iz Soddevca — Alenko, Darja Kos iz Dol. Nemške vasi — Mateja, Tanja Sajovic iz Črnomlja — Anito, Marija Murgelj s Sel pri Zajčjem Vrhu — Anito, Jožica Povše s Smednika — Suzano, Mihaela Račič iz Gorice — Janjo, Renata Kerin s Senuš — Barbaro, Jožica Glavič s Mirne — Dragico, Bernarda Podgoršek iz Velikega dola — Sanjo, Jožica Čeh iz Knežje vasi — Boruto, Antonija Kuhar s Sel pri Šentjerneju — Mateja, Nataša Recer iz Kanižarice — Eda, Marjeta Cimermančič s Trške Gore — Karmen, Jožica Brezar iz Šentjerneja — Roka, Sonja Prevalšek iz Metlike — Sama, Vesna Vajs s Svbnika — Neja, Marinka Majcen z Vrha — Mojca, Stanka Pucelj iz Otočca — Andrejo, Andreja Plaper iz Šmarj. Toplic — Tjašo, Marjeta Balažič iz Spodnjih Vodol — deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Eva Pucelj, K Roku 7 — Aljaža, Jožica Žabkar, Slavka Gruma 12 — Andrejo. Čestitamo!

Novomeška kronika

ZVONJENJE — Pred tednom so kršćanski demokrati Novega mesta v Dolenjskih Toplicah pripravili že drugi večer »Župan vabi na razgovor« s povratnikom iz Argentine mag. Andrejem Rotom, urednikom najnovejšega slovenskega časopisa Slovenec. Udeležence razgovora pa je s svojo kitaro razveselil še Dušan Pavlenič. Vsi skupaj so na lastni koži, beri ušesih, skusili, kar so pokazale meritve hrupa v tem kraju. Ta je daleč nad dovoljeno mejo, precej zaradi zvonov, ki so, tako kot v času meritev hrupa, neumorno pritkavali tudi med omenjenim razgovorom. Milijoni glasi zvonov ušesom, posebno kršćanskim demokratov, navadno niso niti malo odveč, tokrat pa so moteče posegli v pogovore in ubran večer.

ŽUPAN — Novomeški župan je od povedal dnevniki Delo, ki ga je dobival na domači naslov. Znan je tudi razlog: nezadovoljstvo s pisanjem donedavnega novinarja Dolenjskega lista Marjana Bauerja v zelo brani rubriki Južno od Ljubljane. Le kako bo zdaj vedel, nad katerimi obelodanjenimi neumnostmi se muzajo ali križajo ljudje?

TRAVA — Sredi Novega mesta se na ogled ponuja travnik, da je kaj. Res ni velik, je pa zato travo toliko bolj bujna. Gre za nekdanji Globevnikov vrt in otroško igrišče med sodiščem in stavbo RK, na katerem so pred leti naredili javno zaklonišče, njegovo streho pa potem zazeleli. Trenutno ne kaže nanj spuščati malčkov, saj bi jih v travi, iz katere se tudi ne vidijo posajeni okrasni grmovje, se izgubili. Ker visoka trava gotovo nima kamulatih-nih razlogov, je najverjetneje razloga za njo nemarnost vzdrževalca.

Ena gospa je rekla, da je Pionirjev direktor Slavko Guštin že večkrat pohvalil poljske investitorje kot najboljše in najbolj redne plačnike del. Kljub temu pionirjevci, ki tam delajo, dobivajo plačo najbolj nerodno.

- Mera bogastva je v tem: koliko si vreden, ko izgubiš denar.
- Resnice ni mogoče povedati toliko, da bi jo ljudje razumeli, a ne verjeti (Blake)
- Kdor hoče pravilno spoznati, mora prej pravilno dvomiti. (Aristotel)
- Ni ne vojne ne miru. Hujšega ni (Draškovič)
- Generalni zastopnik jugoslovanskih generalov so tanki.
- Jugoslovanski cokli razvoja sta opanka in vojaški škorenj.

Sprehod po Metliki

METLIŠKA OSNOVNA ŠOLA je »lažja« za mešalno mizo ozvočitev, ki jo je kupila lani. Nekdo je zmknil aparaturo v Trga svobode med letošnjo Vinsko vigradjo, in to na večer, ko so hropili in godli Gorjanci, narodno zabavni ansambel iz Gorjanske, ki pa je sporočil razočaranemu vodstvu osnovne šole, da je mešalno mizo sicer videl, a da je ni niti pomotoma odpravljal čez Gorjance. Zadeva je toliko bolj rodna, ker ukradena stvar ni bila zavzeta, stane pa okrog 10.000 din. Pomagalci sklepajo, da si je stroj prisvojil nekdo, ki namerava ustanoviti bend, pa bi se splačalo napenjati ušesa pred kletno.

ŽNAK, DA JE PREPOVEDANO PARKIRATI na Mestnem trgu od 18. do 6. ure, je bolj malo zalegel, saj v Metliki ni malo takšnih, ki se poživljajo na občinskih sklepe in odloke. Na boljše se je pričelo premikati šele takrat, ko so vneti zadevo v rone miličniki, ki so pričeli kaznovati po 750 din za vsako napačno parkiranje. Tudi največji ignoranti reda in mira so se strelžili: svoje želje konjčke so pričeli puščati na prostorih, kjer je parkiranje dovoljeno. V skripcih pa so še vedno dovoljeni. Omenjenega trga, saj ne vedo, ne navedli omenjenega trga, saj ne vedo, ne prepoved velja tudi zanje. Ob tem je Jožica Šturm izjavila: »Še dobro je, da imamo kemično čistilnico. Upam, da bomo lahko dnevno zaslužili toliko, da bomo lahko plačali globo za parkiranje pred lastno hišo.«

OZKA POT, KI VODI V OBRH ZA Bradicovo hišo, je že nekaj časa enosmerna. Urejevalci metliškega prometa so se na tako odločili zato, da bi se metliški trg lahko hitreje praznil. Kamnita škarp, je bila sezidana zato, da ne bi cesta zadelala v strugo potoka Obrh, je že dobro izdelana in je v napol razpadajočem stanju. Vsak čas se bodo našli nezadovoljniki, naj izsedeževali od strogih občinskih moči, naj izsesajo iz mecnica denar za popravilo skarp, češ: če že sprejemate odloke, pa naj bodo tudi cvenki!

VSE VEČ JE TAKŠNIH, ki se zanimajo, kje se je treba prijaviti za opravljanje izpita iz prve medicinske pomoči. Nič lažje je prijaviti zbiranja zbiranja zbiranja: prijave zbira gospa Bernarčič s skupščini občine Metlika. Izpiti so dvakrat mesečno, če pa je dovolj prijavn, tudi trikrat.

Občina je eno samo smetišče

V metliški občini je več kot 60 črnih smetišč, kar močno kazni podobo pokrajine in okolico vasi — Nad to nadlogo tudi v okviru javnih del

METLIKA — Na zadnji seji občinske skupščine so delegati soglasno in tako rekoč brez razprave sprejeli občinski odlok o zbiranju in odvozu odpadkov. Po tem odloku bodo posej odpadke zbirali in odvažali iz vseh naselij v občini in ne le iz Metlike in še nekaterih krajev, kot do sedaj.

Skoraj vsako naselje v občini ima zdaj vsaj eno črno smetišče in skorajda brez pretiravanja bi lahko rekli, da je metliška občina eno samo smetišče. To pa seveda ne velja le za to majhno belokranjsko občino, saj je marsikje stanje na tem področju še precej slabše, kar pa v tem konkretnem primeru ni nobena tolažba. Vsekakor je v metliški občini le eno kolikor toliko urejeno odlagalnišče odpadkov in tako bo še lep čas. Se pravi, da bo potrebno poskrbeti, da bodo vse ali vsaj veliko večino odpadkov zbirali in odvažali na to odlagalnišče.

Po podatkih metliške Komunale je v tej majhni občini več kot 60 črnih smetišč. Na zemljevidu, ki so ga naredili v Komunali, so označena vsa ta črna sme-

tišča in črne pike so od Jugorja do Rakovca in od Gradca do Radovice, skupaj, kot rečeno, čez 60. Natančni metliški komunalci so ne samo na zemljevidu označili vsako smetišče, marveč tudi vsakega posebej natančno opisali. V krajevnih skupnosti Božakovo je 7 takih smetišč, v KS Drašiči 8, v KS Radovica 5, v KS Slamna vas so 3, v KS Grabrovec prav tako 3, v KS Suhor jih je 5, v KS Lokvica so 3, v KS Rosanice tudi 3, v KS Metlika jih je 5, v KS Jugorje sta 2, prav toliko tudi v KS Dobrave, v KS Podzemelj jih je kar 12 ter v KS Gradac 5.

Po aprilskih cenah bi sanacija teh črnih smetišč stala nekaj več kot 761 tisočakov, poleg metliške Komunale pa naj

bi ta dela opravili tudi v okviru programa javnih del v metliški občini, trajala pa bi štiri mesece. Seveda brez sodelovanja krajevnih skupnosti ni moč računati na uspeh pri tem delu. Kakor se čudno sliši, je vendarle res, da bodo pri sanaciji črnih smetišč morali sodelovati prav tisti, ki so jih naredili. To je tudi eden od porokov, da se ta nadloga ne bo ponovno pojavila ali vsaj ne v takem obsegu. Kajti organizacija zbiranja in odvoza odpadkov iz vseh naselij v občini gotovo ni dovolj, da ljudje ne bodo več metali smeti v najbližje drage, vrtače in jame, saj je tudi v tem primeru (ali v tem še posebej) navada železna srca. Komunalcem za hrbtnost je to kaj lahko narediti, precej težje pa sosedu, ki je pomagal pri čiščenju prejšnje navlake. Pa tudi učinkovitih kazni ne kaže zanemariti. Naj svinjarija udari tudi po žepu.

A. B.

JEZIK — Pred kratkim je bilo v Črnomlju srečanje belokranjskega sindikata z »ablastna struktura«. Sekretar sindikata je namreč tako umetelo zavijal po doljenjsko, da je šlo za sicer vsega vajenim Belokranjem kar precej v nos oz. v ušesa. Saj je tudi na zasedanjih črnomaljske skupščine slišati marsikaj, vendar so, kot pravijo Črnomalji, to le nianse belokranjskega narečja. Če pa pride kdo od drugod, se mora prav tako prilagoditi belokranjsčini, posebno še, če zastopa na tisoče belokranjskih delavcev. Kot kompromis pa so Črnomalji menda pripravljani tolerirati le uradno slovensko.

KRALJ — Črnomaljska borbovska organizacija bi morala izvoliti novega sekretarja. Domenili so se, naj bi bil to njihov član Kralj iz Gribelja, a ta na funkcijo ni pristal. Po prigorjanju se je eden od borcev domislil, da bi bilo njihovo združenje pristankom »zračnanega« sekretarja gotovo edina borbovska organizacija, ki bi imela KRALJA za sekretarja. Na čigavi strani je bil predlagatelj, na Kraljevi ali tisti, ki so ga predlagali, ni bilo moč ugotoviti.

VPLIV SONCA — V Črnomlju se je osončeval »komisija«, ki je začela z mogačem se za zadnje dni, ko je nekoliko večji vpliv sonca. Deluje namreč na sončne celice, ugotavlja pa, zakaj se je ali se bo nekaj zgodilo prav ob določenem času in ne prej ne pozneje. Njihova prva ugotovitev je, zakaj bo postala Slovenija suverena prav 26. junija: zato, ker je to nekaj dni po najdaljšem dnevu in najkrajši noči v letu. To pa pomeni, da bodo imeli naši sovražniki takrat najmanj časa za »noč dolgih nožev«.

Drobne iz Kočevja

SREČANJE Z MEDVEDOM — Nekaj kočevski občan si je oni dan pripravil v Lajpju na bivešem zaprtim območju drva. Pa ga je nekam prišlo in je stopil za bližnji grm — naravnost pred medvedo. Seveda se je hudo ustrašil, kot bi se vsak, in jo ucvril, kar so ga nesle noge. Med begom pa ga je neka veja tako močno poškodovala po očesu, da je kasneje, ko je ubežal medvedu, moral iskati pomoč v ljubljanski bolnišnici.

MALO SVEČ — Na akcijo za priziganje sveč v spomin na poveženega civilista v Mariboru je bil v Kočevju bolj slab odziv. Na glavnem mestnem območju, se pravi na Trgu zboru odposlancev, Ljubljanski cesti in v Kidričevi ulici, je goro ob napovedanem času le malo sveč.

ZAVRŽENI PAPIR — Otroci so med igranjem nogometa razbili na nekem bloku šipo. Zbrali so goro starega papirja, da bi ga prodali Dinosu in nato kupili šipo, pa ni bilo nič. Dinosa papirja ni kupil, zato so ga otroci odpeljali v gozd. Tako je ostal blok brez šipe, otroci brez denarja, industrija papirja pa brez drugih surovin.

Ribniški zobotrebci

ŠE VEDNO ČRNI TOČKI — Na cesti proti Sodražici še vedno nista odstranjeni črni točki na Vinicah in Zamostcu. Cesta je prav na ovinkih zožena. Sklepov o ureditvi teh dveh točk je bilo že več, narejena pa ni še nič.

USPEŠNA POTOŠKA ŠOLARJA — Na občinskem tekmovanju v znanju nemškega jezika je bila tekmovalka potaške šole Natalija Kordiš iz 8. razreda najboljša, osvojila pa je tudi srebrno Vegovo priznanje, saj je zasedla 4. mesto. Andrej Lavrič iz 6. razreda te šole pa je bil na občinskem tekmovanju tretji.

POTOŠKI IZGOVORI — Že večkrat je bilo ugotovljeno, da v Ribnici in Kočevju pijejo vodo, ki jo onesnažujejo Potočani. Potočani pa se zdaj izgovarjajo, da je onesnaževanje pitne vode problem, ki ga Potočani sami ne morejo rešiti. Sicer pa gre po njihovem prepričanju od njih v podzemlje le meteorna voda, medtem ko imajo pri hišah dvo-ali tri prekatne greznice, iz katerih vozijo goščo na njive. Kdo govori resnico?

Trebanjske iveri

REGISTRACIJE — Kot trdijo, je prenekaletni avtomobil, ki vozi po trebanjskih cestah, brez registrskih tablic. Navadno imajo limuzine brez tablic Romi, vendar je možno, da se po starodavnih nomadnih ravnanju v tem pogledu tudi drugi Trebanjci. V okolici ne tako oddaljenega Novega mesta na primer se vozijo v neregistriranih avtomobilih tudi direktorji in buje včasih prispejo tako tudi v Trebnje.

ASFALT — Na cesti na samem robu Mirne, je na asfaltu kup peska, ki voznika pošteno stresa ali pa avtomobil po principu drsenja preusmeri proti bližnjemu jarku. Malo nazaj in malo naprej na tej cesti lahko voznik doživi tudi jame in razpoke v asfaltu. Spričo takih razmer na tej prometnici je tudi razumljivo, zakaj Mirna tudi letos ne more kandidirati za organizacijo dirk formule 1, čeravno bi imela ta namen. Za organizacijo dirk formule 1 je namreč potrebno imeti vsaj okrog tri tisoče metrov dolgo gladko asfaltno cesto. Take pa v okolici Mirne ni.

SLUŽBA — Potem ali tik preden je dokončno razpadel nekdanji slovenski sindikalni organizem stvarnika Ravnika, so iz trebanjske sindikalne izpostave poslali domov delavko. Kmalu potem, ko je vzniknil nov slovenski sindikalni organizem stvarnika Ravnika, se je trebanjski sindikalni odbor okrepil z novim udom, sekretarko. Prvoomejenjena je nezaposlena. Potemtakem bi bil potreben ob vseh šir sindikat za zaščito sindikalnih delavcev.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Kam bi dali postajo in črpalko?

Javna obravnava o postavitvi kioskov, avtobusne postaje in bencinskega servisa — Proti poseganju na najboljšo zemljo in v goste naseljeni del mesta

ČRNOSELJ — Čeprav so ljudje poskušali biti čimbolj realni in se trudili, da ne bi prevladala čustva, pa na javni obravnavi o treh dokumentih za urejanje prostora v Črnomlju povsem brez čustvenih izbruhov ni šlo. To pa je razumljivo, saj naj bi bilo zlasti pri gradnji bencinskega servisa in avtobusne postaje ob zemljo precej občnanov.

Še najbolj mirno je šla na javni obravnavi, ki je bila pretekli teden, mimo predstavitev lokacij, kjer naj bi v bodoče v Črnomlju postavljali kioske in informacijske stebre za plakatiranje. Tako bi kioski in informacijski stebri stali ob poti, ki pelje v srednjo šolo. V centru mesta bi bili kioski na vogalu za banko, ob Žuničevi hiši in nad Flek-

Večja pričakovanja v SKD

Prvi občni zbor krščanskih demokratov — Še veliko načrtov — Kakšno bo obveščanje v prihodnje?

ČRNOSELJ — Pretekli teden so črnomaljski krščanski demokrati pripravili svoj prvi občni zbor, ki so se ga udeležili tudi predstavniki SKD iz novomeške, krške, kočevske in metliške občine, nekateri predstavniki drugih

• **Novomeški krščanski demokrati so povedali svoje izkušnje ob izdajanju lastnega strankarskega časopisa, ki pa ima majhno naklado. Menili so, da bi bili medijsko prodornejši, če bi imeli zakupljeno stran v Dolenjskem listu, vendar je 50 tisočakov za eno stran zanje previsoka cena. Resnica pa je, da na Dolenjski list uradno ni prišla nikakršna ponudba o zakupu strani. Stranke imajo sicer vse, kar novinarji po svoji dolžnosti pišejo o njih, v Dolenjskem listu zastoj, če pa hočejo stran zakupiti, velja ekonomska, torej tržna cena, ta pa je 80 tisočakov za stran.**

Demosovih strank v občini ter predsednik republiškega poslanskega kluba Nace Poljnar. Slednji je svetoval, naj SKD v času do osamosvojitve Slovenije širi zavest, da bomo živeli od tistega, kar imamo, in da nam ne bo nihče več meril prihodnosti.

Poljnar je dodal še, da glede na to, kako razpravljajo o osnutkih bodočih slovenskih zakonov, sluti, da je v Republiki Sloveniji dozorelo prepričanje, da je vsaj sedaj potrebno postaviti ob stran strankarski interes in dati prednost vseh

Skupščina si je dala težko delo

O varčnosti šol

TREBNJE — Trebanjska občinska skupščina se je na seji 27. maja odločila, da bo ne em prihodnjih zasedanj obravnavala materialni položaj osnovnih šol v občini. Takrat bo nedvomno razpravljali tudi o tem, koliko ljudi dela v šolstvu in koliko denarja potrošijo, saj je izvršni svet že na tokratni seji predlagal, da morajo pedagogi povedati, kako bodo varčevali in kako poskrbeli za svoje morebitne odvedne delavce.

Če bo skupščina obravnavala te stvari, je kvečjemu dobro za šolstvo, ker je to izčrpalo vse notranje rezerve, menijo v Vzgojno-izobraževalnem zavodu v Trebnjem. Kot primer navajajo, da imata šentruperška in mokronoška šola skupno tajnico. Tajnica iz šole v Velikem Gabru dela polovico delovnega časa kot računovodkinja. Ker pa so z nastankom 5 samostojnih šolskih zavodov postala za enkrat odveč skupne službe, sta tu preveč dva delavca in njihovo zasedanje pogovori o zmanjševanju zaposlenih v šolstvu.

Mnogo tega je povedati, kaj je trenutno odveč, v zvezi z učnimi programi. Racionalizacija t.i. zagotovljenega programa ni možna. Lahko pa bi šole zmanjšale dogovorjene, to je s svojimi dejavnostmi obogatene programe, menijo v VIZ v Trebnjem. Toda pred tem korakom bodo predlagale skupščini dve možnosti: ali ta del pouka obstane, in to z večjim starševskim plačilom, ali pa ga šole začasno ukinejo.

Mogoče bodo ravno pogovori na to temo pokazali, če je kje ostalo kaj denarja za vzdrževanje šolskih stavb. Podružnica v Šentlovcu je v tem pogledu kritična, saj ima dotrajano streho in okna in morebiti tudi strope, sploh pa nima kanalizacije. Zadeva se dodatno zapleta, ker v Sloveniji očitno spet postaja smotrno pouk v manjših šolah, medtem ko so pred leti še gradili naravnost velikanske šole.

L. M.

središču mesta bodo namensko projektirani, pri tem pa bodo upoštevali mnenje Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, medtem ko bodo druge tipski. Črnomalji so dobili zagotovilo, da kioska, ki sedaj stojita na avtobusni postaji, ne bosta ostala.

Ker sedanj bencinski servis ne ustreza ekološkim predpisom, je premajhen in stoji na križišču, naj bi Petrol zgradil novega. Odločil se je za Kočevje, saj bi bil tam servis ob prometni cesti, blizu komunalnih naprav, pa tudi konfiguracija tal je primerna. Vendar gre za zemljišče 1. kategorije, ki je kmetijsko zaščiten. Odgovorni iz črnomaljske občine zagotavljajo, da zakon dopušča tudi izjeme in v tem primeru so jim jo na republiki dovolili narediti. Vendar je bilo od nekaterih slišati, da zemlje ne dajo, ker tudi sami na njej niso smeli graditi, in če živimo v enakopravni družbi, naj bo pravica za vse enaka. Drugi so predlagali, naj se črpalka razširi tam, kjer je sedaj, zraven pa naj naredijo še avtobusno postajo in problemov bo zagotovo manj kot v Kočevju.

A so zopet padale kritike občnanov na račun obvoznice, češ da jo načrtujejo skozi najbolj vitalen center mesta, kjer je največ otrok. V najbolj zelenem delu Črnomlja, pri obrtnem domu, pa naj bi postavili tudi avtobusno postajo, kar so občani močno grajali. Po njihovem mnenju ni upravičljivo, da je to edina možna lokacija v mestu samo zato, ker so jo določili že pred 20 leti.

M. BEZEK-JAKŠE

JAVNA TRIBUNA
ČRNOSELJ — Občinski odbor SKD Črnomelj vabi na javno tribuno z naslovom Ekologija človeka, ki bo v četrtek, 13. junija, ob 20.15 v kulturnem domu. Kot gost bosta sodelovala ljubljanski metropolit dr. Alojzij Šuštar in urednik zabavnega programa na TV Slovenija Mito Trefalt.

ZAHTEVAL PODRAŽITEV

TREBNJE — Občina Trebnje je prejela od republiškega sekretariata za kmetijstvo dopis, s katerim jo to ministrstvo opozarja, da Trebnje uporablja prenikno vrednost točke za ovrednotenje spremembe namembnosti zemljišča. V občini Trebnje so zato povečali vrednost točke.

JAVNA TRIBUNA

ČRNOSELJ — Podpredsednik občinske skupščine Ribnica Franc Mihič je odstopil s tega položaja. Novega podpredsednika bo občinska skupščina izvolila predvidoma že na prihodnji seji, ki je sklicana za 12. junij. Franceta Mihiča smo zaprosili, naj za naše bralce obrazloži to svojo odločitev in pove, kaj ga je privedlo do te odločitve. Odgovoril je:

Dogajalo se je, da moji predlogi in dopolnila na seji skupščine in drugod niso bili dani niti na glasovanje, medtem ko so bili nekateri drugi sprejeti kar

nekaterih so bili ocenjeni, kot da z njimi rušimo, vzemirjamo, napadamo in sploh zavračamo vse dosedanje, staro. V resnici pa nam je bilo le za to, da bi dosegli nekaj novega, boljšega.

Nadalje menim, da ima družbenopolitični zbor premajhen vpliv na odločitve skupščine. Prevelik vpliv pa ima zbor združenega dela, katerega delegati so bili izvoljeni in podjetju in so njih odločitve pod vplivom odgovornih v podjetjih, ne pa javnosti, saj niso bili izvoljeni na splošnih javnih volitvah.

Nisem se strinjal, da ni v proračunu

Obrtnikom obljublajo kredite

V trebanjskem proračunu rezervirali skoraj 2 milijona din za obrtništvo in podjetništvo — Posojila za nerazvita območja — Nižja cena parcel

TREBNJE — V večini občin postavljajo obrt in podjetništvo za paradnega konja bodočega gospodarskega razvoja. Podobno velja že daljši čas v Trebnjem. Spričo nekaterih novejših ukrepov, bi utegnili sedanje število obrtnikov in podjetnikov precej porasti.

V občinskem proračunu so oblikovali poseben sklad za razvoj obrti in podjetništva. Za posojilo iz teh 1,8 milijona din bodo imeli največ možnosti obrtniki in podjetniki, ki bodo z naložbo odprli nova delovna mesta. Kar zadeva dejavnosti, bo občina podprla stro-

Demos obglavljen

Odstopi in zapleti

RIBNICA — Na nedavnem sestanku vodstva Demosa in nato še vodstva Slovenskih krščanskih demokratov občine Ribnica so razpravljali in sklepali le o kadrovskih zadevah, predvsem o odstopih vodilnih.

• Lado Andoljšek, član SDZ, je odstopil s položaja predsednika Demosa. Na bližnjih volitvah bo izvoljen novi predsednik občinske SKD, ki bo hkrati tudi predsednik Demosa.

• Franc Mihič je odstopil kot podpredsednik občinske skupščine in kot predsednik občinskega odbora SKD Ribnica.

• Marjan Hočevar je odstopil kot podpredsednik SKD in član občinskega vodstva Demosa.

• Stanka Hočevar-Hiti je odstopila kot tajnica občinskega odbora SKD Ribnica.

• Začasni predsednik SKD Ribnica je Franc Lovšin, ki je bil doslej podpredsednik ribniške SKD. Franc Mihič je o vzrokih za te odstopne dejale: »Vsi, ki smo odstopili, se zavedamo, da smo pripomogli k odpravi enopartijskega sistema in s tem tudi k uvajanju demokracije in enakopravnosti ljudi. Pri doseganju delu smo garali in se izgarali. Menimo tudi, da med ribniškimi prebivalstvom nismo bili najbolje sprejeti in je na nas, vodstvene, letele veliko pripomb in kritik. S svojim odstopom dajemo možnost uveljavitve novim ljudem. Mi, ki smo odstopili z vodilnih položajev, pa bomo še naprej delovni člani Demosa in strank pa tudi v skupščini kot poslanci.«

J. P.

Kakšna cerkev?

Razprava o gradnji cerkve v Kočevski Reki

KOČEVJE — O načrtovani gradnji nove cerkve v Kočevski Reki so 31. maja razpravljali v Kočevju predstavniki kočevske dekanije, župnije Fara, Zavoda za spomeniško varstvo, občinske skupščine Kočevje, krajevne skupnosti Kočevska Reka in občinskega odbora ZZZ NOV Kočevje. Po sedanjem predlogu naj bi vse potrebno za to gradnjo uredili do novega leta, gradnjo cerkve pa naj bi financirala republiška skupščina. Gradnjo naj bi začeli in po možnosti dokončali prihodnje leto, ko bo v Kočevski Reki tudi birma. Predstavnik dekanije oz. investitorja je menil, naj bi cerkev stala tam, kjer je bila do leta 1954, ko je bila odstranjena. Njena velikost naj bi bila taka, da bi sprejela 800 do 1000 ljudi. Zadeva z lokacijo se nekoliko zapleta, ker je tam, kjer je stala včasih cerkev, zdaj grobišče okoli 60 padlih borcev in spomenik pa še spomeniško varovani oreh ter drevored.

Predstavnik borcev je poudaril, da borci ne bodo pustili rušiti ali prestaviti spomenik in grobnico. Tak poseg bi močno vzmernil kočevske borec, ki jih je okoli 1.200, in tudi vse borce po Sloveniji. Nič pa nimajo borci proti, da bi bila cerkev tam v bližini.

Podobno stališče sta zastopala tudi predstavnik KS Kočevska Reka. Opozorilo se je glasilo, da je treba upoštevati mnenje prebivalstva, da svet KS ne bo odstopil od mnenja ljudi in je pripravil izpeljati tudi referendum o tem. Izraženo je bilo tudi mnenje, da je tu potrebna manjša cerkev, ki bi lahko stala tam, kjer je bilo včasih župnišče, ali pa tam blizu. Po enem izmed mnenj pa naj bi cerkev postavili celo v Moravi ali Štalcerju, saj sta to kraja, ki sta včasih tudi imela cerkvi, v obeh število prebivalstva narašča, medtem ko v Kočevski Reki upada, ker se ljudje izseljujejo. Vse te interese bodo skušali zdaj uskladiti in pripraviti različne inačice. O njih se bodo kasneje dogovarjali.

J. P.

KARAVANA LIBERALNIH DEMOKRATOV

ČRNOSELJ — Kulturna karavana, ki so jo ob koncu preteklega tedna pripravili črnomaljski liberalni demokrati, se je pričela s četrtkovim koncertom godalnega kvarteta Lipa iz Ljubljane. Kljub temu, da je bila posvečena 200. obletnici Mozartove smrti, temu primerno pa je bilo tudi vzdušje ob svečah, nastopajoči pa so bili v oblačilih iz Mozartovih časov, je bil obisk skromen, kot je nasploh navada pri nekomercialnih prireditvah v Črnomlju. Veliko bolj zadovoljivi pa je bil na klepetu z Jožefom Školjčcem, Jašom Zlobcem, Francem Jurjem in Gregorjem Golobičem. Kulturno karavano pa so liberalni demokrati zaključili z razstavo karikatur Franca Jurja, ki jo je v Miniartu otvoril Jaša Zlobec. Zanimiva razstava, kar je potrdil tudi obisk ob otvoritvi, bo na ogled do 10. junija. Več še v pisnih bralcev.

• Kar imenujejo dobra družba, je večinoma samo mozaik bolj uglednih karikatur. (Schlegel)

Ribniški podpredsednik odstopil

Novega podpredsednika skupščine bodo volili 12. junija — Utemeljitev F. Mihiča

RIBNICA — Podpredsednik občinske skupščine Ribnica Franc Mihič je odstopil s tega položaja. Novega podpredsednika bo občinska skupščina izvolila predvidoma že na prihodnji seji, ki je sklicana za 12. junij. Franceta Mihiča smo zaprosili, naj za naše bralce obrazloži to svojo odločitev in pove, kaj ga je privedlo do te odločitve. Odgovoril je:

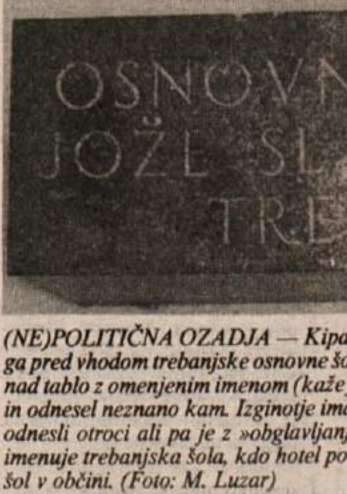
Dogajalo se je, da moji predlogi in dopolnila na seji skupščine in drugod niso bili dani niti na glasovanje, medtem ko so bili nekateri drugi sprejeti kar

Franc Mihič

brez glasovanja. Tudi tisto, kar smo se dogovorili v okviru Demosa, delegati Demosa pri glasovanjih v skupščini niso vedno upoštevali in so nekateri naši delegati glasovali celo prav nasprotno. Zapisniki občinskih sej so bili nepopolni in je šele zapisnik zadnje seje v glavnem zadovoljivo napisan.

Nekateri moji predlogi in predlogi še

(NE)POLITIČNA OZADJA — Kipa Jožeta Slaka-Silva, ki je bil do nedavnega pred vhodom trebanjske osnovne šole, se niso vrnili na to mesto. Kip, pritrjen nad tablo z omenjenim imenom (kaže jo fotografija), je pred časom nekdo snel in odnesel neznanu kam. Izginotje ima dve možni razlagi: kip so v razigranosti odnesli otroci ali pa je »obglavljenjem« Jožeta Slaka-Silva, po katerem se imenuje trebanjska šola, kdo hotel povedati mnenje o poimenovanju osnovnih šol v občini. (Foto: M. Luzar)

nim območjem. Gre za to, da je ob določenih pogojih republika pripravljena z nepovratnimi sredstvi sofinancirati do 30 odst. vrednosti posamezne investicije ali pa zagotoviti bodočemu obrtniku dolgoročni kredit z zelo ugodno obrestno mero. Take možnosti za zunanjo pomoč imajo v trebanjski občini obrtniki in podjetniki za naložbe v krajevnih skupnostih Dobrnič, Knežja vas, Sela pri Šumberku, Svetinje, Šentrupert in Trebelno. Poleg teh splošnih podatkov jih je več na voljo tudi v razpisnem natečaju, ki ga je 6. aprila letos objavil slovenski uradni list. Dodajmo morda še, da se bo rok za pridobivanje teh sredstev iztekel 6. junija, in da naj se obrtniki glede te zadeve obrnejo na Ljubljansko banko.

Kdor ne bo kljub ugodnostim maral vlagati na obrobju občine, bo verjetno vesel obrtne cone v Trebnjem, ki nastaja tudi z močno vključitvijo občinskega izvršnega sveta. Vlada je z nekaterimi ukrepi znižala cene parcel daleč pod slovensko povprečje. Aprila je tako veljal kv. meter 540 din, v čemer je všteta cena komunalne opreme in strošek spremembe namembnosti zemljišča. V prvi gradbeni etapi bo investitor Unitelna usposobila v obrtni coni 28 parcel, od katerih so jih doslej že prodali 15.

M. LUZAR

Domače novitete na knjižnem sejmu

Na 14. Dolenjskem knjižnem sejmu predstavljene štiri knjige, ki so izšle pri Dolenjski založbi tik pred otvoritvijo te celotedenske prireditve — Knjige so izdali: Severin Šali, Vesna Pečavar, Ivan Sivec in Karel Bačar

NOVO MESTO — Na prodajni razstavi 14. Dolenjskega knjižnega sejma v avli Krkine upravne stavbe v Ločni je knjigarna Mladinske knjige iz Novega mesta predstavila kar 1.600 novih knjig, ki so jih od lanskega do letošnjega maja izdala slovenske uradne oz. osrednje založbe pa alternativne založbe in samozaložbe. Upošteevane so tudi novitete domače Dolenjske založbe, ki je imela na razstavi svoj pano. Njena bera je, če upoštevamo zmogljivosti in ne ravno ugodne denarne razmere, več kot zadovoljiva, celo presenetljivo velika. Založba je samo letos poslala na knjižni trg enajst knjižnih del, kar bi bilo celo za utrjeno, profesionalno bolje zasledeno in finančno stabilno založniško hišo ne tako majhen pridelek.

Prav na otvoritveni dan letošnjega Dolenjskega knjižnega sejma, v ponedeljek, 27. maja, so pri Dolenjski založbi izšle štiri knjige. V knjižni zbirki Utva je kot njen drugi zvezek izšla nova pesniška zbirka Severina Šalija z naslovom *Pesnik na večerni poti*. Knjigo je s šestnajstimi lastnimi ilustracijami opremil in grafično oblikoval likovnik Lucijan Reščič iz Trebnjega in je prav elegantna. Izšla je v 1.000 izvodih. Sprema beseda na zavihu je izpod peresa Janeza Mežana, urednika zbirke Utva.

Z dvema knjigama hkrati se prvič predstavljata javnosti knjižna zbirka Gor-

janski škrat, ki jo ureja Jasna Šinkovec, namenjena pa je otrokom oz. mladim bralcem. Kot prvi zvezek je izšla zbirka pesmi za otroke Vesne Pečavar z naslovom *Zlati grad*. Knjiga je prvenec domače avtorice, ki do zdaj ni bila znana kot besedna ustvarjalnica. Zlati grad je bogaten z barvnimi ilustracijami Jureta Kastelca, oblikovala in tehnično uredila pa ga je Irena Tršar. Zbirka je izšla v visoki nakladi 2.000 izvodov.

Drugi zvezek nove zbirke so pravljice Ivana Siveca z naslovom *Dober dan, palčki*. Te zanimive zgodbe za otroke, ki seveda pripovedujejo o slovenskih palčkih, je ilustrirala (v barvah) in knjigo oblikovala Dunja Kofler. Natiskali so 2.000 izvodov te že na oko prikupne knjige.

Oklasila se je tudi Seidlova zbirka, poljudnoznanstvena knjižna zbirka, ki jo ureja Marjan Ravbar, in sicer je kot njen novi zvezek izšel izbor literarnozgodovinskih in etnoloških zapiskov Karla Bačerja pod naslovom *Iz dolenjske preteklosti*. V tej knjigi, nastali pod uredniškim vodstvom Jožeta Dularja, je strnjena nekaj sadov nemirnega duhovnega iskanja in razsežnosti ustvarjalne življenjske poti prof. Karla Bačerja, vsega osemnajst zapiskov od kdove koliko objavljenih. Samo izbor za Bibliografijo Karla Bačerja, ki ga je za priložnost knjigo sestavila prof. Nataša Petrov, prinaša okoli 80 naslovov zapiskov, objavljenih med letoma 1937 in 1990 v najrazličnejših publikacijah in kar v precejšnji meri v Dolenjskem listu, kateremu prof. Bačar že desetletja vili jezikovno podobo kot lektor. Zapis *Vinka Blatnika* pa v knjigo zarisuje portret Karla Bačerja kot človeka in pedagoga, kot učitelja, ki je znal globlje pogledati učencu v dušo, ga navdušiti. Knjigo je oblikoval in tehnično uredil Janko Orač, izšla pa je v 600 izvodih.

I. ZORAN

Jeseni že po novih programih

Zavod Republike Slovenije za šolstvo je pripravil, Strokovni svet za vzgojo in izobraževanje pa nedavno sprejel prenovljene programe srednjega strokovnega šolstva v naši republiki. Gre za 99 programov dvehletnega, triletnega in štiri-letnega šolanja. Strokovni svet je sprejel tudi gimnazijski program in hkrati učne načrte za vse šole. S tem je postavljena vsebinska podlaga za vse srednje šolstvo pri nas.

Prenovljeni programi in novi učni načrti se bodo začeli izvajati v šolskem letu 1991/92, torej že jeseni. V poklicnem šolstvu se z njimi vrača poudarek na strokovnih in praktičnih znanjih, v štiritletnem strokovnem šolstvu pa se uveljavlja možnost posebne priprave dijakov za maturo in univerzitetni študij.

Knjige iz Mondene

Tako se imenuje založba, ustanovljena v Grosupljam

Na Slovenskem se vse bolj uveljavljajo mali založniki. Mednje sodi tudi nedavno osnovana grosupeljska založba Mondena. Nastala je kot posledica bogatega literarnega življenja v Grosupljam v zadnjih letih, dela v tamkajšnjem literarnem klubu, navdušenja pa tudi podjetniškega duha, marketinških izkušenj, znanja in še česa. Te dni se je prvič predstavila s knjižno zbirko.

Mondena je kot svoj prvi projekt zasnovala leposlovno knjižno zbirko in jo imenovala po Josipu Jurčiču. V Jurčičevi zbirki so izšle štiri knjige: roman *Gorana Gluviča Navadna pripoved o jezem Janezu*; črtice *Iva Frbežarja Kdo me je videl*; pesmi *Željka Kozinca Pot podob in roman Tuga Zaleta Umri stoje ali zgodovina ti bo hvaležna*. Knjige ob enem predstavljajo prvi letnik Jurčičeve zbirke.

JUTRI OTVORITVENA RAZSTAVA V KRŠKEM

KRŠKO — Galerija Krško, ki jo vodi domača Valvasorjeva knjižnica, bo jutri, v petek, 7. junija, prvič letos odprla vrata. Ob 19. uri bodo v njej odprli razstavo del akademske slikarke Maje Kocmut iz Ljubljane. Umetnica se bo krškemu občinstvu predstavila s ojnimi slikami, portreti in tihožitji, dela pa bodo na ogled do petka, 21. junija. O značilnostih razstavljanega slikarstva bo govoril umetnostni zgodovinar in kritik prof. Mirko Juteršek iz Ljubljane. Otvoritveno slovesnost bo z izvajanjem kitarskih skladb popestril kitarist Dušan Pavličič iz Novega mesta.

NOVE SLIKE V DOMU STAREJŠIH OBČANOV

NOVO MESTO — Novomeška slikarka Danja Bajc razstavlja svoje pastelne upodobitve hramov, zidanic, kozolcev in ostalega izginejajočega sveta na Dolenjskem od minulega petka, 31. maja, v Domu starejših občanov v Smihelu. Na ogled je cikel, ki so ga ljubitelji likovne umetnosti pred tedni že videli v razstavišču novomeškega lokalca Pri slonu.

Revija pevskega napredka mladih

Na medobčinski reviji otroških in mladinskih pevskih zborov v Novem mestu nastopilo deset v občinah izbranih zborov — Zbora novomeške glasbene šole pela pod vtisom odpovedi mednarodnega festivala v Celju, kjer bi morala nastopiti

NOVO MESTO — Medobčinska revija otroških in mladinskih pevskih zborov, ki sta jo pripravili Pevska zveza Dolenjske in Bele krajine in domača Zveza kulturnih organizacij v torek, 18. maja, v novomeškem Domu kulture, bo ostala v spominu poslušalcev kot eden največjih dosežkov mladih pevskih rodov na ravni dolenjske dežele, tako da bi prenesla tudi primerjavo s tovrstnimi prireditvami nadregijskega ranga.

Na povprečno tako visoki ravni se otroški in mladinski zbori, ki delujejo v okviru osnovnih in glasbenih šol v črnomaljski, metliški, novomeški in trebanjski občini, do zdaj še niso predstavili. Napredek v kakovosti je iz leta v leto bolj opazen pri zborih vseh kategorij, kar je prav gotovo sad spremenjenega in strokovno bolj poglobljenega dela z njimi. Skratka, ugotovimo lahko, da zborovodje in zborovodkinje s pridom uporabljajo znanje, ki so ga dobili na strokovnih seminarjih — predvsem v Novem mestu, kjer je z njimi več sezon delal priznani slovenski strokovnjak za zborovodstvo mag. Mirko Slosar, ustanovitelj in dolgoletni dirigent mešanega zbora Obala iz Kopra, in spremljal njihove rezultate na revijah. Želeli bi bilo, da bi mogli kdaj kaj podobno razveseljivega reči tudi za zore odraslih pevcev v dolenjski regiji, čeprav lahko ugotovimo, da so se nekateri že prebili iz lokalnega povprečja.

Na odru Doma kulture se je predstavilo deset zborov, ki so bili na medobčinski reviji poslani kot najboljši na

tovrstnih občinskih prireditvah. Nastopili so otroški zbori iz glasbene šole Črnomelj (zborovodja Silvester Mihelčič) OŠ Šentrupert (Marjana Ogrinc), OŠ Bršljin, Novo mesto (Nada Bernerik), OŠ Katja Rupena, Novo mesto (Marjanca Dobovšek), OŠ Trebnje (Slavka Kukman) in združeni zbor OŠ Vinica in OŠ Semič (Ani Jankovič-Šober), mladinski zbor OŠ Grm, Novo mesto (Sonja Čibej), mlajši mladinski zbor glasbene šole Novo mesto (Cvetka Hribar), in mešani mladinski zbor glasbene šole in ZKO Novo mesto (Jožica Bradac).

Poseben ton reviji sta dala oba zbora novomeške glasbene šole, mlajši mladinski in mešani mladinski, ki sta nastopila na koncu in povsem pripravljena, da odptujeta v Celje na mednarodni mladinski pevski festival: mlajši mladinski zbor pod vodstvom Cvetke Hribar na večerni otvoritveni koncert te manifestacije, na katerem naj bi sodelovalo še pet izbranih zborov, iz Dolenjske še mlajši mladinski zbor trebanjske glasbene šole pod vodstvom Tatjane

Pesnik v krajih svoje mladosti

Severin Šali obiskal pet šol v trebanjski občini

TREBNJE — Pred kratkim je bil pesnik Severin Šali iz Novega mesta dva dni med osnovnošolci trebanjske občine. Medse so ga povabili kot jubilara, ki bo letošnjo jesen dopolnil že 80 let življenja, a tudi kot soobčana. Šali se je namreč rodil v trebanjski občini, v Podliscu pri Dobriču, v raznih krajih te občine je tudi preživel otroška in osnovnošolska leta. Pesnik, ki mu je v Novem mestu izšla pri Dolenjski založbi nova pesniška zbirka *Pesnik na večerni poti*, je bil 23. in 24. maja v gosteh na petih osnovnih šolah: v Mokronogu, Šentrupertu, na Mirni, v Velikem Gabru in Dol. Nemški vasi. Učenci so recitali njegove pesmi, ponekod jih je tudi sam bral, se tudi sami s čim predstavili, potem pa se s pesnikom pogovarjali. Severin Šali je bil najbolj vesel obiska na podružnici trebanjske osemletke v Dol. Nemški vasi. »Po dolgih 66 letih sem spet prestopil prag te šole, kjer sem kot 14-leten fant dobival prve šolske nauke, stara pa je natančno toliko kot jaz: 80 let,« je povedal po vrnitvi v Novo mesto.

I. Z.

JUTRI BO PRAZNIK OŠ ADAMA BOHORICA

BREŠČICA — Osnovna šola Adama Bohoriča v Breščici bo jutri, v petek, 7. junija, praznovala dan šole. Kako so se učenci in učitelji pripravili na ta šolski praznik in s čim ga bodo proslavili, bo pokazalo dogajanje, ki se bo začelo ob 16. uri. Najprej bo slavnostni program, v katerem bodo izvajali glasbene, literarne in druge točke, nastopila pa bo tudi pedagoginja in pevka Stanka Macur. Nato bo prikaz dejavnosti učencev šole, v okviru katerega si bo moč ogledati najrazličnejše razstave, modno revijo, delanje modnih pričesk itd. Na koncu pa bodo še zabavne igre.

DANES V GALERIJI OBČNI ZBOR KUD KRKA

NOVO MESTO — KUD Krka, najstarejše tovarniško kulturno-umetniško društvo na Dolenjskem, od vseh tudi najbolj delavno in z najbolj razvejeno dejavnostjo, bo imelo danes, v četrtek, 6. junija, ob 19. uri v Dolenjski galeriji občni zbor. Pregledali in ocenili bodo preteklo delo ter sprejeli program društva za leto 1991. Večer bo popestrilo srečanje z novinarico in publicistko dr. Manco Košir, docentko na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani.

I. ZORAN

KONCERT MLADINSKEGA ZBORA IZ MARIBORA

BREŽICE — Mladinski pevski zbor iz Maribora bo v soboto, 8. junija, ob 19. uri nastopil v Viteški dvorani brežiškega gradu in pod vodstvom Kamile Šilec izvedel celovečerni koncert. Gostujoči zbor je eden od tistih, ki so bili prijavljeni za tekmovanje na 19. mednarodnem mladinskem pevskem festivalu v Celju. Kot smo že poročali, je bil omenjeni festival odpovedan oziroma prestavljen na prihodnje leto.

LITERARNI VEČER MED KNJIGAMI — Sedem primorskih pesnikov in pisateljev, članov Druženja književnikov Primorske, je minuli četrtek zvečer bralo svoja dela ob prodajni razstavi knjig 14. Dolenjskega knjižnega sejma v avli Krkine upravne stavbe v Ločni. Kot je deloma videti na posnetku, literarni večer ni ravno obiloval s poslušalci. Na posnetku: med predstavitvijo nastopajočih, ki so razvrščeni sredi v polkrogu. (Foto: I. Zoran)

Brali pred praznimi stoli

V razstavnih avli Krke nastopilo sedem primorskih pesnikov in pisateljev

NOVO MESTO — Na povabilo študijske knjižnice Mirana Jarca je v četrtek, 30. maja, skupina primorskih pesnikov in pisateljev, članov Druženja književnikov Primorske z obeh strani slovenske zahodne meje, obiskala Novo mesto in nastopila na literarnem večeru v avli Krkine upravne stavbe oziroma na prizorišču 14. Dolenjskega knjižnega sejma.

Svoja dela so brali: Rafko Dolhar, zdravnik iz Trsta, prozni odlomek iz knjige *Priščice Krasa*; Vladimir Šav, Tržičan iz slovenske Istre, pesmi; novogoriški ekonomist Frane Tomšič, ki se je šele pred tremi leti predstavil s prvo knjigo, črtice; Maja Razboršek, v Sezani udomljena Ljubljancanka, pesmi; Marjan Tomšič, Mariborčan, ki je pognal korenine v slovenski Istri in s svojimi knjigami zaslovel kot »bard Istre,« odlomek iz romana *Kažuni*; Aleksij Pregare iz Trsta pesmi iz več svojih zbirk; Zora Tavčar iz Trsta pa odlomek iz novele.

Prof. Zora Tavčar, soproga pisatelja Alojza Rebule, je vsestranska ustvarjalnica, poleg proze piše eseje, kritike in prevaja, in se je kot taka delno predstavila tudi v Novem mestu, ko je v vsakem od nastopajočih povedala nekaj temeljnih ugotovitev o njem in o značilnostih njegovega ustvarjanja. Literatura, ki smo jo slišali, je sicer precej prepregana s prepoznavnim lokalnim koloritom, a je obenem tudi odprta v mediteransko značnost, kar ji daje poseben mik in pomen v sodobni slovenski besedni ustvarjalnosti.

Nastop literatov je z glasbo obogatil mladi tržaški kitarist Marko Ferri, diplomant glasbenega konservatorija v Trstu, Zora Tavčar pa ga je predstavila kot svojega najmlajšega učenca. Kitarist z izjemnim posluhom in znanjem je izjavil melodije, ob poslušanju katerih se

MAŽORETKE V STRAŽI — Pihalni orkester iz Kočevja je prišel na sobotno srečanje pihalnih godb v Stražo »okrašen« z mažoretkami in so ga takole pospremile na nastop pred straškim gasilskim domom. (Foto: I. Zoran)

Kar tristo poslušalcev!

V Kočevju na koncertu zborov Svoboda in Lončar

KOČEVJE — Koncert lepih slovenskih pesmi, ki sta ga 24. maja izvedla moška pevski zbor Svoboda iz Kočevja in Lončar iz Dolenje vasi, je bil za kočevske razmere nadpovprečno obiskan. Dvorana kina Jadran je bila do treh četrtnih zasledena, se pravi, da je koncert poslušalo okoli 300 ljudi. Kočevski zbor je pel pod vodstvom Melite Vulec, dolenjski pa pod vodstvom Toneta Petka.

Zbora sta pela predvsem narodne in ponarodele pesmi v prireditvi raznih skladateljcev. Kočevski zbor jih je zapel 16. dolenjski pa 12. Skupaj sta zapela pesem Jakoba Aljaža, »Triglav.« Vodstvi zborov sta se pogovarjali o gostovanju kočevskega zbora v Lončari. To bo predvidoma na tradicionalni reviji pevskih zborov, ki je vsako leto v Dolenji vasi. Izrazili pa so zaskrbljenost nad usodo te revije. Lani je namreč umrl pobudnik in organizator te revije France Grivec, ki je bil tudi eden najvidnejših kulturnih delavcev ribniške

je ustvarjal vtis, kot da hkrati zveni več instrumentov. Samo po sebi se razume, da mu je veljal posebno prisrčen aplavz.

Prireditve pa je bila sramotno slabo obiskana, le komaj enkrat več obiskovalcev ji je sledilo, kot je bilo nastopajočih. Lahko si je misliti, kako je nanje deloval pogled na samevajoče prazne stole. A kaj bi, tudi tako se kaže novomeška kultura.

I. Z.

JOŽE KOTAR BO RAZSTAVLJAL V KRKI

NOVO MESTO — V razstavnih avli Krkine upravne stavbe v Ločni bodo v ponedeljek, 10. junija, ob 13. uri odprli razstavo slik domačega slikarja Jožeta Kotarja. To bo pregledna razstava 20-letnega slikarjevega dela. Otvoritveni program bosta z nastopom popestrila slovenska glasbenika Majda in Mojmir Sepe.

Spet Dnevi kulture pod Srobotnikom

V Straži prejšnji teden nastopili pevski zbori, mladi gledališčniki, plesalci in pihalni orkestri — Pokrovitelj srečanja godb je bil župan Marjan Dvornik

STRAŽA — V tem razmeroma mladem industrijskem kraju, razprostranem med zeleno Krko in vinorodni pobožji Srobotnika, so tudi letos organizirali Dneve kulture in s tem dokazali, da kulturi, če je resnično izraz človekovega duhovnih potreb, ne more nič do živga — ne poslabšane gospodarske razmere ne politične napetosti ne stiske, ki iz tega izhajajo, oziroma da kultura vse to lahko presega.

Skoraj ves minul teden se je v Straži ob večerih urah kaj dogajalo, na prireditvah pa je pravladovala glasba. Dva večera zapored se je z odra doma kulture oglašala zborovska pesem. Dneve kulture so začeli pevski zbori upokojencev Dolenjske in Bele krajine, to je bilo v torek, 28. maja, zvečer. Poslušalci

zatrjujejo, da jim je šla najbolje v ušesa pesem novomeških upokojencev. Naslednji večer, v sredo, 29. maja, so prisluhnili prepevanju *Pionirjevega zbora* iz Novega mesta in *Litostrovega* iz Ljubljane. V četrtek, 30. maja, zvečer se je na odru šolske dvorane v Vavti vasi predstavil gledališki podmladek OŠ Jožice Venturini. Učenci so uprizorili mladinsko igrro *Modra vrtnica*. V petek, 31. maja, zvečer pa je v straškem kulturnem domu nastopila plesna skupina *Terpsihora* iz Novega mesta. Predstavila se je s plesnim recitalom.

Osrednja in obenem zaključna prireditve Dnevov kulture v Straži je bilo 14. Srečanje pihalnih orkestrorv Dolenjske in Bele krajine v soboto, 1. junija, popoldne pred gasilskim domom. Sodelovali so godbeniki iz Šentjerneja, Trebnjega, Metlike, Dobrepolj, Kočevja, Novega mesta, Črnomlja, Ribnice, Kamanja (na Hrvaškem) in Straže, kot gost pa še pihalni orkester iz Loč pri Dobovi. Drugi gost, orkester Kras z Dobrodober v Italiji, je sodelovanje na prireditvi telegramsko odpovedal, bržčas zaradi mariborskih dogodkov in najrazličnejših političnih zaostritev in napetosti v zadnjih tednih osamosvajanja Slovenije.

Bilo je zanimivo godbeniško popoldne pod Srobotnikom. Tudi zaradi vsebine repertoarjev posameznih orkestrorv. Repertoarji so popestrjeni, orkestri gojijo vse bolj simfonično in zabavno glasbo, muziko za poslušanje, in vse manj koračniške takte, glasbo za paradno korakanje. Zahtevnost programov se stopnjuje, dirigenti vedno več terjajo od godbenikov. Več orkestrorv se je predstavilo pod taktirkami mladih dirigentov. Pomlajujejo se tudi orkestri. Kočevski godbeniki so prišli v Stražo skupino mažoret, ki so z ritmičnimi

SOLOPEVSKI VEČER

TREBNJE — Tukajšnja glasbena šola je letos že poskrbela za prenekateri lep glasbeni dogodek. Že drugič v kratkem času so poslušalci lahko prisluhnili solo pevcom. V ponedeljek, 3. junija, zvečer sta to bila Tamara Žagar in Andraž Hauptman. Prireditve je bila v avli stare trebanjske osnovne šole, ki se je, primerno urejena, že večkrat pridila kot prostor za komorne prireditve, glasbene in literarne recitale ter pevске nastope.

MIRNA PAVLOVEC V RAZSTAVIŠČU SDK

NOVO MESTO — V ponedeljek, 10. junija, ob 20. uri bodo v razstavišču novomeške SDK (v Kandiji) odprli razstavo del akademske slikarke Mirne Pavlovec iz Škofje Loke. O njenih delih bo govoril dr. Ivan Sedej. Otvoritveni program bo z nastopom popestril mešani mladinski pevski zbor Glasbene šole Marjana Kozine pod vodstvom Jožice Bradac.

Drame zaenkrat le še v dušah

Pot iz Maribora v Pekre, kjer je center za pokusno usposabljanje prvih slovenskih nabornikov...

Ce človek, ki se peš vzpenja proti učnemu centru v Pekrah, ne bi hkrati, ob opreznosti na levo in desno...

Ni dramatičnega se ni zgodilo. Pa vendar se je drama dogajala v duši marsikaterega obiskovalca...

Četrtnina jih samo jemlje

Zadnji politični in vojaški dogodki so Brežičane večkrat nehote opozorili, da med njimi živi veliko oseb...

Prebujeno svetovno slovenstvo

Konec tega meseca se bo v Sloveniji dogodilo nekaj zares velikega in zgodovinsko pomembnega...

Na kongresu se bo zbralo okrog 150 delegatov, predstavnikov Slovencev iz domovine, zamejstva in z vsega sveta...

rajda Maribor v malem. Tudi v Brežicah so namreč opazili vojaška vozila z neprimernimi registrskimi tablicami in tovornjake z oznako Rdečega križa...

Izkoristiti konkurenco zavarovalnic

SEVNICA — Kadar gre zares, znajo Posavci stopiti skupaj. Tako bi lahko sklepali po razmerah v gasilstvu...

V brežiški občini so edino za požarno varstvo sprejeli ponujeni predlog gasilcev, ne da bi ga oklestili. Zdad bo gasilcem na voljo celo denar za srednje veliko lestev...

Sevničani poudarjajo, da brez dodatnega vira financiranja, ki ga ustvarja gasilski servis, ne bi šlo. Posavski gasilci v en glas opozarjajo, da postajajo stroški zavarovanja že kar neznosni...

Se je porušila prva od domin?

Potem ko v črnomaljskem zdravstvenem domu že nekaj mesecev ni več ocesna ambulanta, je tukajšnji izvršni svet obravnaval predlog ukinitve te ambulante...

V novomeški bolnišnici sicer obljubljajo, da bo v črnomaljskem zdravstvenem domu še vedno ocesna ambulanta, ki pa bo odslej samoplachniška. Črnomaljši pa se boje, da se je s to ukinitvijo porušila prva domina...

Nikakor pa v Črnomlju tudi ne morejo sprejeti tega, da bodo ljudje iz province, ki je že praviloma bolj siromašna, prisiljeni plačevati zdravstvene storitve, medtem ko jih ljudem v centrih ne bo potrebno...

Sevničani poudarjajo, da brez dodatnega vira financiranja, ki ga ustvarja gasilski servis, ne bi šlo.

ge, predvsem to pa naj bi bila osnova za presojo, ali naj ambulanta obstaja ali ne.

Zaščitne znamke s kratkim rokom

Dosedanja imena osnovnih šol v občini Trebnje so bila izbrana v duhu partizanstva, delegati občinske skupščine pa so se nedavno odločili, naj pravkar nastali osnovnošolski zavodi delujejo brez teh nazivov...

Včasih padajo imena partizanskih herojev, včasih kraljevski naslovi. Teji logiki ne kaže iskati ne začetka ne konca ne območja pojavljanja.

Zaradi minljivosti in relativnosti veličin je kar čudno, kako so si politiki večkrat dovolili utrditi ponos z njihovimi imeni. Če bodo prihodne bolj modri, jim bo šlo to v čast in k čast. Trebanjski parlamentarci so taktično odobrili nevarnost, da bi izbrali heroja s kratkim rokom trajanja...

Navedena tri podjetja namreč po zakonu niso dolžna odvajati prav nobenih prispevkov v občinsko blagajno. Kljub temu pa njihovi delavci z družinami vred živijo v občini in uporabljajo vse družbene privilegije...

Kletstvo — to resnico potrjujejo tudi sedanje politične razprtije kljub usodnemu trenutku — to premočje bo najpomembnejši in največji prispevek Svetovnega slovenskega kongresa. Na mostovih, ki jih bo kongres postavil prek prepadov dosedanjih razdelitev...

na in nevladna ustanova se je Kongres opredil za finančno samostojnost in je tako brez državnih denarcev, zato se financira ob pomoči sponzorjev in nekaterih akcij, kot je slovenski tolar.

Najtežja in največja ovira na poti k uredni čitvi zamisli se je kazala v siloviti ideološki razdeljenosti, ki je med zadnjo vojno in po izredno ostro zarezala v slovenski narod in ga razdelila v prostoru in duhu. Četudi morda ne več tako živo in jasno prisotna in ljudeh, pa je zaradi vsakršnih posledic, ki jih je rodila, res globoka. Tudi ko je padel režim, ki je bil razdeljenost vzdrževal in gojil, ni izginita...

Premaguje jo lahko moralno in duhovno odprtje, ki je edina pot za pomiritev medsebojne sovražnosti in odpuščanje. Zato zavoljo izseljenstva in obračunavanja med vojno in po njej. Ne čudi, da je narodna medva kot temelj našega sobivanja zapisana med glavnimi programskimi cilji Svetovnega slovenskega kongresa. Ne čudi tudi, da se prav ob spravi in zavoljo nje nad kongresom postavljajo veliki vprašaji, da ga napačno razumejo in dojemajo ter zaradi tega nekateri tudi zavračajo. Sumničenja in podkivanja, da je »domobranski«, pa različni drugi nesporazumi, vse to je v bistvu le dodatno potrdilo, da je kongres svetovnega slovenskega zares potreben. Razdeljeni in razpršeni se bomo Slovenci sicer zunaj sodobnih povezovanj narodov v nove skupnosti.

Električne mrke se lahko pričakujemo

Mrk še malo drugače

Izposojeni članek »Obsežen električni mrk«, objavljen v Našem glasju št. 7 dne 23. maja 1991, ne daje točnih podatkov o dogodkih, predvsem pa o vzrokih, zakaj je do mrka dne 21. 5. 1991 sploh prišlo.

Povedati je potrebno, da je bilo napajanje z električno energijo v Posavju, Dolenjski in Beli krajini že predtem zelo kritično — na meji možnega, saj je bila RTP v elektrarni Brestanica odrezana od glavnega vira napajanja, tj. od TE Trbovlje, zaradi sanacije od plazu podlega droga na novozgrajenem dvosistemskem daljnovodu Trbovlje — Seynica oz. Trbovlje — Brestanica. Tako je ta del Slovenije »visel« samo na dolenjski zanki, ki poteka takole: RTP Bercičvo — Grosuplje — Kočevje — Novo mesto — Brestanica in iz Laškega podprta z enim agregatom iz TE Šostanj.

Tako obratovanje je nujno narekvalo velike preobremenitve daljnovodov in pregrevanje vodnikov, kar je povzročilo, da je na daljnovodu med Kočevjem in Novim mestom nekaj pred 19. uro pregorel vodnik. S takim defektnim stanjem so se porabniki napajali še do 20.05, nakar je sledil razklop dolenjske zanke v Novem mestu in »mrk« je bil tu, ker je zaradi preobremenitve izpadel še agregat v TE Šostanj.

Ker pravijo, da ima hudič več mladih hkrati, je pri preizkusnem vklopu daljnovoda iz RTP v Novem mestu proti Brestanici prišlo še do prenapetostnega udara, ki je razbil v RTP Brestanica katodne odvodnike, torej še en defekt več. Dogodki, ki so si nato sledili, so bili usmerjeni v to, da se čimprej izpostavi napajanje potrošnikov, vendar je v Brestanico prišla energija po daljnovodu iz Laškega šele ob 20.36., verjetno zaradi ponovnega zagona agregata v TE Šostanj. Takoj nato smo v Brestanici zagnali en plinski agregat; s tem je bilo izpostavljeno napajanje v Posavju. Za to področje je »mrk« trajal 31 minut. Med tem časom je bila poklicana od doma vzdrževalna ekipa, ki je odpravljala defekt na katodnih odvodnikih, in le njej gre priznanje, da je bil defekt odpravljen v zelo kratkem času in vzpostavljeno napajanje Dolenjske ob 21.25 iz Brestanice. Mrk za Dolenjsko in Belo krajino je trajal eno uro in 20 minut, za potrošnike sicer zelo dolgo, za odpravo tako neugodnega defekta pa izredno kratko, še zlasti, ker je bilo potrebno ekipo klicati od doma.

Ta prispevek naj bo namenjen v premislek tudi tistim, ki planirajo izgradnjo elektroenergetskih objektov in s snujejo izgradnjo prenosnih objektov za Dolenjsko in Belo krajino, ki visi na »pajčevini«. V nebo štrleči drogovi brez vodnikov in neizgrajena transformacija v Krškem gotovo ne bo rešila napajanja Posavja, Dolenjske in Bele krajine. Torej »mrk« se lahko pričakujemo, če ne bomo gradili.

PRVI KONGRES SIVIH PANTERJEV

Sivi panterji smo imeli nedavno v Ljubljani svoj prvi kongres. Zbralo se je kar 250 delegatov iz vse Slovenije, prišli pa smo tudi iz krške občine. Nič kaj obetavnega nismo zvedeli od predstavnika SPIZ-a, zato pa so bili bolj zanimivi govori predsednikov sivih panterjev iz številnih slovenskih mest in če bi se vsaj del tega, kar so povedali, uresničilo, bi bil to za nas že uspeh. Po treh urah sestankovanja smo se podali na pot proti Bledu. Ustavili smo se tudi v Poljčanah. Ne vem sicer, če so in kako so o našem kongresu na Televiziji Slovenija poročali v drugem dnevniku, toda v tretjem so le za trenutek pokazali našega predsednika iz Maribora, čeprav so snemali skoraj dve uri. Se mar bojijo na televiziji pokazati toliko panterjev skupaj, pa četudi smo bili čisto pohevni in nismo pokazali svojih zobov?

Siva »panterica«

• Kdor ima staro hišo in mlado ženo ima dovolj dela. (Nizozemski pregovor)

• Če duša ni lepa, ne more videti lepega. (Plotin)

Dan krivde, odpuščanja in sprave

Je kaj v tebi po božji podobi, človek, poglej!
V trajen spomin na največjo tragedijo v vsej narodovi zgodovini, ki se je zgodila v junjskih dneh 1945. leta, in v odločnosti za spravo, ki smo jo 15. junija lani izpovedali z Deklaracijo o narodni spravi, združeni ob Lipi sprave, v prepričanju, da je to tudi volja večine slovenskega naroda.

RAZGLAŠAMO 15. JUNIJ ZA DAN KRIVDE, ODPUŠČANJA IN SPRAVE

Bo proučevanje »PCB« zastalo?

Raziskovanje vpliva polikloriranih bifenilov — Brez stalnega denarja

Se spominjate afere PCB — primera Krupa in zdravstvenega ogrožanja delavcev in prebivalcev ob Krupi v Beli krajini in tudi drugih problemov s težkimi kovinami in strupi v vodah, hrani in ljudeh? Zaradi primera Krupe, se pravi prizadetosti ljudi, se je začela zdravstvena in raziskovalna akcija. Glavne ugotovitve lahko strnemo v naslednje: skupina kemikalij PCB, živo srebro in težke kovine ter strupi ogrožajo ljudi; prizadete prebivalce Bele krajine smo zdravili, ugotovili izboljšanje; pozneje pa vendar znova povečano količino PCB v krvi; medicinsko znanost in ustanove je potrebno usposobiti za ustrezne raziskave in ravnanje v zvezi z vsemi škodljivimi snovmi. Od 9. novembra 1984 do 14. oktobra 1985 je delovala komisija pri republikem komiteju za zdravstvo (skrajšano). Zatem so bile naloge zaupane Univerzitetnemu zavodu za zdravstveno varstvo in skupini SEPO pri Inštitutu J. Stefan, komite pa je vseeno še koordiniral stro-

kovno delo. Do konca 1988 je bil sklenjen projekt o sanaciji kontaminiranih zemljin in odpadkov, pozneje zgrajeno zemljišče itd. Posledice za ljudi in okolje pa so proučevali še naprej in iz tega je nastal petletni projekt Vpliv polikloriranih bifenilov in podobnih spojin na zdravje izpostavljenih delavcev in okoliškega prebivalstva. Predlagal in vodil ga je Univerzitetni inštitut UKC za medicino dela, prometa in športa ob polnem sodelovanju Univerzitetnega zavoda za zdravstveno varstvo v Ljubljani. Temu projektu sta se pridružila še Inštitut za medicinska raziskovanja in medicino dela v Zagrebu ter Inštitut za medicino dela in radiološko zaščito dr. Dragomir Karajević UKC v Beogradu. Projekt je podprl zvezni komite za znanost, tehnologijo in informatiko in je dobil tudi finančno podporo zveznega sklada. Projekt ima svet, predseduje mu dr. Avguštin Lah, in koordinatorja projekta, ki je dr. Samo Modic. Proje obdobje raziskovanja je bilo od 1. oktobra 1988 do 30. septembra 1989. Pregledane so bile dosedanje naše in tuje ugotovitve s tega področja, okvirno ocenjene lokacije izpostavljenosti, zasnovane anketa in metode raziskav ter izdelan

program za vse vidike varstva. Inštituti so sami vlagali sredstva in delali brez nadomestil, oktobra 1989 pa je prišla prava spodbuda zveznega sekretariata za razvoj. Poleg pomanjkanja sredstev so uvozne omejitve preprečile nabavo potrebne opreme in materiala. O spoznajih so bili poučeni vsi pristojni organi in Iskra. In pri tem je obučilo! Prejšnja vlada ni zagotovila stalnega prispevka iz proračuna, nova pa tudi ne. Ni nam pomagala niti dobra volja dr. Pluta in dr. Sežerka in drugih. Ugotovili smo, da delo v Beogradu in Zagrebu teče, zvezni sekretariat kljub vsem težavam daje prispevke, pobudniki in koordinatori projekta pa nismo le cokla v njem, temveč smo privedli projekt do zamrznitve.

Sram naju je pred kolegi v drugih inštitutih in pred več kot 40 uglednimi znanstveniki v Sloveniji, zato se javno oglašava. Radi bi pomagali prizadetim ljudem, hkrati pa usposobili naše zdravstvo, da bo kos raziskavanju in ukrepanjem ob zastrupitvah in zaščiti pred njimi. Ali ne sodi tudi to med naloge naše toliko želene samostojnosti?

Hab. red. prof. dr. AVGUŠTIN LAH, redni prof. dr. SAMO MODIC

BODO ČRNOMALJCI USLIŠANI?

ČRNOMELJ — Glede na to, da je letos zanimanje za črnomaljsko gimnazijo precej veliko, je tukajšnji izvršni svet posredoval republikem sekretariatu za izobraževanje pobudo za povečanje števila oddelkov v gimnaziji, in sicer od dveh na tri. V Črnomlju imajo namreč dovolj ustrezno opremljenega prostora in ustrezen kader, le denarja jim primanjkuje. Upajo, da bo sekretariat prisluhnil njihovemu predlogu.

USKLAJEVALEC POROČA

OSILNICA, FARA, ČABAR, DELNICE — Stanko Nikolič, usklajevalec programa in dogovora o razvoju zgornjega dela Kolpske doline, poroča:

OBELEŽUJEJO KOLPSKO DOLINO — Občina Delnice je pri Homru postavila kozolček z napisom, ki pove, da se tu začne Kolpska dolina, če potuješ iz smeri Delnic proti Kolpi. Zdaj je na potezi slovenska stran, da postavi podobno oznako v Colnarskem klancu.

CESTO ŠIRIJO — Cesto od Zamosta proti Malemu Logu, kjer naj bi bil po hrvaški inačici rojen, živel in delal Peter Klepec, širijo v makadamski izvedbi in pripravljajo za asfaltiranje. Gre za 3,5 km dolg cestni cdek, ki je še edini med Osilnico in Reko neasfaltiran.

KOZAKI POD ROTOVŽEM — Kakšni dve uri zadnjega sončnega petkovega dopoldneva so že tako hrupno življenje na novomeškem Glavnem trgu prijetno popestrili štirje mladi glasbeniki iz Ukrajine. Ukrajinski ansambel Bardak je v živo pred arkadami Ogorečeve hise pod novomeškim rotovžem predstavljal svojo najnovejšo kaseto z naslovom Galop ukrajinskih kozakov, ki so jo posneli v novomeškem studiu Skraka. Na njej pojejo in igrajo lepe ukrajinske in kozaske pesmi, mladi fantje pa so na novomeškem Glavnem trgu dokazali, da pravi glasbeniki in pevci ne potrebuje nobenega ozvočenja. (Foto: A. B.)

Niso bili Kurdi

Viničani »rešeni« ne navadnih priselkov

VINICA — Menda so precej razburjenja po Vinici in še precejšnjem delu črnomaljske občine povzročili priselki, ki bi jih lahko imenovali tudi nomadi ali neke vrste sodobni turisti, ki so si za približno mesec dni našli prostor za oddih v tukajšnjem kampju. Razširila se je celo vest, da gre za Kurde. Pretekli teden so ti domnevni Kurdi zapustili Vinico v olajšanje vsem, ki so si, morda tudi precej po nepotrebem, delali z njimi precej skrbri.

Kot je povedal Valentin Papež, direktor Gostinstva iz Črnomlja, ki upravlja z viniškim kampom, njihovi gostje niso bili nikakršni Kurdi, pač pa so bili to ljudje, ki so imeli bodisi barbadoške, malezijske, bahreinske ali španske potne liste in so se bolj ali manj slučajno srečali v Vinici. Sicer pa so potovali iz Italije v Grčijo in so imeli prehodne potne liste za potovanje skozi Jugoslavijo z veljavnostjo dveh mesecev. Navadno jih je bilo v kampju okrog deset, vendar so eni prihajali, drugi pa odhajali. Ker so bili muslimani, so imeli res nekoliko nenavadne in nam tuje navade, Papež pa je povedal, da so v kampju pošteno plačali vse storitve in jim tako dali zaslužiti 150 tisočakov. V gostinstvu bi bili tudi v prihodnje takšnih gostov zelo veselji, saj letos drugih očitno ne bo,« je še zagotovil Papež.

M. B.-J.

Nacionalizem poneumlja posameznika

Nekaj vtisov iz kulturne karavane, ki jo je priredila LDS Črnomelj

Liberalno demokratična stranka iz Črnomlja je poskušala znova dahiniti nekaj svežine v tukajšnje dogajanje in uspel ji je. Program se je iztekel v dveh večerih in v prvem je godalni kvartet Lipa iz Ljubljane z nadvse kvaliteto izvedbo pretežno Mozartovih del izredno lepo počastil 200. obletnico smrti znamenitega skladatelja. Poslušalci v kulturnem domu se niso dolgočasiili, nasprotno, lahkotni zvoki uigrane skupine mladih izvajalcev so izžarevali čar klasike, ki je v domačem okolju še vedno neupravičeno zapostavljena.

V nasprotju s prvimi večerom, ki je izvenel povsem kulturno, je naslednje nosilo političen predznak, sestavljen iz pogovora na temo »Slovenija jutri« in razstave del zdaj že uveljavljenega političnega karikaturlista Franca Jurja. Osrednja gosta debate o jutrišnji Sloveniji, Jožef Školjč in Jaša Zlobec, sta prisotnim v dvorani hotela Lahinja dve uri pojasnjevala stališča in poglede liberalnih demokratov na aktualna politična dogajanja ter odgovarjala na postavljena vprašanja. Pogovor je potekal sproščeno, predvsem pa konkretno in konstruktivno.

Predsednik LDS, Jožef Školjč, je slovensko osamosvojitve označil kot proces, ki ga ni mogoče omejiti s 26. junijem, ki ne bo v ničemer drugačen od dneva pred njim. K temu je republikanski poslanec LDS in kulturnik Jaša Zlobec dodal oceno o politični naivnosti Slovencev, ki mislimo, da nismo primerljivi z nobenim na svetu, edinstveni torej, z izvrstno startno pozicijo na poti do suverenosti, obenem pa opozoril na veliko rezerviranost zahoda do nas, kar kaže predvsem na njegovo egoistično naravnost. Sogovornika sta položaj in vlogo Liberalno demokratične stranke v republikanski skupščini označila kot uspešno korekturo avtoritarnega in antikomunističnega Demosa, s čimer imajo sprejeti zakoni dosti bolj odprto in zmerno obliko, kot jo bi imeli sicer. To velja zlasti za zakon o državljanstvu, kjer prevladuje načelo strpnosti v na-

sprotju z ekstremnimi stališči vladajoče koalicije.

Nacionalizem sta označila kot pojav,

REVIJA RAST V METLIKI

Zadnji dan v maju so predstavniki Dolenjske založbe iz Novega mesta v metliški Matični knjižnici predstavili revijo Rast ter druge literarne proizvode omenjene založbe. Franci Sali, Peter Stefančič in Lucijan Reščič so vsak iz svojega zornega kota govorili o reviji Rast, ki si že drugo leto uspešno krči pot do bralcev. Ljeterami večer so popestrili recitatorji OŠ Metlika in Lidija Stankovič s prebiranjem objavljene poezije v reviji.

Revija Rast je v svoji osnovni namenjena literaturi, kulturi in družbenim vprašanjem. Revija je zrasla iz dolenjsko-belokranjskega kulturnega prostora in iz tega področja tudi črpa pestro tematiko svojega bivanja. To pa nikakor ne pomeni, da hoče biti regijsko zaprt in lokalno neproduktivna. Revija je v naši občini padla na dokaj neproduktivna tla, zato ima ta zapis tudi težnjo povabiti vse, ki imajo voljo in smisel za pismeno izražanje, ki sodelovanju. Bralce pa vabimo, da si revijo naročijo na dom.

MARKO STEPAN

LITERARNO POPOLDNE V KRKI

V petek, 31. maja, se je v Ločni, v avli podjetja Krka, odvijalo literarno popoldne. Ta prireditve je potekala v okviru Dolenjskega knjižnega sejma. V njej so se mladi literati, pesniki in glasbeniki iz občine Novo mesto predstavili javnosti. Te ustvarjalce je izbirala strokovna komisija s Ivanom Perhajem na čelu. S svojimi izdelki so navdušili prisotne. Marsikdo ni vedel, da med najstniki nastajajo tako lepe, čustvene in zrele pesmi ter zgodbe. Malokdo si je predstavljal, da Dolenjska v svojih nedrjih skriva toliko in tako nadarjene pisce. — Po končanem programu so si obiskovalci in nastopajoči lahko ogledali knjižni sejem. Na ogled so bila tudi dela Severina Salija in na panojih je bilo predstavljeno njegovo življenje.

Obiskovalci smo iz Krkine avle odšli v prepričanju, da ima slovenska beseda dobre naslednike. Vsem mladim literatom želimo, da bi na tem področju dosegli še mnogo uspehov. Obenem upam, da bodo slovensko besedo, in lepoto Dolenjske ponesli širom po svetu.

MAJA BAJUK

Poziv politiki, naj se odreče ščuvanju

Delavci nočemo biti le topovska hrana

Delavska stranka Slovenije poziva vse sile, ki so vpletene v medsebojna nasprotja, k strpnosti, objektivnosti in realnosti. Če se bodo nasprotja po sedanjih napovedih nadaljevala, lahko pričakujemo nove žrtve, te pa ne bodo ljudje na oblasti niti generali, temveč nedolžni ljudje, ki sicer živijo v najtežjih razmerah in ki neposredno nimajo nobenega vpliva na razvoj dogodkov. To so predvsem delavci, ne glede na to, ali so trenutno v uniformi ali pa v običajnih civilnih oblekah.

Delavska stranka Slovenije, ki združuje članstvo in simpatizerje pretežno iz najsiromašnejših slojev prebivalstva naše republike, zahteva, da se spori in pogajanja rešujejo z upoštevanjem človeškega dostojanstva, brez sile, orožja, tankov, groženj in izsiljevanja. Prisila z ene in druge strani lahko prinese le žrtve. Z vsjo odgovornostjo najresneje pozivamo vse, ki uveljavljajo politiko nasilja, naj se odrečejo ščuvanju, saj so naši ljudje zaradi gospodarskih stisk že tako močno vznemirjeni in tudi že fizično ogroženi, saj jim gre že zgolj za svojo osebno varnost in življenje. Naše članstvo pa tudi množice delavcev, ki živijo od svojega dela, ne morejo iti nikamor, ostali bodo tu, kjer so, do sled pa so že velikokrat izpricali svojo privrženost in spoštovanje Sloveniji. Ti ljudje nimajo orožja, njihova edina priložnost za preživetje je izključno v delu, toda tudi tega vsak dan bolj primanjkuje. Delavci so zelo zaskrbljeni tako zase kot tudi za svoje družine in potomstvo.

Politiki in generali, lahko se pripravate med seboj, toda ne na račun ljudi, katerih edini greh je, da živijo v teh tragičnih časih. Če tega ne boste upoštevali, potem se zavedajte, da vam bo najhrišji krog ljudi lahko odrekel »pokorščino«, in tega se bojte!

Delavska stranka Slovenije
Za član predsedstva
MARJAN HORVAT

pisma in odmevi

Še o šrangih Lukovskim fantom

Življenje na vasi se je spremenilo. V prehanju na novo pa so se ohranili nekateri stari vaški običaji. Včasih se lahko prikaz takega običaja tudi ponesreči. Nekateri se starih običajev ne oklepajo, da bi napravili vase veselje, ampak zato, ker imajo od njih koristi. Med te koristilce pa, menimo, spadajo tudi nekateri fantje iz Lukovka. Poudarjamo, da so to samo nekateri, izbrani pa jih znajo preudarni vaščani zelo hitro. Šranga je bila in je lahko zelo lepa predstava. Kako pa je s šrangami v Lukovku? V zadnjem času sta šli kar dve nevesti iz vasi. Fantje so si vzeli pravico, da iz tega kaj iztržijo, čeprav dekleti nista bili del njihove vesele družbe. Tako ti fantje nimajo nobenih zaslug, za katere bi jim pripadali tako visoki denarni vsoti, ki so ju postavili, ko sta šli nevesti iz vasi. Iz prve neveste so fantje izsilili denar, ne da bi napravili šrango. Ves čas pa so se sklicevali na to, da je šranga lep običaj, ki se mora ohraniti. Prav tak način so izbrali v drugem primeru, na kar pa ženin ni pristal. Tudi dogovora o vsoti ni bilo. Na pogled je bila šranga lepo pripravljena. Vendar na nasprotni strani sta imela namesto fantov pogajalsko besedo predvsem poročena možka, povrhu vsega pa še nista iz naše vasi. To že ni del običajne šrange. Tudi način pogajanja ni bil tradicionalen.

Te stvari človeka prizadenejo in mu dvignejo pritisk. Dragi, skromni fantje, ne krivite neukrotljivega jezika ženineve tašče in nevestinih domačih za vse neljube dogodke. Vzrok nejubemu koncu šrange ste vi sami. Resnice pa, vemo, niti sebi ne boste priznali, kaj šele drugim. Ravno zato so še kako potrebni taki novinarji, ki povejo resnico naglas.

ZORJANI BOJANČIČ

ORGLJE PRED OBLETNICO

Čaška fara, ki jo vodi gospod župnik Jože Pacek, bo čez dve leti slavila 160 let. Čeprav je fara bolj revna, so že obnovili šest cerkva, katere pridno obiskujejo tudi številni turisti, ki prihajajo v ta kraj. V farni cerkvi na Čatezu imajo star harmonij in dotrajane električne orgle. Za prave orgle pa ni bilo nikoli denarja, saj bi stale okoli 80.000 nemških mark. Čeprav težko, so do danes že zbrali četrtno denarja. Poleg faranov so tudi turisti obiskovali denarno pomoč. Tako upajo, da bodo do konca leta zbrali še ostali denar. Za veliko nedeljo, t.j. prihodnjo nedeljo, pa bodo čaški pevci že zapeli ob novih orglah.

BOJAN HORVATIČ

PROTEST ŠOLNIKOV

ČRNOMELJ — Šolniki iz črnomaljske občine so se v ponedeljek, 27. maja, odzvali pozivu SVIZ Slovenije ter z enournno prekinitvijo dela izrazili nezadovoljstvo s politiko slovenske vlade na področju vzgojne dejavnosti in šolstva. Zapisali so tudi številne zahteve, v katerih poudarjajo, da bo potrebno končno urediti šolsko zakonodajo, ki bo delavcem zagotavljala pravico do soodločanja, sistemsko ureditve financiranja šolstva, urejene razmere pri osebnih dohodkih, povečanje sredstev za materialne stroške. Od občinskega izvršnega sveta pa so zahtevali, da dokončno sprejme odgovornost za investicije in investicijsko vzdrževanje po šolah v občini.

Demilitarizacija Slovenije?

Gre za uresničljiv smoter ali zgolj za utopijo?

Strokovni posvet na naslovno temo je potekal dne 27. 5. 1991 v Ljubljani v organizaciji Katedre za obramboslovje Fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo ter Obramboslovnega društva Slovenije.

Pionirski poizkus takšnega načina obravnavanja teme, ki je razcepila slovensko javnost, je na posvet privabil teoretike, ki proučujejo problematiko varnosti, predstavnike političnih strank, parlamentarnih institucij in druge. Namen posveta ni bil izdelati operativne predloge urcjanja oziroma zagotavljanja nacionalne varnosti, ampak predsem zapolniti vrzel v (ne)razumevanju pojma in procesa demilitarizacije ter njenih spremljajočih pojavov. Po podatkih iz raziskave »Slovensko javno mnenje 1990« polovica anketiranih razume demilitarizacijo kot splošno in popolno odpravo vojske in orožja (enačijo torej najradikalnejše pojmovanje razorožitve s procesom demilitarizacije). 22,2% anketiranih pa sploh ni vedelo, kaj pomeni pojem demilitarizacija.

Med drugim smo slišali tudi zanimiv prispevek s področja konverzije vojaške v civilno industrijo: za potrebe oboroženih sil dela v svetu pribl. 120 mio ljudi oziroma vsak peti znanstvenik v Sloveniji je pri teh nalogah angažiranih nekaj deset podjetij, ki bi za preusmeritev proizvodnje potrebovale do 4 leta ob stroških v znesku 350 mio DEM.

Ob posvetu je izšel zbornik »Demilitarizacija Slovenije in nacionalna varnost«, kjer avtorji prikazujejo večplastnost naslovne teme. Izdajatelj zbornika je Znanstveno in publicistično središče, d.o.o., Beethovnova 2, Ljubljana. Ravno tako priporočam v branje študijo dr. Antonia Grizolda z naslovom Militarizacija in vojaško-industrijski kompleks (študija primera ZDA), Casopis za kritiko znanosti, Ljubljana, 1990, kjer avtor po uvodni opredelitvi obrambe kot področja družbenega delovanja podrobneje razčlenjuje vojaški sistem ZDA ter povezanost ameriških političnih in gospodarskih struktur z vojaško proizvodnjo.

TOMAŽ URH

Sad konkurence

Zakaj priporočam avto šolo SOLT Metlika

Z ustanovitvijo novih zasebnih podjetij je tudi na področju občine Metlika prišlo do zdrave konkurence. Nova ponudba blaga in storitev je porušila večletne monopole družbenih podjetij, ki so se do svojih uporabnikov nemalokrat vedla prav mačehovsko.

Mnoge občane občine Metlika nas je še posebej razveselila ustanovitev zasebne avto šole SOLT v Metliki pod vodstvom G. Staneta Ivca iz Lovčice pri Metliki. Domačinom nam je dobro znano, da v Metliki nikoli ni bilo šole za usposabljanje voznikov. Interesenti so bili odvisni od AMD Črnomelj, na sedežu katerega je izključno potekalo tudi usposabljanje voznikov. Razumljivo je, da so bila potovanja v Črnomelj za voznike amatere veliko breme zaradi izgube časa in tudi stroškov, povezanih z javnimi prevozi. Zaradi tega so mnogi, predvsem pa mlajši spol, ostali brez vozniškega izpita.

Avto šola SOLT Metlika je pravi izvir za vse tiste, ki želijo postati vozniki motornih vozil. Sodim v generaciji srednjih let in sem v letošnjem letu s pomočjo avto šole Solt v razmeroma kratkem času uspešno opravila vozniški izpit. S sodobnim vozilom, načinom usposabljanja, s strokovnimi nasveti inštruktorja ter z možnostjo dnevne izbire časa za vožnjo sem bila zelo zadovoljna. Še prav posebno moram pohvaliti način dela te avto šole. Kandidata, se razume, da z njegovim pristankom, pride inštruktor iskati na dom, tako da učna ura vožnje dejansko traja od njegovega doma in od vrnite domov. Kandidati nimajo težav z javnim prevozom in se dejansko usposabljujejo ves čas odsotnosti z doma. Tudi cena učne ure je konkurenčna in sprejemljiva za vsakega zainteresirane.

Vsem tistim, ki želite postati vozniki, tudi starejšim, ki iz različnih vzrokov oklevate, priporočam avto šolo SOLT Metlika. Prepričana sem, da boste s strokovnim delom inštruktorjev, načinom usposabljanja ter s svojim uspehom zadovoljni.

K. V.

- Nobenega bogastva ni mogoče primerjati z zdravim telesom. (Sirah)
- Človek ne živi samo od kruha, ampak tudi od strupa. (Bataille)
- Daj ženi deset dobrih nasvetov, ona se bo držala enajstega.
- S klobukom v roki prideš po vsem svetu.

Družbeno kradli, svojega ne

RIBNICA — V zadnjem obdobju je bilo veliko kritičnih besed izrečenih in zapisanih na račun prevoznikov, tudi ribniškega Eurotransa in preoblikovanje tega podjetja. Eurotrans je namreč dal doslej v največ svojih delavcev že 106 kamionov, da jih ima sam le še 21. je povedal direktor Dušan Čuk in dodal:

»Lani so bili vsi transporterji v Sloveniji v težavah, ker so imeli več stroškov kot dohodka. Zato smo tudi pri nas prevzeli zahodni model organizacije in dajemo vozila v našem članom kolektiva, ki pa storitve opravljajo pod blagovno znamko in v organizaciji Eurotransa. Komercialne, finančne, administrativne in vse druge posle opravlja zanje Eurotrans.«

Zaradi tega ukrepa in reorganizacije delavcev niso odpuščali. V začetku je bilo od 356-članskega kolektiva na čakalju 40 ljudi, zdaj pa jih je še 28. Poslovni rezultat se je zelo popravil.

»Zanimivo je, da so se po reorganizaciji in dajanju tovornjakov v našem stroški poslovanja hitro znižali. Že prvi mesec je bilo kar za 18 odstotkov manj porabljenega goriva, ki je pri našem poslu glavni izdelek. Produktivnost je porasla za preko 20 odstotkov in tako dosegamo letos občutno boljše rezultate kot lani ali prejšnja leta.« je povedal direktor Dušan Čuk, ki je dejal še, da se tržišna gospodarstva pač ne da voditi po vzvodnem, socialističnem, vzorcu, kar bi nekateri še hoteli in zato kritizirajo take spremembe.

Mi pa lahko dodamo k temu splošno znano, a redko javno izgovorjeno ugotovitev in dejstvo: družbene ali nikogaršnje lastnine pač ni škoda in so z njo vsi slabo gospodarili in jo tudi krepko kradli. Zasebnik kot lastnik ali najemnik pa sam sebe ne bo kradel. Zato so v zasebnem poslovanju občutno nižji stroški.

J. PRIMC

Izluščimo le dobro zrno!

Zakaj se po spravi daritvi v Kočevskem Rogu še vedno sovražimo? Sezimo v roke kot bratje

Čeprav sem zakoračil v štiriindevdeseto leto, se še vedno dobro spominjam, ko me je kot petnajstletnega dečka ob prebiranju takrat liberalnega Jutra in Domovine moj dušni pastir opozoril, češ da je čtivo pregrešno. Odgovoril sem mu s besedami apostola Pavla: »Beri vse, a izlušči dobro zrno!«

V svoji knjižnici imam več kot 900 knjig, prebral sem jih več desetkrat toliko. Če več pa političnih in verskih časopisov, kulturnih revij ter brošur. Iz vsega tega sem izluščil mnogo dobrega zrna. In ko sta si julija lani v Kočevskem Rogu segla v roke predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan in nadškof in ljubljanski metropolit dr. Alojzij Šuštar zaradi narodne sprave slovenskega naroda, sem bil trdno prepričan, da je iz tega nastalo dobro zrno in delo. Toda že čez nekaj dni sem bil razočaran, ker so mi sredi Ljubljane ponujali Črne bukve in ostalo propagando proti NOB. Od takrat tudi v slovenskih sredstvih javnega obveščanja zasledim večkrat gonjo proti borcem za svobodo. A če smo si segli v roke, smo si tudi odpuščali, če že pozabiti ne moremo. Doma sem iz Posavja, iz krajev, iz

katerih so Nemci jeseni 1941 izselili ljudi. Čeprav so Nemci vedeli, da sem preganjen z rodne grude, so me vpoklicali v nemški vermaht. Dovolj je bilo gorja, zato sem odšel v partizane, ne pa zaradi tega, ker sem simpatiziral s komunisti, kot zelo radi poudarjajo sovražniki osvobodilnega boja slovenskega naroda. Že zdavnaj sem odpuščal nemškim nacistom, ker so me odgnali od doma. Ne morem pa razumeti, kaj vodi bivše slovenske domobrance, da bruha ogenj in blatijo slovenske borce za svobodo. Medtem pa predstavniki Cerkve v Jugoslaviji in Sloveniji v govorih in javnih občilih posebej poudarjajo, da kristjani ne smejo sovražiti.

Ni več daleč dan, ko bomo Slovenci prvič v svoji zgodovini dočakali resnično svobodo, neodvisnost in suverenost. Čemu se kljub temu, da je bila pravna daritvi v Kočevskem Rogu, še vedno sovražimo? Kako lepo bi bilo, če bi si segli v roke kot bratje! Rad bi, da bi tisti, ki bodo brali te vrstice, izluščili iz njih mnogo dragocenega zrna.

KAREL ZORKO
Zavrtec

Celodnevna šola je omagala

V Loškem potoku ohranili le še nekaj njenih elementov — Želja: sodobnejši računalniki — Zmanjkuje

LOŠKI POTOK — V tem šolskem letu ima šola v Loškem potoku 192 učencev. To število je približno tako že nekaj let. V vsakem razredu je po en oddelek, le v šestem sta dva. Učiteljev imajo dovolj. Tudi s plačili so razmeroma zadovoljni, čeprav so bolj na repu v Sloveniji. Največ težav je s pokrivanjem materialnih stroškov, pravi ravnatelj Janez Mihelič in dodaja, da velja to predvsem za zimsko meseco, ko je največ izdatkov za premog, elektriko itd., kar se tudi najhitreje draži.

Potoška šola je bila prva celodnevna v ribniški občini, zdaj pa bo ohranila le še nekaj elementov celodnevnih šol. Tudi šolska zadruga ne deluje več, ampak le v okviru pouka gospodinjstva obdelujejo šolski vrt.

Ravnatelj se še posebno zavzema, da bi posodobili računalniško učilnico, ki deluje skupaj s šolsko banko. Zdaj ima

jo le hišne računalnike, priključene na televizor, želijo pa si sodobnejših in zahtevnejših. Kupiti jih nameravajo pet, pri tem pa pričakujejo pomoč krajevne skupnosti in posojilo. V preteklosti so pri takih nakupih in sploh pri reševanju materialnih težav šoli veliko pomagala podjetja. Zdaj pa so podjetja sama v težavah in šola nima kam naslavljati prošnji.

Krožke in druge interesne dejavnosti bodo v glavnem ohranili v dosedanjem obsegu. Načrtujejo pa, da bi nekatero dejavnosti že v prihodnjem letu potekale vse šolsko leto. To sta poleg računalništva še modelarstvo in fotografija, se pravi tehnične dejavnosti.

J. P.

DELO ZA VZOR

Poznam jo že dolga leta na videz kot »vikendarico, ki prihaja v to goro prek 20 let. Prihajala je stalno, posebno, kadar se je dalo delati. Zadnje čase sem jo pogrešala in vprašala, kje je. Izvedela sem, da je bolna.

Ta ženska je pridna kot čebela. Sezidala je prvo počitniško hišico v tej gori. Sicer kamnito parcelo je v celoti kultivirala. Vsaka ped zemlje ji rodi stoteren sad. Raste tako trta kot sadje in jagodičje. Poleg tega je tam toliko okrasnega grmičja, kot bi prišel v Volčji Potok. Celo leto ogledujemo to naravno lepoto, ki krasi celo goro. Tudi letos je spet vse v cvetju in tako lepo. Žal mi je, spoštovana sogorčanka, da tega ne moreš občudovati. Nič drugače te ne poznam, kot da prihajaš od Novega mesta v to goro. Naj te vseeno potolažim. Vse tvoje delo in trud sta posnemanja vredna. Na marsikateri prvovrstni parceli ne zraste toliko. Čimprej se vrni. Tudi pogled v dolino in na trud tvojih rok te bo ozdravil. Bog daj! Na svidenje!

J. G.

Alojz Judnič

Življenje Alojza Judniča iz Ručetne vasi pri Črnomlju je bilo izredno bogato. Zelo zgodaj mu je umrl oče in kot sedemletni deček si je že moral sam služiti kruh. S trdim delom si je prislužil tudi kmetijo in si ustvaril družino. Že s 17. leti je na fronti služil avstrijskemu cesarju Francu Jožefu, se boril kot mitraljezec na Soški fronti, služil generalu Maistru, se boril za severno mejo. Vojaški rok je služil v Črni gori, dobil maršarj, ki si jo je uspel pridobiti ob skrbni domači negi. Doživel je rojstvo in razpad stare Jugoslavije, v 2. svetovni vojni bil interniran na Rab, premeščen v Gonars in se ob kapitulaciji Italije vrnil domov.

V vseh teh težkih trenutkih je ostal pokončen in zaveden Slovenec. Zadnje volitve v Sloveniji je spremljal z velikim zanimanjem in tudi na plebiscitu je s ponosom dal svoj glas. Vse to mu je veliko pomenilo. Med vojnimi vihrami in pod različnimi gospodarji in vladarji je žel lepe uspehe v poljedelstvu, živinoreji, sadjarstvu in vinogradništvu. O tem priča več diplom in priznanj. Tudi njegovo nesebično delo v gasilstvu je bilo nagrajeno s številnimi diplomami in odlikovanji. Bil je tudi član ZZB NOV in društva upokojencev.

Svojim otrokom je vse življenje, vse do zadnjega, do svojega 92. leta, vival splošnjevarstvo do dela, poštenosti, pravice in resnice. Vsega tega se njegovi otroci zavedamo tudi sedaj, ko ga ni več med nami.

• Živimo zato, da iščemo srečo, ne da bi jo zares našli. (Laponski pregovor)

Nagrada za pokojnika

ČRMOŠNJICE — V eni od naših zadnjih nagradnih iger Emilija smo izžrebali našega dolgoletnega naročnika Ivana Hrena iz Črmošnjic pri Stopičah. Ko smo ga hoteli obiskati na njegovem domu in mu izročiti transistorski sprejemnik, nas je pričakala njegova vdova Ana in povedala, da je Ivan že štiri leta med pokojniki. Seveda smo se znašli v nerodnem položaju, čeprav zato nismo nič krivi. Često se dogaja, da sorodniki ne spremenijo naslova, ko naš naročnik umre, saj je važno, da »Dolenjec« redno prihaja k hiši.

Ana Hren, ki jo mnogi vaščani poznajo kot dobro šiviljo, je po moževi smrti imela namen spremeniti ime, pa so jo pri Nedeljskem Dnevniku prepričali, da to ni tako enostavno. Po spremembi naslova je dobila dve položnici in dva časopisa. Nagrade se je zelo razveselila, saj je prav v tem času razmišljala, kako

Ana Hren z našo Emilijo

bi prišla do nove počitnice skrinjice; stara namreč vsak dan bolj škriplje in prinaša v hišo samo zstrašujoče novice z »južnih bojišč«.

»V Dolenjcu najraje pogledam zadnjo stran, pa osmrtnice, posebno pa me zanima tudi politika. Rada rešujem križanke, čeprav mi doslej še nobene ni uspelo izpolniti do konca. Berem zvečer, ko dolgo v noč ne morem zaspati«, je povedala Hrenova in se pohvalila, da je naš časopis že več kot trideset let pri hiši.

J. P.

Račka d.o.o.

EVROPA IN AMERIKA V METLIKI

— Na vsakem koraku vsak ponavlja, kako je nujno, da čim prej pridemo v Evropo. Najemnik metliške kampa Breza ob Kolpi pa je ubral bolj enostavno pot: ne samo Evropo, tudi Ameriko je pripeljal sem. V kampu na sami slovensko-hrvaški meji je postavil tri drogove za zastave in na enega obesil zastavo Evropske skupnosti, na drugega pa ameriško. Ker je na teh zastavah zvezd že več kot dovolj, bo slovensko verjetno obesil še, ko bo brez zvezde. Če ni prazni drog rezerviran za kakšno drugo. (Foto: A. B.)

Ekološki kotichek

Onesnaževanje in poškodbe rastja

Nekateri temeljne ugotovitve glede vpliva onesnaževanja ozračja in tal

Naravno vegetacijo uvrščamo kot primarne receptorje onesnaževanja ozračja, biotehniško dejavnost, ki je usmerjena v intenzivno pridelavo hrane, pa učinkuje v okolju tudi kot emiten škodljivih snovi, le da so receptorji pretežno industrijske rastline. Le-te določene snovi akumulirajo, delno presnovijo, nekatere fitotoksične snovi v ozračju pa v večjih koncentracijah v izredno kratkem času lahko uničijo pridelek. Učinkovanje nekaterih toksičnih snovi v zraku, njihovih mešanic ter produktov atmosferskih reakcij v nižjih koncentracijah čez daljše časovno obdobje pa vodi do kroničnega obolenja vegetacije, kot to opisujemo pri tako imenovanem umiranju gozdov.

Posledice neugodnih učinkov onesnaženega zraka na vegetacijo so dvojne:

- Akumulirane toksične snovi v rastlinah in njihovih plodovih neugodno učinkujejo na zdravje človeka.
- Poškodbe vegetacije v karkšnemkoli obsegu zaradi onesnaženega ozračja po-

menijo v prvi stopnji ekonomsko škodo, v drugi pa dolgoročne sistemske ekološke posledice.

Kadar obravnavamo onesnaženost ozračja, mislimo predvsem na tisti del, ki ga prispeva človekovo delovanje na zemlji, pri čemer razlikujemo primarne in sekundarne onesnaževalce ozračja. Primarni onesnaževalci so tiste snovi, ki jih spuščajo v zrak (emisija) neposredno viri onesnaževanja (kuršča, industrija, promet). Sekundarni onesnaževalci so snovi, ki so nastale v zraku preko atmosferskih reakcij. Primarni onesnaževalci praviloma ne povzročajo neugodnih učinkov razen nekaterih redkejših primerov (npr. fluorovodik), deloma SO₂ ter ostale snovi v bližnji okolici nekaterih obratov. Pač pa so to sekundarni onesnaževalci, ki povzročajo smog, meglo in imajo dražljive učinke; večina teh povzročča škodo na rastlinstvu, materialu, škotuje pa tudi zdravju ljudi. Sekundarnih onesnaževalcev v ozračju ne moremo omejiti, njihovo koncentracijo pa lahko znižamo, če omejimo emisijo primarnih onesnaževalcev. Iz tega sledi logičen vrstni red dejavnosti za izboljšanje kvalitete ozračja:

- Izdelava katastra virov onesnaževanja in njegovo letno obnavljanje.
- Merjenje emisij koncentracij na določenem območju s prednostnim izvajanjem sanacije tistega ali tistih onesnaževalcev, ki največ prispevajo k onesnaženosti ozračja z ozirom na lego, višino izpustov in z ozirom na toksičnost emitiranih snovi.
- Izvajanje sanacijskega programa za zmanjšanje emisije vseh onesnaževalcev, ki emisijske koncentracije ne presegajo več za okolje in zdravje ljudi nevarnih vrednosti.

DARKO OKLEŠČEN, dipl. inž.
SVOUP SOB NOVO MESTO

Cvetka Šeme

S popustom in nagradami do šolskih knjig

Dobro založena papirnica sevniškega GP

SEVNICA — V papirnici sevniškega Gostinskega podjetja so v preteklem šolskem letu opremili s šolskimi potrebščinami in knjigami okrog 800 učencev, pretežno iz sevniške občine. Ker si je sevniška papirnica ustvarila sloves z dobro založenostjo in nekaterimi ugodnostmi pri nakupih, prihajajo vanjo tudi učenci oz. njihovi starši iz Krškega, Trebnjega in Radeč. Kot nam je povedala vodja papirnice Cvetka Šeme, se zavedajo, da pomeni nakup šolskih knjig in potrebščin že veliko breme za družinski proračun. Zato so se v sevniški papirnici odločili, da omogočijo pri nakupu vseh šolskih potrebščin in knjig za leto 1991 določen popust, in sicer znaša za nakup nad 1500 din 6 odst., za nakup nad 2500 din pa dajejo 12 odst. popusta. Možno je tudi brezobrestno plačilo na 3 obroke, s tem da zadnji obrok zapade 30. septembra letos. Seveda je možno tudi plačilo s čeki.

Pa še to vsi, ki bodo kupili šolske potrebščine in knjige v vrednosti nad 1000 din, bodo sodelovali pri nagradnem žrebanju, ki bo 30. septembra. Prva nagrada bo blago iz asortimenta papirnice v vrednosti petih tisočakov, druga v vrednosti štirih in tretja v višini treh tisočakov. Razdelili bodo tudi nekaj manjših nagrad.

P. P.

TIK PRED VALETO

KOČEVJE — Ob zaključku šolanja bodo imeli učenci osmega razreda osnovne šole Kočevje 15. junija ob 16. uri zaključno prireditve-valetu. Nanjo so vabljene tudi starši. Sami učenci bodo izvedli ob tej priložnosti kulturni program, igral jim bo tudi ansambel, vodstvo šole pa bo podelilo priznanja tistim, ki so bili vseh osem let odličnjaki ter uspešni na drugih področjih in tekmovanjih (Vegova priznanja, bralne značke, dosežki na športnih in drugih tekmovanjih itd.).

MLADI IZ ULICE 1. MAJA V METLIKI so sedli za mizo in ob harmoniki zapeli nekaj slovenskih ljudskih pesmi v znak veselja, ker so uredili zelenico med blokoma. V Metliki je prišlo že v navado, da ostane ob novogradnjah okolica neurejena in zapuščena, prepuščena ljudem, ki bivajo v stolpnicih. Starši iz Ulice 1. maja pa čakajo na dobro voljo ljudi v občini, ki naj bi poskrbeli za parkirišča. Stanovalci namreč puščajo svoje železne konjičke na pločnikih in cesti, pa se je že večkrat pripetilo, da do bolnega krajana ni mogel pripeljati nišni rešilni avto. Samo predstavljamo si lahko, kaj bi bilo ob morebitnem požaru. (T. G.)

Doslej največji žur

V petek, 21. junija, med 14. in 24. uro na Loki — Rolkarji, radijsko vodeni modeli, baloni velikani, ansambel Hot-hot, Ukrajinski kozaki in še kaj

NOVO MESTO — Zveza prijateljev mladine občine Novo mesto tudi letos zadnji šolski dan in prvo poletno noč pripravlja tradicionalni boljši sejem in počitniški žur. Prireditve bo v petek, 21. junija, med 14. in 24. uro na igrišču na Loki. Organizatorji pripravljajo doslej najboljši program, ki bo po vsej verjetnosti pritegnil prav vse generacije mladih, dogajanje pa, bo zanimivo tudi za odrasle.

Ta dan bo Loka povsem spremenila svojo podobo, saj bodo posamezni deli tega malega stadiona namenjeni sejmu malih živali, boljšemu sejmu, šotorom, stojnicam s pijačo in jedajo, osrednji del pa bo prostor za razna zanimiva dogajanja. Organizator je letos povabil kar nekaj skupin iz Ljubljane. Tako se bodo mladim in starejšim Novomeščanom predstavili atraktivni rolkarji na poligonu in skupina BMX, modelarji bodo preizkusili radijsko vodene avione, čolne in avtomobile. Nastopila bo skupina Nece Falk

MLADI DOPIŠNIK

OTROKOVE PRAVICE

Pri novinarskem krožku smo debatirali o konvenciji o otrokovih pravicah. Skrajno smešno! Imamo otroci res tako lepo mladost in svobodo? Tega prav gotovo ne vedo tisti, ki se grebejo za oblast. Vsak dan poslušam po radiu in TV same grozljivosti. V Iraku so otroka mučili — umrli je. OZN včasih organizira pomoč ubogim otrokom. Je to konvencija o otrokovih pravicah? Že kot četrtstoletca me je strah, kaj bo jutri. Ne verjamem, da so konvencijo pripravili vsi, ki bi morali o njej razmišljati. Moj danis ni lep in brezskrben, moj jutranj je v strahu. Spreletava me zima.

GREGA MOČIVNIK, 4. l. nov. krožek
OŠ Savo Kladnik Sevnica

ŠIFRER V GLOBOKEM

Obiskal nas je priznan slovenski pevec zabavne glasbe Andrej Šifer. Ker je naša šola malo učencev, je bilo to veliko priznanje nam in našim učiteljem. Program je popestril kuža Džonji, ki se je občasno znašel na šolskem dvorišču. Gospod Andrej ga je prinesel na oder, kjer mu je kuža vztrajno stal ob strani in ga opazoval. Koncert je bil prijetno doživetje.

MELITA in ANITA, 7. l. OŠ Globoko

OBČINSKO PRVENSTVO

V Brežicah je bilo občinsko atletsko prvenstvo. Anita Rožac je bila prva pri metu žogice. Sandra Pinterič je zasedla tretje mesto v skoku v daljino. Robi je zasedel prvo mesto v isti disciplini. Branka je bila prva v teku na 1.000 m. V teku na 300 m pa je bila prva Jelka Levar. Rok je zasedel drugo mesto v skoku v višino. Aljoša Motore je bil prvi v teku na 60 m. Nataša Molan pa je bila v tej disciplini druga. Janez Ostreljič je bil v metu žogice tretji. Naši atleti so se uvrstili na dobro drugo mesto v občini brežice.

NATAŠA KOBLER
nov. krožek
OŠ Arčiče

SPOMINSKI NASTOPI

Sedemindvajsetega maja smo imeli kulturni dan. Učenci višje stopnje smo se ob sedmih z avtobusi odpeljali iz Brusnice. Avtobusov smo si ogledali ruševine včasih mogočnega gradu v Soteski, peljali smo se mimo ribogojnice na Dvoru, v Kočevju pa smo imeli prvi postanek. Potem smo se ustavili v Retjah. Pred Levstikovo spominsko ploščo so učenci pripravili krajni program. Pot smo nadaljevali v Raščico. Po ogledu Trubarjevega hrama smo se odpeljali v Podsmreko. Pri Stritarjev spominski plošči so učence deklamirali nekaj pesmi. Odpeljali smo se tudi v Turjak in se ustavili tudi na Muljavi. Sošolci so tu uprizorili znano Kravljjevo zgodbo. PETRA VOVKO, IRENA PAVLIČ, 7. l. OŠ Brusnice

Seveda ne gre pozabiti na ansambel. Glavno besedo bo imel ta čas najboljši ansambel v Sloveniji Hot-hot, nastopili pa bodo še Ukrajinski kozaki, pevka Irena Vrčovjanski kozaki, pevka Irena Vrčovjanski, voditelj programa pa bo Mile Bitenc, ki bo poskrbel za številne zabavne in nagradne igre. Prireditve bodo podprli tudi nekatera doljenjska podjetja in obrtniki. J. P.

Oče s samokresom ustrelil sina

Uboja 35-letnega Stanka Šošteriča iz Mrčnih sel je osumljen njegov oče

MRČNA SELA — Že v prejšnji številki smo na kratko poročali, da je bil 25. maja okoli 21. ure na svojem domu v Mrčnih selih mrtev najden 35-letni Stanko Šošterič. Okoliščine, v katerih je Šošterič izgubil življenje, so moške postavte tiste dni še raziskovali, danes je o vsem tem vendarle moč zapisati nekaj več.

Na podlagi zbranih dokazov so uslužbenci krške UNZ ugotovili, da ni šlo za nesrečo ali celo samomor, pač pa je bil Šošterič žrtev družinskega obračuna.

VLOM V VINSKI HRAM

KRŠKO — Minuli teden med 28. majem in 1. junijem je nekdo vlomil v vinski hram v naselju Cesta nad Krškim. Hram je last Trebanjčana Martina Lindiča, ki je bil ob nekaj steklenicah vina in soka, zmanjkalo pa je tudi nekaj deset kapljic bencina.

Uboja je osumljen njegov 61-letni oče Maksimilijan. Tistega dne so Šošteričevi spravljali drva, preiskava bo pokazala, ali je kasnejši prepričan zanihil alkohol. Slednji naj bi bil krivec številnih prekanj v hiši, tako je do besednega obračuna prišlo tudi tisti večer. Prepričan, ki je med Stankom in Maksimilijanom nastal v sinovi spalnici, se je kmalu sprevrgel v prerivanje. Oče naj bi takrat, kot kažejo rezultati dotedanje preiskave, izza pasu potegnil samokres kalibra 7,65 in ustrelil proti sinu. Stanko naj bi malo po do-

godku zavoljo dobljene strelne rane izkraval in umrl.

Za 61-letnega osumljenca so kriminalisti krške UNZ že napisali kazensko ovadbo in jo izročili preiskovalnemu sodniku novomeškega temeljnega sodišča, ta pa je zanj tudi odredil pripor. Ostale podrobnosti tragičnega družinskega obračuna bo pokazala nadaljnja preiskava.

V ENI NOČI TRIJE VLOMI

ŠENTJERNEJ — V noči na 31. maj je neznan storilec vlomil v tri osebne avtomobile, parkirane pred stanovanjskim blokom v Kotarjevi ulici. Škoda je bila minimalna, Damir Horvat in Franc Solar nista prijavila nobenega izginotja, Božo Berzin pa je bil ob kaseto.

SMRT MED PREHITEVANJEM

ZAGORICA — 63-letni Ivan Ramljak iz Zagreba se je 31. maja ob 13.30 peljal z osebnim avtomobilom iz Zagreba proti Ljubljani in pri Zagorici prehiteval tovornjak. Ko je bil na levi strani ceste, je nasproti z jugom pripeljal 35-letni Matjaž Podžderec iz Ljubljane. Slednji se je sicer umikal, silovitega trka pa mu ni uspelo preprečiti. Hudo poškodovana sta bila oba Ramljakova sopotnika, 64-letni Dragutin Brigljevič iz Zagreba je hudim ranam podlegel v novomeški bolnišnici, medtem ko je 67-letni Mladen Blažič ostal na zdravljenju. Škoda na zvitih pločevini je za 300 tisočakov, zavoljo nezgode pa je promet do 15. ure potekal enosmerno.

Cestni lov se je vnovič uspešno končal

Krški prometni miličniki ustavili ukraden avto

KRŠKO — Razburjivi dogodki na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom se nadaljujejo. Spomnimo se le nedavnega lova ubežnika, za katerega se je izkazalo, da je našel uspešen tat osebnih avtomobilov. Ukraj podobenega se je dogajalo tudi nedeljo, 2. junija.

Okoli 22. ure je bil namreč v Ljubljani ukraden osebni avto Audi 80 z registrsko oznako UD — TL 467, last nemškega državljanca. O tatvinu ni bilo takoj obveščene miličniške patrulje, udi novomeška. Patrulja novomeških prometnih miličnikov je vozilo izsledila na poti proti Zagrebu, vendar ji audija ni uspelo ustaviti, zato so na pomoč priskočili krški prometni miličniki. Slednji so vozilo naposled ustavili, le da jim je voznik pobegnil. A le za kratko. Kmalu se je v njihovih rokah znašel 29-letni Ranko M. iz Sanskega Mosta, ki je utemeljeno osumljen tatvine avtomobila. Krčani so audija skupaj z osumljenecem predali ljubljanskim kolegom.

OBISK PRESEGEL PRČAKOVANJA — Dan odprtih vrat na novomeški prometni in splošni postaji milice je v prostore zgradbe na Vrhovčevi ulici privabil kar blizu 500 radovednežev. Največ zanimanja je veljalo razstavljenemu orožju in bojni opremi, s katero danes razpolagajo policijske enote v Sloveniji. (Foto: B. B.)

Miličnikom ni bilo dolgčas

Prag splošne in prometne postaje milice v Novem mestu je minulo sredo prestopilo blizu 500 občanov

NOVO MESTO — Dan odprtih vrat je bil — vsaj za novomeško prometno in splošno postajo milice to lahko zanesljivo trdimo — zadelek v polno. Kot je bržkone znano, sta republiški sekretariat za notranje zadeve in republiška uprava milice letos prvič pripravila tovrstno akcijo, za »poskusne zajce« pa izbrala splošno in prometno postajo milice v Kopru in Novem mestu, oddelek milice Tabor v Mariboru ter postajo milice Vič-Rudnik in Žalec.

Zagotovo ga ni, ki bi minulo sredo, ko je akcija potekala v Novem mestu, pričakoval tolikšen obisk. Skozi vrata zgradbe v Vrhovčevi ulici št. 18 je med 10. in 17. uro stopilo kar blizu 500 radovednežev, ki so jih zanimalo delovne razmere novomeških miličnikov, tehnična oprema, s katero razpolagajo, da ne naštevamo naprej. Pogled v anketne lističe, ki so jih ob tej priložnosti izpolnili obiskovalci, je pokazal, kako se jih je velika večina za obisk odločila, ker jih delo policije zanima in ker priložnosti prestopiti prag postaje milice doslej še niso imeli. Omenjena anketa je tudi pokazala, kako so bili vsi po vrsti s takšno akcijo zadovoljni, izvedeli so veliko tega, s posebnim zanimanjem so se ustavljali ob razstavljenem orožju in tehnični opremi, prav tako pa jih ni bilo malo, ki so želeli pokukati za zaslom računalnika.

Zanimalo jih je v prvi vrsti, kaj ima zapisanega o njih, hkrati so se prepračili, da prav nič več od golih osebnih podatkov. Kot zanimivost nemara še tole: nenavadno veliko število anketirancev je zapisalo, da ob policije v prihodnje pričakujejo več strogega nadzora, nekaj je bilo tudi takih, ki ob policije v bodoče pričakujejo več informacij. Tej želji

naj bi služil tudi dan odprtih vrat, predlog zanj je bil, naj postane stalna oblika sodelovanja med policijo in občani. Ni potrebno posebej poudariti, da še zlasti v teh časih eni brez drugih ne morejo.

KAJ SKRIVA RAČUNALNIK? — V pisarni dežurnega miličnika je največ zanimanja pritegnil zaslon računalnika, ki je bil pripravljen ob vsakem času prikazati željene podatke o tem ali enem storilcu, tem ali enim izginulemu predmetu ali ukradenemu predmetu.

»Z velikim zanimanjem sem si ogledal prostore splošne in prometne postaje milice, videl in spoznal veliko tega, pa vendar stavbo zapuščam s priokusom grenkobe. Predstavljal sem si, da ti fantje delajo in živijo v boljših razmerah. Tu in tam kakšen računalnik na mizi ne more izboljšati vtisa, kako je sedanja stavba za dve postaji milice s takšnim delokrogom opravil že zdavnaj pretesna.« je v sredo pred postajo milice na glas razmišljal dr. Peter Kapš.

Bo sedanja generacija novomeških miličnikov dočkala dan, ko bodo javnosti lahko odprli vrata v nove prostore? B. B.

dežurni poročajo

VINJEN IN BREZ VOZNIŠKEGA — Trebanjski miličniki so 2. junija popoldne pridržali do izrečitve 23-letnega B. M. z Male Loke. Mladenec je vinjen in brez voznškega dovoljenja vozil neregistriran osebni avtomobil, za nameček pa se ni zmenil za opozorila miličnikov.

KRADLA ZLATNINO — 19-letna R. V. iz Sevnice je osumljena, da je pred tedni 18-letni Branki D. iz Semiča ukradla zlatnino, vredno 5 tisočakov.

ODPELJAL NEZAKLENJENO KOLO — V času med 28. in 30. majem je nekdo izpred osnovne šole na Loki v Črnomlju odpeljal nezaklenjeno kolo z motorjem APN 4, vredno 20.000 din. Lastnik Vlado Lovrin iz Mihelje vasi bo moral nekaj časa v šolo pešati.

OB AVTORADIOKASETOFON — Neznan storilec je 30. maja med 11. uro in 14.30 vstopil v odklicen avtomobil Trebanjčana Staneta Jarca ter zmanjnil avtoradiokasetofon, vreden vsaj 5.500 din.

VLOM V HIŠO — 30. maja med 11.30 in 13.30 je nekdo v naselju Čemše pri Mirni Peči vlomil v stanovanjsko hišo in iz nje odnesel nekaj cigaret in denarja. Škoda je za 6 stotakov.

NEPOVABLJENI OBISKOVALCI — 30. maja so neznan storilec vlomili v zidnico Novomeščanov Andreja Jerovška in Jožeta Pavliča na Trški gori. Iskali so hrano in pijačo ter z vlomom naredili za 6.500 din škodo.

MED PRIDRŽANJEM RAZBJAL — Novomeški miličniki so 28. maja pridržali vinjenega 20-letnega C. M. iz Novega mesta, mladenec je bil osumljen tatvine. Med pridržanjem pa je razbijal po sobi, razbil šipo in zalil miličnike. Čaka ga dodatno zaslišanje.

ODNESEL ZRAČNO PUŠKO — Minuli teden je nekdo v Srednji vasi pri Semiču vlomil v vikend Ljubljanačana Darka Vovka in mu odnesel zračno puško, vredno 1.500 din.

SAMOVŽIG KRIV POŽAR? — 1. junija ob 12.30 je prišlo do požara na zapuščen romski baraki Vinka Brajdiča pri Dobravi. Vse kaže, da je ogenj zajel samovžig seno, spravljeno v baraki. Škoda je za 2 tisočaka.

OB HRANO IN PIJAČO — V noči na 1. junij je nekdo v Grč Vrhu vlomil v vikend Jožeta Murglja z Jablana. Vlomilec je odnesel nekaj pijače in jestvin, tako da je škoda za 800 din.

OSUMLJEN VLOM — 16-letni A. Ž. iz Žuničev je utemeljeno osumljen, da je v času med lanskim 1. in 30. junijem vlomil v poštiniško prikolico Ljubljanačana Bojžana Smoleta. Iz prikolice, parkirane na Preloki, sta izginili dve ribiški palici, vredni 3.500 din.

KDO JE PREGNAL TATU?

KRŠKO — Slavko Bricej, zdomec na začasnem delu v Nemčiji, si je prejšnji teden lahko krepko oddahnil. Med 26. in 28. majem je nekdo vlomil v njegov osebni avto Audi 80 in ga skušal odpeljati. Storilec je že stalnik kontaktne žice, toda očitno ga je med opraviлом nekdo zmotil.

Krvido naprtila hčerki

Zakonca Brajdič sta tatvino skušala naprtiti hčerki

ŠMIHEL — Na zatožno klop novomeškega temeljnega sodišča sta morala te dni sesti 31-letni Berto-Ljuljo Brajdič, doma iz romskega naselja Šmihel pri Novem mestu, in njegova 32-letna žena Olga-Ruba Brajdič. Zapišimo kar uvodoma, da sta oba že stara znanca sodnikov, Berto je bil nazadnje obsojen decembra 1987, Olga pa avgusta istega leta.

Tokrat sta morala pred sodnike, ker sta bila obtožena tatvine lovške puške. A bolj kot dogodek, ki sega v 12. novembra 1989, je zanimiv njun zagovor, ki na romsko prislovno dobro materinsko skrb za otroke meče slabo luč. Brajdiča naj bi po trditvah tožalca omenjenega dne na parkirišču gostišča Litrop v Šmihelu iz osebne avtomobila z registrsko oznako NM 129-421, last Janca Sajeta, zmanjkala lovsko puško mauserico z daljnogledom, vredno v tistih časih spoštljivih 10 tisočakov. Razprava je obtožbo v celoti potrdila. Najsi je Berto ali Ljuljo še tako trdil, kako je

bil tistega popoldneva v Litropovem lokalu in tam pil, da pa o kakšni puški nima nobenega pojma. Sodnikom je le zatrdil, kako je okoli 18. ure v lokal prišla žena z otrokoma in nato so skupaj odšli domov. Za krajo puške da je izvedel šele potem, ko so ga zaprli in ga je prišla v zapor obiskat žena, rekoč mu, da je orožje ukradla hčerka. Tudi tega ni pozabil dodati sodnikom, kako naj bi tisti hip, ko je izvedel za to novico, ženi naročil, da je treba ukradeno puško takoj vrniti.

Za razliko od moža je bila Olga še manj prepričljiva v zagovoru. Krvido je zvrzla na svojo 12-letno hčer, za katero je sodnikom rekla, kako ukrade vse, kar ji pride pod roke. Tako naj bi vzela tudi puško, ki je bila spravljena na zadnjem sedežu zaklenjenega avtomobila, prekrita z odejo. Seveda so dokazi govorili povsem drugače. Kako velike luknje so v Ljuljevi zgodbi, pove že nesmisel, ki ga je izrekel sam. Da mu je namreč za ukradeno puško žena povedala šele, ko so ga prijeli, do tega pa je prišlo šele pet dni po tatvini. Res čudno, da bi mu žena o kraji puške molčala celih pet dni. In zakaj bi se Berto potem skrivaj pred miličniki, če je imel mirno vest? No kakor koli že, puško — z resda zarjaveto cevjo, saj je bila očitno nekje skrita — je lastnik dobil nazaj od Iztoča-Bance Brajdiča, slednji je naročilo take vrste dobil od Olge-Rube Brajdič. In sodni epilog? Berto je bil obsojen na 4 mesece zopora, žena Olga pa na 3, pogojno za dobo dveh let.

OB PIJAČO IN GLASBO

LJKI TRN, BRESTANICA — 9. majem in 2. junijem je nekdo v vikend Sevnicačan Jožeta Praha-Smečič pri Velikem Trnu. Praha je ostal brez likerija in konzerv, škoda je bilo za tisočaka. V noči na 2. junij pa je bilo vlomljeno v osebni avto Milene Očko iz Brestanice, kateri je predrezn odnesel avtoradiokasetofon, vreden 2 tisočaka.

Župnik nadlegoval dekleta?

M. R., župnik s Čateža pri Trebnjem, osumljen, da je spolno nadlegoval tri desetletna dekleta

ČATEŽ PRI TREBNJEM — Govorilo in šušljalo se je dalj časa, naposled so govorice doblele še uradno obeležje. Uslužbenci novomeške UNZ so namreč pred dnevi prijeli in preiskovalnemu sodniku novomeškega temeljnega sodišča pripeljali 39-letnega M. R., župnika s Čateža pri Trebnjem.

Niso od včeraj namigi, kako naj bi M. R. med veroukom spolno nadlegoval dekleta; takšno početje, po govoricah sodeč, sega kar daleč v preteklost. Če ne po drugem, je to moč soditi po nekaj let starem ogorčenju nekaterih krajanov, katerih otroci si niso več upali hoditi k verouku. Posebej to velja za dekleta. Starši so zadevo najprej skušali

urediti tako, da so o vsem obvestili ljubljanskega nadškofa, pritožbe pa so prišle na ušesa tudi drugim. Po prvih podatkih, ki jih imajo ta čas na voljo preiskovalci novomeške UNZ, obstaja utemeljen sum, da je 39-letni župnik M. R. storil kaznivo dejanje spolnega nadlegovanja otrok, mlajših od 14 let. Uradno sporočilo UNZ Novo mesto govori o tem, da naj bi bil M. R. od leta 1987 spolno nadlegoval tri desetletna dekleta, za to kaznivo dejanje bo zanj tudi podana kazenska ovadba.

Kot že rečeno, je preiskovalni sodnik M. R. že zaslišal, vendar zanj ni odredil pripora.

B. B.

PO DOLENJSKI DEŽELI

Hišo je bil pojasnjen nenačuden prepričan, ki je 1. junija zjutraj našel v osebni avtomobilu Franca Sprajcra iz Novega mesta. Voznik je ugotovil, da je preko noči ostal brez prednjega vetrobranskega stekla, vrednega vsaj poldrugi tisočak.

Dolgo so dolgotrajni potrebovali, da so razknjižili navade jutranjih dostavljavcev blaga novomeškim trgovinam. Naposled so stoptli v kolci. Tako je bila trgovina Sita v Ulici Majde Sile v Novem mestu enega minulih jutrov ob 10 kilogramov maxi stro special, ki so ga tamkaj med 5.30 in 7. uro na pločnik iztovorili delavci ljubljanskih mlekar. Tovrstnega blaga je v jutranjih urah po novomeških pločnikih še precej.

Ljubitelji doma rejeneja koskega mesa so prekinili večtedenski post. Prvo novico, ki je potrdila takšno napoved, smo dobili 28. maja. Nekdo je vlomil v kokošnjak Antona Riflja v Črešnjicah pri Otočcu in odnesel osem nesnic, po zadnjih cenikih vrednih poltretji tisočak. Dogodek približno enake vsebine se je ponovil v noči na 31. maj, kjer je Cvetka Klemenčič iz Semiča ostala brez desetih parov bedres, enakakega števila peruti ne omenjamo.

S TRAKTORJEM PODIRAL STEBRE

KOSTANJEVICA — V soboto, 1. junija, okoli 23. ure je prišlo do nezgode na lokalni cesti med Kostanjevico in Zavodami v naselju Jablana. 36-letni Milan Herakovič iz Krškega se je peljal s traktorjem, na katerem ni imel ne kane varnostnega loka, preblizu robu ceste. V večini ovinku je preko bankine zapeljal v vinograd, tam podr štiri stebre, pri tem pa se hudo poškodoval. Herakovič se zdravi v novomeški bolnišnici.

Gasilec bo postal reševalec

Civilna zaščita za bo ločila od obrambe

LJUBLJANA — Po novem zakonu, ki je v pripravi, celotni sistem civilne zaščite ne bo več povezan z obrambo, ampak bo deloval samostojno, zato pa poenostavljeno in mnogo ceneje. Prilagojen bo mirnodobnim potrebam in bo namesto sedanjih 280.000 vključeval le 70.000 ljudi. Še močnejše kot doslej se bo naslonil na gasilstvo, ki ima pri nas že nad stoletno tradicijo. Po novem naj bi gasilstvo, zlasti poklicno, prevzelo celotne reševalne naloge, ne le gašenje in požarno preventivo, in se za to tudi dodatno usposobil in opremilo. Klasičen gasilec bo postal reševalec.

Miran Bogataj, poveljnik republiškega štaba za civilno zaščito in novi namestnik republiškega sekretarja za ljudsko obrambo, ter Jelko Kacin, republiški sekretar za informiranje, sta na novinarski konferenci poudarjala, da s predvidenimi spremembami iniciativno in samostojnost gasilstva — česar se pri nas nekateri že bojijo — ne bo prizadeta, izboljšala pa se bo kakovost

SEJEM V KRANJU — Včeraj so v poslovno-prireditvenem središču Gorenjski sejem v Kranju odprli 19. sejem opreme in sredstev civilne zaščite. Tokrat sodeluje kar 259 razstavljavcev iz Jugoslavije in tujine, v sklopu sejma pa bo cela vrsta vzporednih prireditelj ter specialna vaja. Kranjski sejem bo v imel v vsakem primeru tudi v prihodnjih letih — ne glede na osamosvojitve Slovenije — vsejugoslovanski pomen, saj so se besedah Jelka Kacina z drugimi republikami že dogovorili za nadaljnje sodelovanje na tem področju.

ter poenotila organiziranost, vse z namenom, da bo zaščita kar najbolj učinkovita. Vodila jo bo enotna republiška uprava za zaščito in reševanje.

M. L.

Likof se je končal v bolnišnici

Tragične posledice prehitre vožnje in vinjenosti za volanom — Sodišče je Franca Rusa iz Gotne vasi obsodilo na leto dni zopora

NOVO MESTO — Avgusta bo leto, kar je na cesti med Novim mestom in Dolnjo Težko vodo prišlo do hude in nevsakdanje prometne nezgode, ki je terjala krvav davek: ena oseba je poškodobam podlegla po petnajstih dneh neuspešnega zdravljenja v novomeški bolnišnici, dve pa sta bili hudo ranjeni. Krivec, 48-letni Franc Rus iz Gotne vasi, je moral pred dnevi sesti na zatožno klop novomeškega temeljnega sodišča.

18. avgusta 1990 ob 14.05 je bilo, ko se je Rus s svojo stoenko GT 55 peljal po cesti med Novim mestom in Dolnjo Težko vodo. Vinjenost — preiskava je pokazala, da je imel v krvi kar 2,52 g/kg etilnega alkohola — je bila kriva, da je močnejše pritiskal na pedal za plin, za nameček je vozil še s pokvarjenimi zavorami. V Črmošnjicah je pri hiši s številko 59 in na delu ceste, kjer je historo omejena na 30 kilometrov na uro, izgubil oblast nad vozilom. S 4 metre široke ceste je najprej zapeljal na travnat nasip, vozil po njem še kakih 30 metrov, nato pa silovito treščil v leseno barako in jo porušil. Nesreča je hotela, da so bili tisti hip ob baraki, ki so jo postavili malo prej. Vid in Lidija Mijajlovič ter Viktor Mikec. Odpravljali so se domov, ko jih je prehitel silovit pok. Kako silovit je bil udarec, pove podatek, da je Rus barako docela podr in jo premaknil kar za poldrugi meter, ob tem pa seveda zadel tudi omenjeno trojico. Vse so hudo poškodovane prepeljali v novomeško bolnišnico, Mijajloviču so zdravniki ugotovili prelom reber, obtolčenino možgan in prelom ključnice, kot posledica teh poškodb je kmalu za tem nastopila še obojestranska pljučnica, ki je bila tudi neposredni krivec, da je poškodovanec 3. septembra ob 21.30 ranam in boleznim podlegel. Tako Lidija Mijajlovič kot Viktor Mikec posledice nesreče čuti še danes, njuno zdravljenje po domala letu dni še ni končano.

Na sodni obravnavi je Rus sodnikom trdil, kako je bilo vozilo, s katerim se je takrat peljal, tehnično povsem brezhibno, tudi to, da je bil vinjen, je zanimal. Priznal je le, da je tistega dne spil dve pivu, res pa, da je več popil prejšnji večer. Prav tako je senatu dokazoval, ka-

bolj ali manj izvit iz trte. Če je že bilo kaj s hrbtnico narobe, bi v najhujšem primeru prišlo do ohrnitve spodnjim okončin, nikakor pa to ne more biti povezano s temo pred očmi. In še nečesa po mnenju senata ne gre prezreti: da bi bilo s hrbtnico karkoli narobe, ni Rus omenil ne ob nesreči ne lep čas po njej, ko je ob trku stopil iz vozila, se je prijel le za prsni koš.

Senat novomeškega sodišča, ki mu je predsedovala Milojka Gutman, je Franca Rusa obsodil na leto dni zopora, hkrati pa mu izrekel varnostni ukrep: prepovedi vožnje vozil B-kategorije za dobo enega leta. Sodniki so za tako visoko kazen našli cel kup obtežljivih okoliščin. Ob vinjenosti in hudih posledicah omenimo le še nekritičen odnos Rusa do nesreče, njegovo nepriznavanje kot tudi dejstvo, da se za zdravstveno stanje poškodovancev ni niti enkrat pozanimal.

KRONIKA NESREČ

KDO JE POBEGLI VOZNIK? — V petek, 31. maja, okoli 9.30 se je neznan voznik osebne avta Jugo bele barve peljal po cesti iz Birčne vasi proti Uršnim selom. Kakih 500 metrov iz Birčne vasi je v blagi desni ovinek zapeljal po levi strani ceste, takrat pa je nasproti z osebnim avtom Opel Corsa pripeljala 34-letna Biserka Plut iz Rožnega Dola. Trčenje je bilo umikala v desno, pri tem zapeljala na bankino, nato pa še na travnik, kjer je tisti čas kosil 61-letni Franc Bele iz Dolenjih Lakovnic. Plutova je Beleta zbila, nato pa trčila v samonakladalko. Bele je bil hudo ranjen in se zdravi v novomeški bolnišnici, materialne škode pa je za 130 tisočakov. Uslužbenci novomeške UNZ pobeglega voznika še iščejo, pri tem pa prosijo za

pomoč vse morebitne očividce nezgode, ki naj morebitne informacije sporočijo na telefonsko številko 92 ali najbližji postaji milice.

KOLESAR IN AVTOMOBILIST VO — ZILA PO SREDI CESTE — 17-letni Robi F. iz Dolenjega Gradišča se je 26. maja ob 17.15 peljal na kolesu z motorjem skozi naselje Loka proti Gornjemu Maharocvu. V levi in ostrni ovinek je zapeljal kar po sredici ceste, takrat pa je nasproti pripeljal 28-letni Peter Krhin iz Dolenjega Gradišča. Zaviral je, a vseeno trčil v motorista, ki je obležal na njivi. Robi F. so zdravniško pomoč nudili v novomeški bolnišnici, materialne škode pa je bilo za 20.000 din.

Poprečnost jih ne zanima

Rokometaši Inlesa Rika letos ob željeni cilj — Nov juriš na mesto med zveznimi ligami

RIBNICA — Že med prvenstvom je postalo očito, kako želje rokometne Inlesa Rika, da se naposled uvrstijo v II. zvezno ligo, letos niso uresničljive. Še posebej, ker so v trboveljskem Rudarju in Bakovih naredili prav vse, da bi se dokopali do drugoligaškega statusa, ti dve ekipi sta bili za mlade in dokaj neizkušene Ribničane prevelik zalogaj.

Resda tretje mesto v poplavi podobnih uvrstitev, kjer manjka le še naslov prvakov, ne pomeni prav veliko, vendar je dosežek vreden spoštovanja. Najzanimivejši ob tem je, da so "lesarji" željeni cilj zgrešili že v prvem delu prvenstva, ko so doma izgubili točki z Grosupljem in Preddvorom, za nameček pa si privoščili še nerazumljiv poraz v Izoli. Spomladansko nadaljevanje je bilo veliko uspešnejše, šele na koncu, ko je bilo jasno, da Rudarja ne bo več moč dobiti, so inlesovci znova popustili.

"Moja želja je bila ob prihodu v klub, da mladi in neizkušeni vrsti, ki pa ima veliko znanja in talenta, pripomore k uveljavitvi v članski konkurenci. Koliko smo uspeli, je drugo vprašanje. Brez dvoma so bile pomankljivosti in napake, kar se je pokazalo tudi v končnem izkupičku. A

vedeti je treba, da tudi nastopanje v republiških ligah terja popolno mobilnost, resnost in zavzetost pri delu, dobro organizacijo in ne dopušča improvizacij," pravi danes Andrej Mate, ki je po silni razmer leti vodil ribniško ekipo.

Več kot na dlani je, da bo za vstop v višji tekmovalni razred potrebno okrepiti klubsko upravo, urediti sistemsko delo in, ne nazadnje, poskrbeti za kakšne okrepitve. Javna skrivnost je, da v Inlesu že kronično primanjkuje dobrih zunanjih strelcev, kot sta denimo Krčana Glaser ali Serbec, ki sta bila svojčas celo v igri za prestop k Inlesu, medtem ko je na drugih mestih v ekipi kvalitetnih igralcev za izvoz. Rokometne delavce v Ribnici torej čaka veliko dela ne le zato, ker nikogar več ne zanima poprečnost, ampak vsi želijo korak naprej, pač pa tudi zavoljo želja nekaterih igralcev, ki razmišljajo o odhodu. Tako je denimo Tomaž Tomšič vse bližje prestopu v zagrebški Medveščak, na Lapajnetu računa novi prvotlač Pivovarna Laško, da ne naštevamo naprej. Tradicija ribniškega rokometu pa je takšna in tolikšna, da si še sama po sebi zasluži korak naprej.

M. GLAVONJIČ

TUDI TRETJE MESTO USPEH — Ekipa ribniškega Inlesa Rika s trenerjem Andrejem Matetom, ki je letošnje prvenstvo v SRL sklenila na tretjem mestu. Z naslovom torej ni bilo nič, bo korak naprej narejen v novi sezoni?

Prvaka odločila torkova tekma

Katastrofalen poraz novomeških rokometarjev v povratni tekmi finala play offa — Krim — IVM 34:17 (16:6) — Odločitev je padla v torek

LJUBLJANA — Tihoupanje, kako rokometarjem novomeške IMV ne bo potrebno odigrati še tretjega srečanja finala letošnjega play offa za naslov republiških prvakinj in vstop v II. zvezno ligo, se je v soboto razblinilo kot milni mehurček. In to celo že pred tekmo, ko je v ekipi prišlo do nesoglasij, ki so se še kako poznala med igro.

Novomeške vrste, ki je tekmo odigrala brez Butalove, tokrat enostavno ni bilo moč prepoznati. Po besedah predsednika kluba Jožeta Bratkovića so dekleta igralo, kot bi imele zvezane roke, za nameček pa še brez volje. Ljubljankanke so to seveda s pridom izkoristile in kot za stavo polnile mrežo Novomeščank. Prvi polčas so zaključile s prednostjo kar desetih zadetkov. Podoba se tudi v nadaljevanju ni prav ničemer spremenila, igra mačke z mišjo se je nadaljevala vse do zadnjih minut. O premoči gostiteljic in dogajanju na igrišču najbolje priča to, da so igralke Krima v odločilni 20. zadetki prednosti, šele v zadnjih minutah so rokometarice IMV z ne-

maloprijetnimi predvsem po zaslugi Derčarjeve visok poraz vsaj malo ublažile. Kočni izid je bil 34:17 (16:6).

Tako je letošnja republiška prvaka v novega člana II. zvezne lige odločilo tretje srečanje, ki je bilo odigrano predvčerajšnjim, v torek, ob 19. uri v novi športni dvorani v Litiji. Pravi čudež bi bil, ako bi se Novomeščanke po tako katastrofalni igri in enem največjih porazov v zadnjih letih v pičlih treh dneh pobrale in ponovile igro izpred štirinajstih dni. Enako

KOČEVCI V KVALIFIKACIJE

KOČEVJE — V nedeljo se je končalo prvenstvo v ljubljanski nogometni ligi. Enajsterica Kočevja je v zadnjem kolu gostovala v Dramljah in tekmo izgubila z 1:2, vseeno pa so kočevski nogometaši obdržali prvo mesto, ki jih sedaj pelje v kvalifikacije za vstop v republiško nogometno ligo.

KLEPČEV POKAL V KOČEVJE

OSILNICA — Turnir v malem nogometu za pokal Petra Klepca je minulo nedeljo, 2. junija, organiziralo KSD Tone Ožbolt iz Osilnice. Sodelovalo je osem ekip Slovenije in Hrvaške. Na turnirju je zmagala ekipa AG inženiring Kočevje (del podjetja Zidar v stečaju), 2. Snežnik II Kočevska Reka, 3. Osilnica, sodelovale pa so še ekipe Čabra, Plešč, Kostela, Drage in Snežnika Kočevske Reke I. Najboljše tri ekipe so prejele pokale Petra Klepca v trajno last, prav tako pa tudi najboljši strelac turnirja Ivan Sercer iz Kočevske Reke in najboljši igralec Zdravko Osvald iz Osilnice. Turnir za pokal Petra Klepca je bil tokrat prvič, v bodoče pa bo tradicionalen.

KAPŠEVA ČETRTRA, KOBE PETI

ILIRSKA BISTRICA — Tu se je pred dnevi končalo republiško prvenstvo mlajših pionirjev in pionirk v šahu. Med fanti je zmagal Radenčan Manko, Kobe iz Starrega trga ob Kolpi je bil peti, med učenkami pa je slavila Šobočanka Maričeva, medtem ko je Kapševi (Stari trg ob Kolpi) za točko ušlo tretje mesto.

TURNIR FORUMU

TREBNJE — Na tukajšnjem nedeljskem odprtem republiškem prvenstvu v sankukai karateju so poleg domačinov nastopili tekmovalci iz Ljubljane, Domžal, Ivančne Gorice, Kamnika, Hrastnika in Kočevja. Tekmovanje, ki ga je spremljalo okrog 150 gledalcev, sta pripravila Karate klub Trebnje in trebanjska ZTKO. Rezultati — moški (višja kategorija): 1. Miha Lavrič (Forum Ljubljana), 2. Franci Pajk (Ivančna Gorica), 3.—4. Zvone Breznikar (Trebnje), Matjaž Jerkič (Domžale); (srednja kategorija): 1. Peter Beceli (Forum Ljubljana), 2. Gregor Hafner (Hrastnik), 3.—4. Zoran Cvijič, Miha Zidar (oba Forum Lj.); ženske: 1. Mateja Ravnikar (Forum Lj.), 2. Mojca Panič (Center Kamnik), 3.—4. Mojca Temlin (Forum Lj.), Marija Kovačević (Kočevje) itd.

Tek miru na Dolenjskem

Bakla miru bo danes prenočila v Trebnjem, jutri pa nadaljevala pot do Novega mesta in naprej

BREŽICE, NOVO MESTO, TREBNJE — Dolenjska bo danes in jutri v znamenju bakle miru, ki bo v naše kraje prispela v okviru svetovne humanitarne prireditve, imenovane Tek miru. Kot smo že zapisali v prejšnji številki, bo bakla prispela na Dolenjsko iz Zadra preko Reke, Postojne in Ljubljane, do 7. avgusta, ko bo v New Yorku končala svojo pot, pa bo prepotovala preko 150.000 kilometrov po sedemdesetih državah sveta.

Danes ob 21.05 bo bakla miru prispela v Trebnje, kjer bo tudi prenočila, pot pa bo nadaljevala že jutri, 7. junija, ob 8. uri. Tako bodo udeleženci teka ob 8.45 v Mirni Peči, uro kasneje pa v Novem mestu. Ob 9.50 bo tek obšel osnovno šolo Katje Rupena, bližnje ekonomsko in gostinsko srednjo šolo, ob 10.20 pa bodo udeleženci prireditev pred srednješolskim centrom v Smihelu, 10 minut kasneje pred osnovno šolo Smihel, ob 10.40 pa pred osnovno šolo na Grmu. Od tod bo Tek miru svojo pot nadaljeval proti Žabji vasi, kjer ga pričakujejo ob 10.45. čez Mali Slatnik, ob 11.15 bo v Mokrem Polju, v Orehoviču bodo tekači ob 11.30, v Šentjerneju točno opoldne, v Kostanjevici ob 12.40, Cerkljah 13.30, v Brežicah med 14.20 in 14.30. Natano ob 15.30 bodo slovenski tekači baklo miru v Bregani predali svojim hrvaškim kolegom.

Ob tej priložnosti bodo po šolah in krajevnih skupnostih pripravili razne športne turnirje in proslave, njihov skupni imenovalec pa bo seveda želja po miru in sožitju.

● TREBNJE — Nosilce bakle, ki potuje v okviru svetovnega teka miru, bodo danes nekaj po 21. uri sprejeli v Trebnjem. Ob tej priložnosti bo igrala pihalna godba, najboljši slovenski igralci badmintona bodo predstavili to igro, v čast teka pa bodo pripravili tudi

ekshibicijsko rokometno tekmo s trebanjskimi in ljubljanskimi igralci. Bakla, ki jo bodo po 9 km dolgi poti po občini spremljali tudi osnovnošolci, bo prenočila v Trebnjem, jutri pa jo bodo predali nosilec iz novomeške občine.

ŠAHISTKE NEPREMAGLJIVE — Dom starejših občanov v Novem mestu je v petek in soboto gostil 600 športnikov delavcev socialnih zavodov Slovenije. V šestih panogah so največ točk zbrali Škofjeločani, Novomeščani pa so bili na koncu šesti. Ob tej priložnosti so se srečali tudi direktorji zavodov in se pogovarjali o kritičnem položaju domov v Sloveniji. Pokrovitelj tega izredno uspešnega srečanja je bila tovarna zdravil Krka. Na sliki: Novomeščanke Vida Longar, Mihaela Muhič in Nada Božnik (od leve proti desni) so že tretje leto zapored osvojile zlato medaljo v šahu. (Foto: J. P.)

Atletika na vozičkih

Odprtega atletskega prvenstva dolenjskih paraplegikov se je udeležilo 60 tekmovalk in tekmovalcev

NOVO MESTO — Minulo soboto je Društvo paraplegikov Dolenjske s pomočjo novomeške Športne zveze in domačega atletskega kluba pripravilo odprto prvenstvo paraplegikov v atletiki. Na stadionu Bratstva in enotnosti v Portovaldu se je zbralo 60 tekmovalk in tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške, doseženih pa je bilo nekaj odličnih rezultatov. V prvi vrsti velja omeniti dosežek ljubljanske Janice Roškarije, ki je v troboju zbral imenitnih 318 točk, zapišemo pa tudi ime Puljana Mladena Kobetića, ki je nastopil prav v vseh disciplinah in zategadelj prejel posebno priznanje organizatorja.

REZULTATI — ženske, atletske troboj: 1. Lapornik (Ljubljana) 466, 2. Bukovec (Pulj) 378, 3. Ivaničević (Ljubljana) 310; 4.000 metrov: 1. Petrak (Kamnik) 24:41,01, 2. Bukovec (Pulj) 30:32,06; moški — atletske troboj, prva

skupina: 1. Pibernik (Ljubljana) 257, 2. Udovč (Novo mesto) 256, 3. Fabijan (Celje) 202; druga skupina: 1. Hudej (Celje) 301, 2. Okorn 295, 3. Ahlin (oba Novo mesto) 252; tretja skupina: 1. Roškar 318, 2. Planinc (oba Ljubljana) 241, 3. Kotar (Celje) 219; četrta in peta skupina: 1. Gorenc 321, 2. Bučan (oba Novo mesto) 292, 3. Učakar (Ljubljana) 270; 8.000 metrov: 1. Kanc 31:04,01, 2. Zajc (oba Novo mesto) 31:02,03, 3. Hudej (Celje) 33:36,04.

Pokal Mars letos na OŠ Katje Rupena

Velik uspeh mladih novomeških košarkarjev

ŽALEC — Nekoliko nepričakovano, a povsem zaslužno so mladi košarkarji novomeške Osnovne šole Katje Rupena zmagovalci letošnjega pionirskega republiškega tekmovanja za pokal Mars. Finalni turnir štirih najboljših ekip je bil mignule dni v dvorani Osnovne šole Petra Šprajca-Jurja v Žalcu.

Mlada novomeška vrsta, ki sta jo vodila trenerja Štrumbelj in Obersta, in za katero so igrali Munih, Vrbas, Hanjšek, Štipič, Kuzma, Amf, Brakočević, Petrov, Švent, Jazbec ter V. in G. Mihajlovič, je v odločilnem srečanju za prvo mesto ugnala ekipo gostiteljic z 59:48. Največ košev za Novomeščane je v tem srečanju dosegel Petrov (15). Omenimo še, da so bili učenci Katje Rupena v prvem srečanju boljši od OŠ F. Bukovca iz Medvode — zmagali so kar 68:37 — ta zmaga pa jim je tudi prinesla nastop v finalu.

KOSTANJEVIŠKI DUATLON

KOSTANJEVICA — Podjetje Otok iz Kostanjevice organizira v soboto, 15. junija, I. Kostanjeviški duatlon, tekmovanje s kombinacijo teka in kolesarjenja. Udeleženci bodo razdeljeni v devet starostnih kategorij, prijavnino v znesku 200 din pa je potrebno najkasneje do 13. junija nakazati po poštni nakaznici na naslov: Matjaž Zajčnik, Ljubljanska 21, 68311 Kostanjevica na Krki. Prijavnina na dan tekmovanja pa bo znašala 350 din. Nastopajoče čaka najprej 3,5 kilometra teka, nato 20 km kolesarjenja in za nameček še tek v dolžini 6 kilometrov. Skupaj s Topliškim triatlonom se kombinacija obeh prireditev točkjuje za pokal Slovenije.

S kegljaških stez

● Pred dnevi se je končalo odprto prvenstvo Novega mesta, na katerem je nastopilo 59 tekmovalk in tekmovalcev. Pri ženskah je zmagala Milena Veber z 815 podrtimi keglji, sledijo pa: Škedelj (oba Novo mesto) 753, Cindrič (Semič) 753, Celič (Društvo upokojencev) 738, Fislar (Novo mesto) 730 itd. Med moškimi je slavil Željko Goleš (Metlika), ki je podrl 1687 kegljev, sledijo pa: Pušenjak (Litija) 1677, Miklavčič (Novo mesto) 1663, Sukunda (Krško) 1654, Rakuša 1644, Blažič (oba Novo mesto) 1639 itd.

● V Postojni je bil pred dnevi veliki kegljaški turnir »Jama 91«, na katerem je nastopilo kar 181 tekmovalk in tekmovalcev. Od dolenjskih dosežkov omenimo 391 podrtih kegljev Milene Veber in 880 Franca Tkavca (Mercator Trebnje).

● Na redni letni skupščini Območne kegljaške zveze Novo mesto pred dnevi v prostorih gostilne »Na hribu« so med drugim razglasili tudi najboljši posameznik lanskega leta. Naslova sta pripadla Mileni Veber (Novo mesto) in Franciju Tkavcu (Mercator Trebnje).

Kegljažnik Metlike se tudi letos ni uspel uvrstiti v II. slovensko ligo. Po bleških nastopih v kvalifikacijah v Ozlju in Litiji se tretjega nastopa v Celju sploh niso udeležili.

Glivar drugi v Italiji

Uspešen nastop krkašev v dresih z državnim grbom na nedeljskem odprtem prvenstvu Italije

FIRENCE — V dresih jugoslovanske državne reprezentance je minulo nedeljo, 2. junija, članska vrsta kolesarjev KD Krka nastopila na mednarodni kolesarski dirki 13. Grand Premio d'Empelli, ki je štela tudi za odprto prvenstvo Italije, uvrščena pa je bila v visoko A-kategorijo svetovnega pokala.

Nič čudnega potem, če je bila konkurenca izredno močna, na startu se je zbralo kar 185 kolesarjev iz Italije, ZDA, ČSFR, Francije, Avstralije, Argentine in Jugoslavije. Proga je bila dolga 181 kilometrov, karavano kolesarjev pa je ob težki in selektivni progi krepko zdelala tudi močna vročina, tako da je na cilj prikolesarilo vsega 75 tekmovalcev. Novomeščani so vozili odlično, to velja še zlasti za Srečka Glivarja, ki je na cilj privozil kot drugi z vsega nekaj centimetri zaostanka za zma-

govalcem Lubešom iz ČSFR, ki pa vozi za Italijo. Tudi tretje mesto je pripadlo gostiteljem, za Glivarjem je bil v cilju Casagrande, medtem ko je Papež zasedel 15., Fink pa 31. mesto, oba z zaostankom štirih minut. S takšnim dosežkom je lahko novomeški trener Kamen Stančev, navzlic temu da sta Eržen in Ravbar odstopila, več kot zadovoljen. Še posebej, ker je bil Glivar proglašen za najaktivnejšega udeleženca dirke, poleg tega je zmagal v točkovanju gorskih ciljev, dobil pa tudi dva premijska cilja.

Že danes je ekipa Krkinih starejših mladincev, ki minuli teden zavoljo bližajočega se konca šolskega leta niso tekmovali, odpovala na težko preizkušnjo v Bohemio (ČSFR), najboljšo člansko vrsto pa čaka konec tedna preizkušnja v avstrijskem Alenzu.

Tudi Elan zaplul v nevarne vode

Vrsta presenečenj v finalu prvenstva SNL — Po njihovi zaslugi se je med ogroženimi znašel tudi novomeški Elan — V nedeljo doma z Rudarjem (V)

Sieberna, še tako logična napoved končnega razpleta v republiški nogometni ligi je očitno nemogoča. To je najbolje potrdilo nedeljsko 28. kolo, ki je napovedi, tudi naše, postavilo docela na glavo. Kar šest ekip, med njimi tudi novomeški Elan, se bo v zadnjih dveh kolid reševalo pred izpadom iz lige.

Poraz nogometašev novomeškega Elana v Ljubljani proti ekipi Svobode je bil resda pričakovan, toda kaj lahko bi se stvari obrnile tudi ugodnejše za elanovce. Ti so igrali dobro in borbeno, edini zadelek so prejeli vsega 14 minut pred koncem tekme po grobi napaki vratarja Črva. Toda Novomeščani se tudi po tem nesrečnem razpletu niso predali, vse moči so vrgli v napad. Najlepšo priložnost za izenačenje in točko, ki bi jim brzkone zanesljivo prinesla obstanek v ligi, pa so zapravili pet minut pred zadnjim sodniškim zvigom, ko so zadeli vratnico. Tako je zmaga ostala v Ljubljani, kar seveda ni presenečenje, zato pa je tolikanj večje presenečenje podvig predzadnjih Medvod, ki so si z zmago v Novi Gorici vrnilo možnost za obstanek v ligi. Do Mure in Jadrana Lame jih loči le točka, do Vozil, Elana in trboveljskega Rudarja pa dve. Med temi petimi ekipami bo potrebno iskati možnost, ki se bo ob Partizanu Hmezdau selilo v nižji tekmovalni razred. Če bo seveda ligaška organiziranost v prihodnji sezoni ostala enaka.

Elanovci v nedeljo resda igrajo doma, toda njihov nasprotnik je vodilna ekipa velenjskega Rudarja, ki v Novem mestu mora zmagati, če želi osvojiti naslov prvaka. Lahko se torej zgodi, da bodo Novomeščani v preostalih dveh kolid — v zadnjem jih čaka še gostovanje pri celjskem Ingrad Kladivarju — ostali celo prazni rok. In če vemo, da se presenečenja prav v teh odločilnih tekmah vrstijo kar po tekočem traku, vsa seveda v škodo novomeške enajsterice, potem je sliha dolenjskih ljubiteljev nogometa pred najhujšim še kako upravičen.

Za Elan so v nedeljo igrali: Črv (Hrovat), Pavlin, S. Mesojedec (Kroni), Milanovič, Kramar, V. Primc, B. Mesojedec, A. Primc, Matjašič, Božovič, Bracovič.

LESTVICA: 1. Rudar (V) 38, 2. Slovan Mavrica 37... 10. Rudar (T) 25, 11.

SKUPNA ZMAGA ZAKOŠKU

SEVNICA — ŠK Milan Majcen iz Sevnice je pred dnevi pripravil posamično šahovsko tekmovalce pionirjev ob dnevu mladosti. Med dekleti je zmagala Kundska pred Verhovčevom in Vinklerjevo, pri pionirjih nižjih razredov Zakošek, ki je tudi skupni zmagovalac turnirja, pred Verhovcem in Požekom, med pionirji višjih razredov pa Perc pred A. Radejem in J. Radejem.

SEVNIČANI 4. NA DEMŠARJEVEM MEMORIALU

SEVNICA — Na Demšarjevem rokometnem memorialu v Izoli je nastopilo preko 20 ekip pionirjev iz Slovenije, Avstrije in Madžarske. Sevniki mlajši pionirji so nesrečno izgubili odločilno tekmo za 3. mesto, ki je tako pripadlo Velenčanom, drugi je bil ljubljanski Slovan, zmagali pa so Sežančani. V tolažbo obetavnim sevnikiškim rokometarjem je nedvomno to, da so trenerji izbrali za najboljšega vratarja njihovega Matjaža Čamernika, imeli pa so tudi tretjega strelca Maksa Hohkravta. Sevničani se zahvaljujejo vsem podjetjem in drugim, ki so omogočili njihov nastop na memorialu.

8. mednarodno srečanje motoristov

Letošnja prireditev bo med 28. in 30. junijem

TREBNJE — AMD Trebnje je tudi letos organizator tradicionalnega mednarodnega srečanja motoristov, ki je tokrat že osmo po vrsti. Prireditelj bo potekala 29. in 30. junija, prvi dan je seveda rezerviran za družabne igre in družabni večer, resneje se bodo motoristi posla lotili v nedeljo.

Že ob 9. uri je zbor vseh udeležencev na športnem igrišču v Trebnjem, ob 10. je ogled tekmovalnega poligona s poskusno vožnjo, ob 13. pa bo šlo za zares. Tekmovanje v spretnosti vožnji bo potekalo v petih kategorijah: tekmovalci do 10 let, tekmovalci z motorji prostornine do 100 ccm, nato od 100 do 350 ccm, od 350 do 750 ccm in še v kategoriji nad 750 ccm. Najboljše seveda čakajo pokali in lepe nagrade, zapišimo pa še, da so pokrovitelji prireditve Tesnila Trebnje.

PETEK, 7. VI. SLOVENIJA 1

8.35 — 10.30 in 14.50 — 0.50 TELE-TEKST
8.35 VIDEO STRANI
8.50 TV MOZAIK
SORODNIKI IZ LAZIN, otroška nanizanka, 1/5
VELIKI ZASUK, ponovitev 7. dela franc. nadalj.
10.20 VIDEO STRANI
15.05 VIDEO STRANI
15.15 MOZAIK: TEDNIK, ponovitev
16.20 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 MOZAIK
GLASBENI PORTRETI: ARSEN DEDIČ, ponovitev
18.30 SPORED ZA OTROKE IN MLA-DE
18.30 HČI MORSKIH VALOV, norveška nadalj., 6/6
19.10 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 ZARZLEDNICE CLIVEA JAMESA, angl. dok. serija, 1/5
21.15 V CITYJU, angl. naniz., 4/13
22.10 DNEVNIK 3, VREME
22.30 SOVA:
DRAGI JOHN, amer. naniz., 16/23
HISA NA SIPINI, franc. film
SKRIVNI KABARET, angl. show program, 1/6
0.43 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

12.00 Pariz: tenis (polfinale moški) — 17.00 Studio Maribor — 18.25 Atene: košarka Jugoslavija: Italija — 20.00 Žarišče — 20.30 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije — 21.20 Pariz: tenis — 22.20 Videonoč — 2.20 Yutel

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar — 10.00 Družinski album (ameriška angleščina, 5/26) — 10.30 Živeti kakor vsi normalni ljudje — 11.00 Poletni program — 14.45 Poročila — 14.55 TV koledar — 15.05 Prezrlji ste, pogledite — 17.45 Pokličimo 93 — 17.55 Hrvaška danes — 18.15 Živeti kakor vsi normalni ljudje — 18.45 Prvi vtisi (amer. naniz., 3/8) — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.05 Adam (amer. film) — 21.50 Dnevnik 2 — 22.10 Slike časa — 23.10 Videonoč — 2.20 Yutel — 3.20 Poročila

SOBOTA, 8. VI.

SLOVENIJA 1

8.05 — 1.10 TELETEKST
8.20 VIDEO STRANI
8.30 TV MOZAIK
8.30 ANGLEŠČINA - FOLLOW ME, 16. lekcija
9.00 RADOVEDNI TAČEK
9.15 PERISKOPOV RAČEK
9.25 ALF
9.50 PODELITEV LEBSTIKOVH NAGRAD ZA LETO 1990
10.20 KLOBUK KLOBUK
11.50 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
12.55 NAŠA PESEM
13.50 VIDEO STRANI
14.00 POVEČAVA: CANNES 91, ponovitev
15.30 KRAJ BISTRIH VODA, angl. film
17.15 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLA-DE
18.30 SLOVO OD POLNE ZAPO-LENOSTI, ponovitev
18.55 ŽE VESTE?
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 UTRIP
20.20 ZREBANJE 3 X 3
20.35 SHOW RUDIJA CARRELA
22.10 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME
22.35 SOVA:
NA ZDRAVJE!, amer. naniz., 15/30
TWIN PEAKS, amer. nadalj., 21/21
ANGELSKI GLASOVI, angl. film
1.00 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

14.00 Pariz: tenis (finale ženske) — 16.30 Satelitski programi — 17.10 Alpski večer Bled 91 — 17.40 Atene: košarka Evropa: Balkan — 19.00 Muppet show — 19.30 Dnevnik — 20.15 Filmske uspešnice: Gospa Soffel (amer. film) — 22.05 Preprosta resnica (koncert za Kurde, 3. del) — 23.35 Pariz: tenis (posnetek) — 0.15 Yutel

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar — 10.00 Spored za otroke — 11.00 Otroci v vesolju (sovj. mlad. film) — 12.30 Sedmi čut — 12.40 En avtor, en film — 13.15 Prezrlji ste, pogledite — 16.50 Poročila — 16.55 TV teden — 17.10 Narodna glasba — 17.40 TV razstava — 18.00 Vrnitev na otok zakladov (TV nadalj., 8/10) — 18.50 Na začetku je bila beseda — 18.55 Denver, poslednji dinozaver (amer. risana serija) — 19.30 Dnevnik 1

— 20.05 Naravno (amer. film) — 22.15 Razseljena Hrvaška — 23.00 Dnevnik 2 — 23.20 Športna sobota — 23.40 Fluid (zabavnoglasbena oddaja) — 0.25 Yutel — 1.25 Poročila

NEDELJA, 9. VI.

SLOVENIJA 1

8.30 — 24.00-TELETEKST
8.45 VIDEO STRANI
8.55 OTROŠKA MATINEJA: ŽIV ŽAV
HČI MORSKIH VALOV, norveška nadalj., 6/6
10.30 BOLJŠE ŽIVLJENJE, humor. nadalj. TV BG, 2/14
11.10 VIDEO MEH, 51. oddaja
11.40 OBZORJA DUHA
12.00 VIDEO STRANI
13.00 VIDEO STRANI
13.10 ŽELVIN DAN, glasbena komedija
14.40 SAGA O FORSYTHIH, nadalj., 21/26
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 AL CAPONE, amer. film
18.50 RISANKA
19.00 TV MERNIK
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 ZGODILO SE JE NA DANAŠ-NJI DAN, nadalj. TV Sarajevo, 1/3
20.45 EPP
20.50 ZDRAVO
22.10 DNEVNIK 3, VREME
22.35 SOVA:
KREMLJI IN PRASKE, amer. naniz., 15/16
TAGGART, škotska naniz.
23.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

14.00 Športno popoldne — 19.30 Dnevnik — 20.00 Poznavalec piva (angl. dok. serija, 1/6) — 20.30 Ciklus filmov R. W. Fassbinderja: Hrepenenje Veronike Voss (nemški film) — 22.10 Sportni pregled — 22.55 Yutel

HTV 1

10.45 Poročila — 10.50 TV koledar — 11.00 Nedeljsko dopoldne za otroke — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poročila — 13.05 Serijski film — 13.55 Izobraževalna oddaja — 14.25 Sestanek brez dnevnega reda — 18.45 Risana serija — 19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Dramski program — 21.20 Boj za demokracijo (dok. serija) — 22.00 Dnevnik 2 — 22.20 Glasbena oddaja — 23.20 Sportni pregled — 0.05 Yutel; poročila

PONEDELJEK, 10. VI.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.45 in 14.40 — 0.30 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
10.35 VIDEO STRANI
14.55 VIDEO STRANI
15.05 ZDRAVO, ponovitev
16.30 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 MOZAIK, ponovitev
UTRIP, ZRCALO
18.35 SPORED ZA OTROKE
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 REKVIEM ZA BORISA, drama
HTV
21.10 OSMI DAN
21.55 DNEVNIK 3
22.20 400 LET SLOVENSKE GLAS-
BE, 19. oddaja
22.55 SOVA:
SIMPSONOVI, amer. animirana naniz., 2/15
TAGGART, škotska naniz.
0.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.30 Satelitski programi — 17.30 Studio Ljubljana — 19.30 Dnevnik — 20.00 Radi ste jih poslušali (1. oddaja) — 20.35 Po sledah napredka — 21.05 Sedma steza (športna oddaja) — 21.25 Omizje — ... Yutel

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar — 10.00 Ameriško-angleški jezik — 10.30 Zlata nit (otroška serija) — 11.00 Poletni program — 14.45 Poročila — 14.50 TV koledar — 15.00 Prezrlji ste, pogledite — 17.55 Hrvaška danes — 18.15 Zlata nit — 18.45 Morje — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Boljše življenje — 20.50 Zunanja politika — 21.20 Dnevnik 2 — 21.45 Kinoteka — 23.15 Yutel ... Poročila

TOREK, 11. VI.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.20 in 16.00 — 23.45 TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI

9.00 MOZAIK, ponovitev
9.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.05 SEDMA STEZA
10.35 OSMI DAN
11.20 OMIZJE
16.15 VIDEO STRANI
16.30 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLA-DE
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 INGVERJEVO DREVO, angl. nadalj., 1/4
21.10 NOVOŠTI ZALOŽB
21.20 MARLBORO MUSIC SHOW
21.50 DNEVNIK 3, VREME
22.15 SOVA:
PUJSOVI DOSJEJI, angl. naniz., 2/14
TAGGART, škotska naniz.
23.35 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.30 Satelitski programi — 17.30 Studio 2 Koper — 19.00 Baletno tekmovalje Novi Sad '91 — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Zrebanje lota — 20.35 Umetniški večer: Zgodba o Hollywoodu (angl. dok. film) — 22.25 Yutel

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar
10.00 Ameriško-angleški jezik — 10.30 Majhen svet — 11.00 Poletni program — 14.45 Poročila — 14.50 TV koledar — 15.00 Prezrlji ste, pogledite — 17.55 Hrvaška danes — 18.00 Majhen svet — 18.30 Otvoritev razstave S. Radiča — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Serijski film — 21.00 Zrebanje lota — 21.10 V velikem planu (kontaktna oddaja) — 22.10 Dnevnik 2 — 22.35 Kino-klub — 0.05 Yutel; Poročila

SREDA, 12. VI.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.00 in 16.00 — 23.55 TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
9.00 ŽIV ŽAV
9.55 REKVIEM ZA BORISA, drama HTV
10.55 INGVERJEVO DREVO, angl. nadalj., 1/4
16.15 VIDEO STRANI
16.30 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 KLUB KLOBUK, kontaktna oddaja
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 FILM TEDNA
HANUSSEN, madž. film
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.30 SOVA:
ALF, amer. naniz.
TAGGART, škotska naniz.
23.45 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.30 Satelitski programi — 17.25 EP v košarki, YU-Italija - 19.00 Studio Maribor — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Maria Callas (portret) — 21.30 Svet poroča — 22.15 Yutel

ČETRTEK, 13. VI.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.25 in 16.25 — 23.55 TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
10.15 VIDEO STRANI
16.40 VIDEO STRANI
16.55 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 MOZAIK
PO SLEDEH NAPREDKA
18.35 SPORED ZA OTROKE IN MLA-DE
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 VELIKI ZASUK, franc. nadalj., 8/8
21.00 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, VREME
22.25 SOVA:
VI ŠTE PA NAJBŽRŽ NJEN MOŽ, angl. naniz., 3/7
TAGGART, škotska naniz.
23.45 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.00 Satelitski programi — 15.55 EP v košarki (2) — 17.30 Studio Ljubljana — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Slovo od polne zaposlenosti (izobr. oddaja, 2/3) — 20.55 Mali koncert — 21.10 Večerni gost: Mira Omerzel Terlep — 21.55 Retrospektiva TV dram Jožeta Babiča: bratje — 23.30 Yutel

Izgnanci — trpeče žrtve nacizma

Pred nedeljsko proslavo v Brestanici: zgodovinska dejstva o izgnancih

Letos bo minilo 50 let, odkar je odpejal prvi vlak slovenskih izgnancev, ki so jih na silo iztrgali z rodne grude in izgnali, ne izselili, v Srbijo, Bosno, na Hrvaško in v številna nemška taborišča. Ob tej priložnosti naj bi prišlo do ustanovitve društva slovenskih izgnancev za Slovenijo. Inicijativni odbor, ki deluje že nekaj mesecev, pripravljata tudi proslavo ob 50-letnici slovenskega izgnanstva.

Žal mnogi še danes ne vedo, da so bili slovenski izgnanci del peklenskega Hitlerjevega načrta, da uniči slovenski narod. Ne slišimo tako redko tudi pripombo, češ da se izgnancem »niti ni godilo tako slabo«. Nekateri še vedno merijo vse s partizansko puško ali kvečjemu s krematoriji, ker se ne zavedajo, da je bilo v tretjem rajhu na tisoče načinov boja proti nacizmu pa tudi načinov trpljenja. Poti, po katerih so nacisti pehali nesrečneže v trpljenje in pogosto tudi smrt, so bile na tisoč načinov trnove. Po eni od njih so hodili slovenski izgnanci.

Slovenska inteligenca in duhovščina v predelih, ki so bili priključeni k nemškemu rajhu, in kmetje v Posavju in Obsotelju so bili prve žrtve fašističnega genocida. Nacisti so imeli načrt, da bi izgnali 220.000 do 260.000 Slovencev ali vsakega tretjega človeka, ki je tedaj živel pod nemško okupacijo. Vstaja jugoslovanskih narodov in sam potek druge svetovne vojne sta jim to preprečila, zato so izgnali »samo« 54.000 do 60.000 Slovencev, od inteligenca, duhovščine do preprostih kmečkih družin. Večina so izgnali že do konca leta 1941, zato najbrž nikomur ne bo padlo na misel, da bi rekel, da so bili tudi tisoči slovenskih izgnancev žrtve državljanske vojne ali da so se zaradi njih morali domobranci pridružiti okupatorju v boju proti nevarnosti komunizma.

Slovenski zgodovinar dr. Tone Ferenc je v svoji znani raziskavi »Nacistična raznarodovalna politika v Sloveniji v letih 1941—1945« dognal, da so sprva nameravali vse ljudi izgnati v Srbijo in druge dele razpadle Jugoslavije. Toda Himmler se je nenadoma odločil za spremembo v načrtih za deportacijo obmejnega prebivalstva Spodnjega Posavja in Obsotelja. Ob spoznanju, da Slovencev zaradi množične vstaje ni mogoče več izganjati v Srbijo ali na Hrvaško, in zaradi pritiska predstavnikov kočevskih Nemcev, da jih morajo preseliti na domove izgnanih Slovencev do zime 1941, se je Himmler odločil za najhitrejšo rešitev — izgon v Nemčijo.

Slovenske izgnance so na rasnih pregledih razvrstili na več skupin, in to ne-

odvisno od njihovega političnega pričanja ali stopnje narodne zavesti. Po

• Iz vrst nekdanjih izgnancev je prišla pobuda, naj bi čimprej ustanovili društvo slovenskih izgnancev. Le-to naj bi z različnimi oblikami dejavnosti kar največ prispevalo k oblikovanju zgodovinskega spomina, ki naj bi, bivšim izgnancem, dajal moč in veselje za življenje v težko priborjeni svobodi. Njegova naloga bi bila, da zbira zgodovinsko gradivo o vseh razsežnostih izgnanstva v letih 1941—1945, ga objavlja v knjigah in publikacijah, organizira izlete v kraje nekdanjega izgnanstva, skrbi za obeležitev nekdanjih taborišč in grobov v tujini umrlih izgnancev, spodbuja znanstveno raziskovanje fenomena izgnanstva itd. Društvo naj bi z različnimi oblikami sodelovanja odpiralo poti sodelovanja v Evropo. S pomočjo naprednih organizacij in društev, zlasti tistih s protifašistično usmeritvijo, naj bi zahtevalo od oblasti v Združeni Nemčiji, da pokažejo dolžno spoštovanje in pozornost slovenskim žrtvam genocida, ki ga je izvajala nacistična Nemčija nad slovenskim narodom.

svojih rasnih merilih so večini določili dosmrtno suženjstvo, medtem ko so nekaterim priznali sposobnost pomembnejših. Precej slovenskih družin so nameravali naseliti v ljubljanskem distriktu na Poljskem, od koder so nasilno izganjali Poljake. Potem ko so Slovence pripeljali v zbirno taborišče v Stockdorfu pri Lodzu, so morali nacisti svojo

zamišl kmalu opustiti, kajti Slovenci so vsi do zadnjega zahtevali, naj jih vrnejo domov ali pa — v najslabšem primeru — nazaj v taborišča v Nemčiji. Celotno vodja planskega oddelka pri osrednjem vselitvenem uradu SS-Obersturmführer dr. Gradmann je v svojem poročilu vodji priznal, da se Slovenci vsi do zadnjega branijo, da bi jih naselili v Lublinu. Raje se odločijo za beg in premmogim se to celo posreči. Ne bi se smeli čuditi, je pisal nacistični funkcionar, če bodo Slovenci kmalu okupirani za poljske in slovenske partizane.

POGLAVITNI NOSILCI PRITISKA

Usodo Slovencev (kot Slovanov) je jasno nakazal Hitler že s svojo knjigo »Mein Kampf«. Teoretiki nemškega življenjskega prostora so namreč menili, da je treba na preureditve jugoslovanske Evrope gledati kot na sestavni del problema celotne nemške politike v vzhodni Evropi. Nacisti so s tem samo do skrajnih meja potencirali staro nemško politiko do Slovencev, ki je stara približno toliko, kolikor je star nemški nacionalizem. Njegova prizadevanja za germanizacijo zasledimo že stoletja nazaj, čeprav dobiva ta proces svojo zavestno usmeritev šele od polovice 19. stoletja.

Glavni nosilci nemškega imperialističnega pritiska na Slovenskem so bili razna društva (»Deutscher Schulverein«, »Sudmark« in dr.) in predvsem nemški kapital. Skozi desetletja so se ustale številne razprave nemških publicistov z zahtevami po slovenski štajerski in delu Koroske. Najprej so govorili o tako imenovani »vitanski črti« kot novi meji, dokler v nekem članku ne preberemo, da Brežice, Zidani Most in Trbovlje spadajo v skupno Nemčijo. Že leta 1928 so bili pri Gradcu in kasneje v Trieru ideološki tečaji za nemške mitske aktiviste iz Jugoslavije. Leta 1933 so nastale prve celice ilegalnega nacionalsocialističnega gibanja na Spodnjem Štajerskem in kmalu tudi na kočevskem nemškem otoku.

Martin Sturm je že 13. aprila 1939 pisal Hitlerju: »Mi, Nemci iz Kočevja in južne Štajerske, se zanašamo na vas, führer, da nas boste priključili k rajhu...«

Jugoslovanska obveščevalna služba je aprila 1939 ugotovila, da se v Sloveniji tajno formirajo oddelki SA.

V letu 1940 nastanejo konkretni načrti o ureditvi slovenske Štajerske, ko bi jo naj zasedla nemška vojska. V te načrte je sprva vključen tudi večji del Prekmurja. V njih med drugim piše »da se je treba prizadevati, da se vzpostavi stare meje vojvodine Štajerske« (od Maribora do Sevnice). V drugi polovici leta 1940, zlasti pa v prvih mesecih leta 1941, so se začeli pripravljati na zasedbo in priključitev slovenske Štajerske k Gorenjski.

Gauleiter dr. Überreither je po konferenci v Gradcu povedal (koniec marca ali prve dni aprila 1941), da mu je Hitler zapul nalogo, da pomeni slovensko Štajersko. O tem sestanku je Edvard Pajdas iz Celja zapisal: »Razpravljamo o izselitvi obvalskega in obsoteljskega pasu...«

Nekaj dni pred napadom na Jugoslavijo je Himmler naročil vodji osrednjega vselitvenega urada v Lodzu SS-Sturmabführerju dr. Sandbergu, naj začne pripravljati izgon okoli 100.000 Slovencev. Kmalu so to številno bistveno povečali.

PRIPRAVE NA BELO KRAJINO-REGIJO

ČRNOMELJ — Zbori tukajšnje skupščine občine so imenovali delovno skupino, ki bo skupaj z Metličani pripravila gradivo o Beli krajini-regiji. Načrtujejo, da bo gradivo pripravljeno že za junijski seji obeh belokranjskih skupščin. Medtem ko naj bi v Metliki člani komisije imenovali te dni, so jih v Črnomlju potrdili že na drugem zasedanju aprilske skupščine. V njej so podpredsednik skupščine občine Boris Mužar, podpredsednik IS Jože Strmec, član statutarnopravne komisije Ivan Požek, delegat v zboru občin republiške skupščine Zvone Ivanušič ter sekretar Socialistične stranke kot pobudnice za Belo krajino-regijo Zvone Butala.

DODATEN DENAR ZA JAVNA DELA

TREBNJE — Trebanjski izvršni svet je odobril še 150 tisoč dinarjev za javna dela v občini, potem ko je za ta dela, v katerih odstranjujejo črna smetišča, pred časom že namenil 300 tisoč. Po prvotnem načrtu naj bi pospravili v občini 17 takih deponij, z omenjeno dodatno vsoto pa jih bodo več. Javna dela bodo tudi podaljšali; po začetnem planu naj bi jih namreč zaključili konec julija. Do zdaj so se »omehčale« tudi krajevne skupnosti, saj so bolj kot v začetku akcije pripravljene financirati odvoz smeti z divjih odlagališč na svojem območju.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 11. do 17. maja so v brežiški porodnišnici rodile: Gordana Percela iz Ključa — Lucijo, Terezija Stopar z Žigarskega Vrha — Marka, Jasna Džajić iz Brežic — Danijela, Anita Munić iz Obrežja — Barbaro, Mihaela Žitnik iz Armeškega — Matica, Vesna Balon z Bizeljskega — Marjano, Vida Vintar iz Dolenje vasi — Tamaro, Pavla Vegelj iz Brezovske Gore — dečka in Sunčica Kotarska iz Brežic — dečka. Čestitamo!

V času od 18. do 25. maja so v brežiški porodnišnici rodile: Mirjana Fabjančič s Pristave — Kristino, Vida Mak s Senovega — Klaro, Jerica Završnik z Orehovega — Tadejo, Brigita Troha iz Krškega — Špelo, Petra Budič-Stopinšek s Čateza — Anino, Ljiljana Hotko s Ključa — Teo, Mehrti Vrela iz Brežic — Arianito, Darinka Vizl iz Šentlancev — Jureta, Romana Marenčič s Piršembrega — Benjamina, Ivanka Mikolič z Vel. Hubajnce — Katjo, Milena Voglar iz Leskovca — deklko. Čestitamo!

OKREPČEVALNICA KOLPA — Že dobro leto ima Jožica Kobe v Podzemlju okrepčevalnico, ki sta jo z možem uredila v prastari podzemeljski osnovni šoli.

Pridem je stara stavba propadala, zdaj pa je dobila lepšo in prikupnejšo podobo. V šoli je tudi obrtna tekstilna delavnica, najvišje nadstropje pa je še prazno in čaka na koga, ki bi bil pripravljen urediti prostore in pričeti z zasebno dejavnostjo. V okrepčevalnico Kolpa zahajajo v glavnem domačini, poleti pa verjetno ne bo manjkalo kopalcev, ki se bodo prišli hladiti v Kolpo na podzemeljsko kopaljšče. Ker je Božo Kobe tudi predsednik Nogometnega kluba Podzemelj, so v okrepčevalnici sestaniki, Božo pa je pričel pred kratkim tudi s pogrebno dejavnostjo. Svojemu podjetju je dal ime Krizantema. (T. G.)

Čuden košček domovine

Zgodba se je primerila že pred mnogimi leti, njen zaključek pa bi bil najbrž lahko tak tudi danes. Zavriskal je od veselja, je ko dobil pisno zagotovilo neke ustanove v Švici, da se lahko med počitnicami pri njih zaposli in opravi strokovno prakso. Naslov, kam naj piše, mu je predtem posredoval sošolec s fakultete, ki je leto poprej bil prav tam. Ko je na tajništvo dvigal potni list s potrebno vizo, so mu še naročili: »Glejte, da se boste zagotovo oglasili kdaj tudi na našem konzulatu.«

Potem, ko je preživel že več dolgih tednov v nekem bolj samotnem kraju v kantonu Zürich, se je odločil, da se neko pristo soboto zapelje z vlakom še malo dalj. »No, takrat pa obiščem tudi naš konzulat v mestu,« si je govoril, »morda srečam kakšnega znanca ali pa vsaj rojaka, da malo poklepem po domače.«

Na večer pred odhodom kar ni mogel zaspati, tako ga je prevzel pričakovanje, kako bo izgledalo to srečanje s koščkom naše domovine v tujini. Stavbo, v kateri je bil jugoslovanski konzulat, ni bilo težko najti. V hodniku je viselo nekaj slik naših turističnih biserov, med njimi pa ni opazil nobenega slovenskega motiva. »Najbrž kdo meni, da Švicarje bolj zanimajo južni kraji, ne pa naš Bled ali Kranjska Gora,« si je mislil.

Ob vstopu v pisarno je glasno in

veselo pozdravil: »Dober dan, prišel sem...« Toda obmolčal je, ker ni bilo odzdrava. Uslužbenka se je ravno pogovarjala z neko angleško govorečo stranko in je najbrž prestihala njegove slovenske besede. Moški za pisalnim strojem pa je vzrajno nekaj tipkal in se ni dal motiti.

Prišel je prebrati obvestila, namenjena našim državljanom... Vsa so bila napisana v srbohrvaščini. Medtem se je stranka poslovila in oba uslužbenca sta se začela meniti med seboj. Še enkrat je pozdravil in pričel pripovedovati, kdo je in kaj dela v Švici. Ženska ga je kmalu nejevoljno prekinila: »Čuj, družje, govori jugoslovanski, baš ništa ne razumijem što to pričaš.«

Kot bi ga kdo polil z mrzlo vodo, ga je minilo poprejšnje veselje. »To je vendar nemogoče,« si je dopovedoval, »saj vendar nisem na slovenskem konzulatu, ampak na jugoslovanskem, ki vendar predstavlja vse naše enakopravne narodne! Če bi bil tujec, bi se uslužbenka zgodela bolj potrudila in kar topila od prijaznosti. Povrhu vsega pa so me tako sprejeli tu v Švici, kjer na vsakem kolodvoru vse piše v štirih domačih jezikih. Torej celo v retoromansčini, in teh Retoromanov je menda le nekaj deset tisoč!«

Hudo razdvojen in potrt je zapustil naše predstavništvo.

SLAVKO KLANČIČAR

V POSAVJU LETOS OKROG 600 PRESEŽKOV?

SEVNICA — Direktor enote republiškega zavoda za zaposlovanje v Sevnici Tone Koren je povedal, da je v Posavju več kot 2000 iskalec zaposlitve. Dobra tretjina teh prejemata denarno nadomestilo oz. denarno pomoč. V Sevnici je 20 oseb vključenih v pripravo del, 150 osebam zagotavljajo pripravništvo, pomagajo težje zaposljivim osebam, 25 pa so jih vključili tudi v javna dela. V okviru slovenskega projekta »1000 novih delovnih mest« je Posavje posredovalo vloge za 144 delovnih mest (v celotni republiki je bilo takih vlog 770), odobrili pa so jim denar za 55 novih delovnih mest. Ako vemo, da je vsako novo delovno mesto »nagrajeno« s 60.000 din, so to že lepi denarci. Skoda, da ni več takih rešitev oz. programa, kajti treba je vedeti, da v Posavju napovedujejo kar za okrog 600 oseb presežkov!

PRENAVLAJAJO STAVBO

TREBNJE — Na tukajšnjem Baragovem trgu prenavljajo stavbo, v kateri je bil pred tem nekaj časa tudi sedež samoupravniških interesnih skupnosti. Z omenjenim posegom, s katerim bodo močno izboljšali zunanjo podobo poslopja, bodo pridobili v tej stavbi v središču Trebnjega precej prostora. Gradnja objekta, o kateri so se po informacijah iz Stanovanjske zadruge Sentrupert posvetovali tudi z novomeškim Zavodom za varstvo naravnih in kulturne dediščine, bo predvidoma končana do konca oktobra. Ob prenovljeni stavbi bodo namestili tudi tipsko čakalnico za potrebe avtobusne postaje. Trebnjska turistična agencija Kristof, ki je poslovala blizu vhoda omenjene stavbe na Baragovem trgu, se je zaradi sedanjih obnovitvenih del začasno preselila v bližnji kulturni dom.

Z JUNIJEM MANJ VLAKOV

LJUBLJANA — Z novim voznim redom, ki je začel veljati 2. junija, je ljubljansko železniško gospodarstvo ukinito nekatere lokalne potniške vlake. V to so bili prisiljeni, kot poudarjajo na železnici, ker niso dobili sredstev za križje stroškov nerentabilnih vlakov. Ukinitveni so vlaki, ki so bili v povprečju, tj. na celotni poti zasedeni manj kot četrtino. Poleg nezasedenosti je vzrok za ukinitve tudi pomanjkanje sredstev za vzdrževanje voznega parka ŽG Ljubljana. Nekateri t. i. delavski in dijaški vlaki, ki povezujejo območja in kraje z zelo slabimi drugimi prometnimi zvezami, bodo vozili še 14 dni kot izredni. V tem času naj bi železnica in vlada našli možnost za plačilo omenjenih nepokritih stroškov.

• Človek najtežje prenaša brezup. (Z. Roter)

• Vsi živimo pod istim nebom, vendar nimamo vsi istega obzorja. (Adenauer)

• Pisce, ki prepozna zanko, ni mogoče ujeti. (Kitajski pregovor)

• Svoboda je treba presojati po svobodi najnižjih. (Nehru)

POTA IN STRANPOTA

KJE JE BIL UKRADEN AUDI

NOVO MESTO — 29. maja je patrulja prometne postaje milice na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom ustavila osební avto audi 80, za krmilom katerega je sedel občan Velike Kladuše, sicer bivajoč v Ljubljani. Že ob pregledu dokumentov so policaji posumili, da z vozilom nekaj ni v redu, to je pokazal tudi pregled odtisnjenih številk šasije, saj so bile ponarejene. Vozilo so mozaikarji zasegli, saj je bolj ali manj očitno, da je bilo ukradeno. Kje, zaenkrat še ni ugotovljeno.

KDO JE SKRUNIL GROBOVE?

TREBNJE — Še neznan vandale so v noči na 31. maj skrunili grobove na pokopališču v Trebnjem. Tako je bila na enem grobu odlomljena nagrobna lučka in razbito steklo na svetilki, drugi je ostal brez svetilke, tako da je skupne škode za okoli poltretjega tisočaka.

Štirje naprej

O pevski reviji mladih v trebnjski občini — Napredek v kvaliteti zborov

Pomlad je očitno čas petja. Številne pevске revije po Sloveniji to potrjujejo in ne mine teden, da ne bi prebrali, kje vse so peli. Tako je bilo v ponedeljek, 13. maja, v kulturnem domu Trebnje srečanje mladih pevcev te občine. Tokrat je vlogo organizatorja prevzela glasbena šola ob finančni pomoči osnovnih šol in ZKO Trebnje. Nastopili so otroški pevski zbori osnovnih šol: Mokronog (zborovodkinja Olga Bartolj), Sentrupert (Marjana Ogrinc), Mirna (Duška Peček), Veliki Gaber (Marta Steklasa), Trebnje (Slavka Kukman); mlajši mladinski pevski zbor glasbene šole in mladinski pevski zbor OŠ Trebnje (Tajana Mihelčič) ter mladinski pevski zbor OŠ Veliki Gaber (Marta Steklasa).

Zbori so zapeli 24 pesmi skladateljev, ki so velik del svojega opusa namenili ravno mladim pevcem, da bi le-ti oživili njihove note z najlepšim instrumentom — človeškim glasom; da bi zaživeli s pesmijo in jo prenesli naprej in s tem ustvarili glasbeno vez, ki pomaga vzgajati mladi rod, da postaja plemenit in pošten, human in dober, da ohranja človeške ideale.

Strokovno sta srečanje pevcev spremljala in ocenila prof. Marko Studen (strokovni delavec za glasbo pri ZKO Slovenije) in prof. Majda Hauptman, zborovodkinja. Menila sta, da se tudi Dolenjska že uspešno vključuje v življenje slovenskega mladinskega zborstva. Strokovnimi napotki sta usmerila zborovodkinje k še boljšemu nadaljnjemu delu. Pohvalila sta tudi organizacijo srečanja.

Za medobčinsko revijo otroških in mladinskih pevskih zborov, ki bo v Novem mestu, sta predlagala naslednje zbornice: mlajši mladinski pevski zbor glasbene šole Trebnje, mladinski pevski zbor OŠ Trebnje in otroška zbornica OŠ Trebnje in OŠ Sentrupert. Ker pa nekateri šole pestijo finančne težave, žal vsem pevcem ne bo omogočena predstavitev na tej reviji.

T. M.

Po avtomobil k »Avto bumu«

V dobrega pol leta dni za 4 milijone dolarjev prometa — Podružnica tudi v Novem mestu — Pogodba z General Motors

AVTO BUM — Med uspešnejša kočevska podjetja sodi Avto bum iz Šalke vasi, ki prodaja avtomobile za plitvejšje žepce (Škoda, Yugo, Corsa) pa do takih, ki veljajo okoli milijon dinarjev. Na fotografiji: Salon Avta bum.

KOČEVJE — V Avto bumu iz Šalke vasi pri Kočevju so 1. junija praznovali leto dni obstoja. Prav na dan obletnice so imeli tiskovno konferenco, podpisali pa so tudi pogodbo s firmo General Motors Yugoslavija. Za razgovor smo zaprosili direktorja firme Predraga Simeunovića, ki je povedal:

»Pred letom dni smo odprli salon za prodajo avtomobilov Opel in Crvena zastava ter trgovino z rezervnimi deli, in to v prenovljeni kinodvorani, ki nam jo je dala v najem Oprema Kočevje.«

• Znani ste bili po svoji prodaji avtov iz klobuka.

»To je posebna oblika samokreditiranja kupcev, da lažje pridejo do svojega avtomobila. Uvedli smo jo avgusta lani in na ta način je dobilo avtomobile preko 1.000 kupcev. Zdaj tako ne prodajamo več, saj smo v novembru lani pričeli sklepati kreditne pogodbe. Sicer pa je naše

načelo: Pridi, pogledaj, plačaj in odpelji. Žal neprestane blokade žiro računa v Kikindi povzročajo, da naši kupci čakajo dalj na avtomobile Opel, ki smo jih mi že plačali. Pri Crveni zastavi pa so težave z rezervnimi deli.«

• Kaj boste zaradi takih primerov ukrenili?

»Prodajali bomo vozila tistih firm, ki imajo ugled in lahko nudijo kupcem celotne usluge, od dodatne opreme do servisiranja vozil. Tako smo prejšnji mesec začeli prodajati vozila Škoda, te dni pa smo sklenili še pogodbo z General Motors Yugoslavija.«

• Kakšni so vaši poslovni rezultati?

»Lani je znašal naš skupni promet štiri milijone dolarjev in smo bili eno redkih podjetij v občini, ki je poslovalo donosno. Letos bomo prodajo več kot podvojili, saj smo novembra odprli še podružnico v Novem mestu. Zaposlenih imamo 14 delavcev, povprečna plača pa znaša okoli 1.000 DEM. Smo tudi pokrovitelji javnih prireditev, predvsem športnih.«

• In načrti?

»V kočevju nameravamo zgraditi poslovno središče s salonom avtomobilov, servisem, manjšo trgovino s prehranbenim blagom, restavracijo in morda še več. Število zaposlenih bi povečali na okoli 60.«

• Slišati je tudi za vaše načrte na področju turizma?

»V opisu naše poslovne dejavnosti imamo tudi področje turizma. Smo tik pred podpisom pogodbe s Kompasom, da bi prevzeli njihovo poslovalnico v Kočevju.«

• In kaj je z očitkom po radiu, da ste drugi Trend?

»To so nam neupravičeno očitali v oddaji Kje pa vas čevlji žuli. Že v naslednji tej oddaji pa so na našo zahtevo vse preklicali.«

J. PRIMC

Zoper spremembe brez premisleka

Posvet o reorganizaciji gasilstva v Posavju — Ena najbolj ogroženih regij

SEVNICA — V Posavju ne kaže delati sprememb v organiziranosti gasilstva zaradi prisile, ampak zaradi same organizacije, predvsem prostovoljnega gasilstva. O tem, kakšna naj bo nova organiziranost gasilstva, naj zatorej ne bi razpravljali in sklepali mimo gasilcev, predvsem pa naj ne bi spreminjali sedanjih mej. Ocena ogroženosti naj opredeljuje širino dela poklicnih in prostovoljnih gasilcev. So pa Posavci absolutno proti kakršnimkoli novim regijskim institucijam. Prej ko slej pa bo treba temeljito preštudirati nov zakon o požarni varnosti, ki naj bi bil sprejet jeseni.

Tako bi lahko strnili izčrpano razpravo predstavnikov občinskih gasilskih zvez in sekretariatov za notranje zadeve Brežic, Krškega in Sevnice ter uprave za notranje zadeve in poklicne gasilske enote Krško na posvetu v Sevnici. Slavko Šribar je spomnil, da je Posavce vedno potiskala v reorganizacije neka kabinetsko zasnovana politika. Ta jih je

enkrat prepričevala, da so Dolenjci, drugičkrat spet Štajerci, bolj poredko pa, da so — Posavci.

Stane Zlobko je opozoril, da je v Posavju dovolj elementov za dokaz, da je taka organiziranost potrebna. Tu so nuklearka, papirnica Videm, potresno ogroženo območje. Vsaka prevelika odmaknenost krmi operativno sposobnost ukrepanja. »Če bi morali gasilci iz Novega mesta intervenirati na Bizeljskem, se pravi 55 km daleč stran, je boljše, da sploh ne gredo na pot. Sem za strokovnost, poklicnost, oceniti pa je treba, ker je njun domet! Slabo bi bilo, če bi pozitivne izkušnje povsem zavrgli,« je menil Zlobko. Z njim je soglašal tudi podpredsednik GZS Tone Koren, ki je dodal, da je vprašanje, kako pokri-

vati regijo s prostovoljnimi in poklicnimi gasilstvom, za nekoga morda preuranjeno, češ da še ni nove ustave itd. Toda tu ne gre za politično, ampak strokovno vprašanje. Gasilska društva so temelj, upoštevati pa kaže samostojnost, pri

• V krškem Vidmu je okrog 50 nevarnih snovi, ne le klor, je povedal Franc Curhalek iz PGE Krško, Miha Molan (UNZ Krško) pa je opozoril, da ni regije, pa še tako majhne, ki bi bila ogrožena s toliko nevarnimi snovmi, pri čemer je seveda treba upoštevati tudi gosto cestno in železniško infrastrukturo. Krškobrezško polje je eden največjih virov pitne vode v Sloveniji. Zanemariti ne kaže pri naših osamosvojitvenih načrtih niti dejstvo, da je na Bregani zabeležen dnevni promet vozil — 13.150, zato bi kakršnakoli meja lahko pomenila infarkt, ki bi ga gotovo občutili predvsem Posavci.

povezovanje mora prevladovati logičnost, skratka, mora biti rezultat poznavanja razmer.

P. P.

Zakaj so »poginile« kure

Kaj vse se lahko zgodi zaradi rumovega lonca

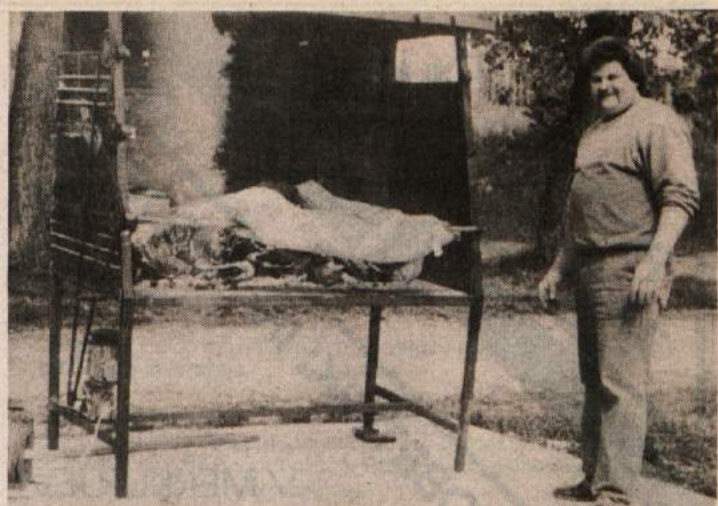
KOČEVJE — V neki vasi v bližini Kočevja je te dni prišlo do nenavadnega dogodka. Ko sta se zakonca vrnila z nedeljskega obiska, sta videla kaj žalostno sliko. Na dvorišču sta našla pravo katastrofo: vse njune kokoši so mrtve ležale tam okoli. Menila sta, da so se kure očitno z nečim zasturpile in da jih bo treba zakopati. Da pa le ne bi bila ob vse, sta sklenila rešiti vsaj perje. Na hitro sta kokoši oskubla. Na srečo se živali še niso povsem ohladile in jima je šlo delo hitro od rok. Popariti jih nista hotela, ker bi se perje pokvarilo. Po temeljito opravljenem delu sta sklenila, da bosta mrtve kokoši pokopala naslednji dan, saj je bila že tema. Do takrat pa sta jih vrgla na kup pod domači kozolec.

Naslednje jutro ju je zbudilo močno čivkanje in kokodakanje na dvorišču. Jezilo ju je, da očitno tuje kure od njihju zahtevajo zajtrk. Domačih kokoši ni več, zdaj naj pa hranita vaje? Ker zahteva po hrani ni bilo konca, sta le šla pogledat, kaj hočejo neznane kure. Toda ojoj, prava groza, polno

dvorišče golih kokoši! Seveda so bile to njune kure, ki so vstale od »mrtvih«.

Zakonca sta začel razmišljati, kako so se kure zasturpile, poginile in nato čudežno vstale od mrtvih. Polagoma sta v slogu kriminalističnega inšpektorja povezala vse niti. Kritičnega dne je žena skuhalo tako imenovani rumov lonca, se pravi posebnost iz raznih vrst sadja in ruma. Goščo, ostanke sadja, prepojene z alkoholom, sta vrgla v stran. Kokošim pa so ti ostanke očitno prijali, da so vse pozobale in nato »mrtvo pijane« obležale. Iz temeljite alkoholne omame jih ni zbudilo niti, ko sta jim zakonca pulila perje. Narkoza je bila torej učinkovita. Iz nje so se zbudile šele, ko jih je začelo ponoci močno zebsti. Tiste dni in noči je bilo na Kočevskem precej mrzlo, kokoši pa še brez obleke! Kot se za pijance spodobi, so bile tudi kokoši po preokropani noči močno lačne in so že navsezgodaj zahtevale pred domačo hišo hrano in tako zbudile presenečena lastnika.

J. PRIMC

BOLJŠEVIŠKO PRASE — Skupina metliških veseljakov, ki zase trdijo, da so še edini pravi komunisti v tem delu naše premle domovine, ne pa mlačni spreobrnjenici, je, kot se spodobi, tudi prvi maj izkoristila za fešto. Pri postavljanju mlaja na Veselici so spekli purana, ki je »spucan« tehtal kar 18 kg. Še boljše zabavo pa so si privoščili prejšnji četrtek, ko so se namenili mlaj podreti. Spekli so odojka, pravo, kot so rekli, boljševisko prase. S tem in pa z vsem, kar k temu opravilu sodi, so imeli toliko posla, da niso utegnili podreti mlaja. Glavni pečinar je bil Ivič Kapušin z Zvirkovega vrha, ki bo poslej ob koncu tedna pekel za gostiče na Veselici, ki ga ima v najemu Bojan Valenčič. (Foto: A. B.)

AVSTRIJSKI SOCIALISTI V NUKLEARKI — Dr. Peter Schachner pojasnjuje posavskim novinarjem namen obiska, o katerem več poročamo na 1. strani. Tega, da si na ta način tudi njegova stranka kuje politični kapital med protijedrsko razpoloženimi avstrijskimi volilci, ni omenil. (Foto: B. D.-G.)

TRGOVINA — Maja je podjetje Suha krajina Commerce na Dvoru odprlo trgovino z gradbenim, tehničnim in kmetijskim materialom. Direktor Lojze Rezelj je povedal, da se bo podjetje poleg gostinske in trgovske dejavnosti ukvarjalo tudi s turizmom. Suha krajina Commerce je v Suho krajino prinesla poleg konkurenčnih cen tudi zaposlitev za dva trgovca. Na fotografiji: ob otvoritvi. (Foto: S. Mirtič)

LUCIJA IN JEZEK — Za trgovski in gostinski lokal s tema imenoma je od sobote bogatejša Sevnica. Bistro Ježek je v na novo zgrajeni stavbi v bližini valjčnega mlina odprl lastnik Srečko Lipar iz Boštana, ki je dal v najem še prostore za prodajni center Lucija, last Milana Senice iz Sevnice. V obeh lokalih se je v soboto trlo ljudi in v Luciji, ki jo je svečano odprl Ivan Jeler, so bili prijetno presenečeni nad pestro ponudbo raznih življenjskih potrebščin, prijaznostjo prodajalcev in ugodnim nakupom. Na sliki: v Luciji sta tudi lepo urejena in založena mesnica in delikatesa. (Foto: P. P.)

AVTO PREVRNEN, VOZNIKA NIKJER — Posnetek je nastal blizu Ortneka, kjer se je prejšnji teden v zgodnjih jutranjih urah pripetila nenavadna nezgoda. Stoenka na posnetku je popolnoma uničena, neznan voznik se zanjo ni zmenil, pač pa jo je po nezgodi — očividci pravijo, da povsem nepoškodovan — mahnil domov. (Foto: M. Glavonjič)

PRETEKLOST
ZA PRIHODNOST

OBRTNIKI IN PODJETNIKI

V MERKURJEVI

ponudbi rabljene opreme boste našli stroje za brizganje plastike, za žaganje, rezanje, krivljenje univerzalne revolver stružnice, stružne avtomate, rezalnike vrtalnike, brusilke, stiskalnice, livarsko opremo, biro in računalniško opremo, elektroopremo, lesnoobdelovalne stroje...

Na konsignacijo ali na odkup sprejmemo stare stroje v svoje skladišče.

Pokličite nas na telefon (064) 212-773 (Merkur Kranj, Gregorčičeva 8) in brezplačno Vam bomo poslali naš KATALOG.

KOLPA

Rosalnice 5
68330 Metlika, YU
tel: 068/58-273, 58-292
fax: 068/58-180
telex: 35816

Trženje, holding, uvoz-izvoz, d. d.

LICITACIJA

Tovorni avto TRAFIC T-1000, letnik 1982, reg. št. NM 820-68. Avto je v voznem stanju. Licitacija bo 18. 6. 1991 v prostorih KOLPE v Metliki ob 15. uri. Izklicna cena je 35.000 din. Ogled vozila je 1 uro pred licitacijo. Pred licitacijo je potrebno položiti varščino v višini 10% izklicne cene.

REPUBLIKA SLOVENIJA OBČINA RIBNICA

Na podlagi sklepa IS SO Ribnica z dne 15. 5. 1991 objavljamo

JAVNI NATEČAJ

za prodajo nepremičnin:
a) garsonjera v izmeri 24,20 m²
b) dvosobno stanovanje v izmeri 44,60 m²
c) garsonjera v izmeri 18,80 m²
d) enosobno stanovanje v izmeri 25,10 m²

Vsi prostori so v I. nadstropju stavbe v centru Ribnice, Šeškova 64.

Možna je preureditev prostorov za mirno gospodarsko dejavnost. Objekt je zgrajen v letu 1991 in oblikovan strogo po konservatorskih smernicah.

Izklicna cena enote pod
a) 31.231,50 din/m² (754.864,60)
b) 26.116,40 din/m² (1.165.312,60)
c) 35.249,30 din/m² (661.277,10)
d) 30.580,40 din/m² (768.791,70)

Natečaj bo opravljen dne 17. 6. 1991 ob 11. uri v prostorih občine Ribnica, Gorenjska c. 3.

Pred tem datumom je mogoč ogled prostorov po predhodnem dogovoru po tel. 861-135 vsak dan do izvedbe natečaja. Vsak udeleženec mora pred začetkom natečaja položiti varščino, ki znaša 10% izklicne cene stanovanjske enote, na žiro račun 51310-630-12003, kar dokaže s potrdilom o vplačilu na dan licitacije.

Prometni davek in druge dajatve plačajo kupci. Pogodbeni stranki s pogodbo določita plačilne pogoje za plačilo zlicitrane cene, kakor tudi prevzem nepremičnin. Če kupec kupne pogodbe ne sklene v 8 dneh po končani licitaciji, varščina zapade in je prodajalec oproščen vseh obveznosti.

Na podlagi 3., 4. in 8. člena odloka ter 4. člena pravilnika o podeljevanju priznanj občine Trebnje objavlja komisija za odlikovanja in priznanja skupščine občine Trebnje

RAZPIS O PODELITVI PRIZNANJA OBČINE TREBNJE

Priznanje se podeljuje za izredno uspešno, družbeno pomembno ali življenjsko delo, ki je prispevalo k napredku ter ugledu občine na gospodarskem, pedagoškem, znanstvenem ter drugih področjih.

Priznanje je enkratno in se podeljuje vsako leto za občinski praznik občanom, delovnim in drugim organizacijam ter društvom.

Predloge za podelitev priznanja dajejo krajevne skupnosti, podjetja, politične stranke ter ostale skupnosti ter društva.

Komisija za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Trebnje bo sprejemala predloge na predpisanih obrazcih do vključno 21. 6. 1991.

KOMISIJA
ZA ODLIKOVANJA IN PRIZNANJA
SKUPŠČINE OBČINE TREBNJE

M mladinska knjiga
trgovina d.d.
ljubljana, titova 3

Če vaš ideal ni pisarniška kariera ali enolično delo za strojem, vas bo gotovo zanimala naslednja objava:

MLADINSKA KNJIGA TRGOVINA, d.d., eno vodilnih trgovskih podjetij na področju knjigotrštva, papirništva, birotehnike in galerijske dejavnosti, odpira vrata sodelavcem, ki se ne bojijo izziva vznemirljivega, razgibanega in ustvarjalnega dela, h kateremu sodi sprotno dodatno izobraževanje doma in na tujem in seveda spodbudno plačilo. Tokrat vabimo v svoje vrste:

POMOČNIKA VODJE POSLOVNE ENOTE NOVO MESTO

Pogoji za kandidate so:
— najmanj višja izobrazba ekonomske smeri
— znanje enega svetovnega jezika
— delovne izkušnje na področju organiziranja in vodenja

Če sodite, da vam poleg tega ne manjka tekmovalnega duha, posluha za timsko delo, splošne razgledanosti in poslovne uglejenosti, so vaše možnosti še večje. Z izbranim kandidatom bomo sklenili pogodbo o zaposlitvi v skladu z določili delniške družbe. Prošnjo pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: **MLADINSKA KNJIGA TRGOVINA, d.d.**, Kadrovska služba, 61000 Ljubljana, Titova 3. Vse dodatne informacije lahko dobite po telefonu 061/214-511.

Agraria
Poslovne storitve Brežice

razpisuje delovno mesto s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. računovodjo

Kandidat za to delovno mesto mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da ima visoko ali višjo šolo ekonomske smeri,
— da ima tri oziroma pet let delovnih izkušenj v računovodstvu.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje za navedeno delovno mesto, naj pošljejo svoje pisne prijave na naslov: **AGRARIA, POSLOVNE STORITVE, BREŽICE**, Šentlarnart 72, v 15 dneh po dnevu objave. O izboru bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po dnevu objave.

Agraria Brežice, Poslovne storitve,
vabi k sodelovanju

diplomiranega pravnika

z delovnimi izkušnjami in pravosodnim izpitom za opravljanje zahtevnih pravnih poslov in za zastopanje.

Gospodarstvo Slovenije ponuja

PUBLIKACIJA, KI BO LEGITIMNI
PREDSTAVNIK SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA
DOMA IN NA TUJEM

- Seznam izdelkov in storitev
- Indeks proizvajalcev po izdelkih
- Abecedni red podjetij in obrtnikov

ZAGOTOVITE SI VAŠ POSLOVNI USPEH
Z VPISOM V PUBLIKACIJO,
KI BO KORISTEN PRIPOMOČEK
ZA VSE GOSPODARSKE SUBJEKTE

ABEM d.o.o.

61410 ZAGORJE ob Savi
Cesta 20 julija 2c, p.p. 24
telefon: (0601) 62-094, 62-091
telex: (0601) 62-091

Vabimo vas na vzhodno obalo Istre, kjer vas čaka vrsta turističnih objektov v RABCU. Na voljo so vam hoteli, apartmaji, zasebne sobe in kampi. Vsi objekti ležijo v borovih gozdičkih, ki so v bližini peščene obale. Ob njih so tudi številni športni objekti, bazeni z morskovo vodo in s sladko vodo, veliko je priložnosti za sprehode in zabavo.

POSEBNA PONUDBA

polpenzion v sobi 1/2 za bivanje najmanj 7 dni

Hoteli:		MEDITERAN		NARCIS	
junij	julij/avgust	junij	julij/avgust	junij	julij/avgust
230 din	340 din	260 din	370 din	220 din	320 din

Vašim otrokom, starim do 12 let POKLANJAMO v vseh terminih in hotelih popust do 50% na ceno penziona ali polpenziona.

Posebni tedenski aranžmaji tudi za upokojece: polni penzion za eno osebo na dan:

junij	julij/avgust
1/1 310 din	1/1 456 din
1/2 260 din	1/2 396 din

V hotelskih apartmajih **PLUTON A, PLUTON B, apartmajih LANTERNA, CASTOR IN POLLUX, avtokampih OLIVA, MARINA in TUNARICA** ter v zasebnih sobah in apartmajih nudimo na že znižane cene (določene pred devalvacijo) 10% popusta za bivanje najmanj 7 dni.

Izbira je velika, zato dobrodošli v našem in vašem RABCU!

Prosim, pošljite mi brezplačno prospekt in tenik turističnih storitev v vaših hotelih, apartmajih, zasebnih sobah in avtokampih.

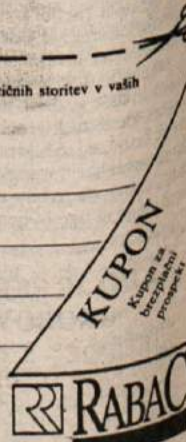
Moj naslov:

Ime in priimek: _____

Polta: _____

Ulica: _____

Kupon izrežite in ga pošljite v kuverti na naslov:
RABAC* podružnice za ugostiteljstvo
i turizem p.o.
52221 RABAC

Poiščite biser, ki je prav blizu – v školjki Kvarnerskega zaliva

»BELT« Belokranjska železolivarna
in strojna tovarna d.o.o. Črnomelj

Upravni odbor »Belt« belokranjska železolivarna in strojna tovarna d.o.o. ČRNO MELJ

RAZPISUJE

delovno mesto

generalnega direktorja družbe

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima najmanj visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj v gospodarstvu na položaju vodilnega delavca
- da izpolnjuje pogoje za priznanje zunanjetrgovinske registracije
- da ima sposobnosti za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti
- da je priloženi program pozitivno ocenjen

Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev posredujejo Upravnemu odboru BELT d.o.o. Črnomelj, Cesta heroja Starihe 17, v roku 8 dni po objavi, z oznako »za razpis«.

Fantje, dekleta, osmošolci!

GIMNAZIJA ŽELIMLJE
(Želimlje 46, 61292 Ig/Ljubljana,
tel. 061/662-012)

sprejema

predvidoma do 15. junija predvise v 1. letnik gimnazije za šolsko leto 1991/92.

Za fante je tudi možnost bivanja med šolanjem v Domu Janeza Boska v Želimlju.

Osebnost ali po telefonu se oglasite na Gimnaziji Želimlje ob torkih od 9. — 12. ure in ob četrkih od 15. — 18. ure ali po dogovoru: V teh dnevih dobite tudi vse informacije!

Kandidati, ki želite opraviti uspešno vozniški izpit, izkoristite enkratno priložnost, ki vam jo nudi AMD Novo mesto!

To je brezplačno predavanje na tečaju iz snovi cestno-prometnih predpisov za tiste kandidate, ki se bodo prijavi na tečaj do 20. 6. 1991.

Tečaji, katere vodijo predavatelji z dolgoletnimi velikimi izkušnjami v sodobno opremljenih učilnicah, bodo potekali tudi v izmeni, dopoldan in popoldan.

Poleg ostalih ugodnosti vam nudimo brezplačno izpitno uro vožnje. Organiziramo tečaj prve pomoči in zdravniški pregled ter nudimo poučevanje na sodobnih vozilih R-5 in GOLF, za motoriste pa na motornem kolesu JAMAHA z radijskim vodenjem.

Vse informacije in prijave opravite lahko v pisarni AMD, Ljubljanska cesta 8/b, Novo mesto, ali po telefonu št. 22-159 vsak delovni dan od 7. ure do 14.30, ob sredah do 16.30.

Ne zamudite priložnosti, ki vam je na razpolago!

Dogoeletne izkušnje, kvaliteta, varnost, to je pot do uspeha!

ZDRAVSTVENI DOM KRŠKO KRŠKO

OBJAVLJA
JAVNO LICITACIJO

1. sanitetnega vozila
CIMOS CITROEN CX 2000 D, letnik 1986
Izključna cena je 250.000 din.
2. 6 kompresorjev za zobne vrtalke
Izključna cena je 10.000 din.

POGOJI LICITACIJE:

1. Javna licitacija bo v ponedeljek, dne 10. 6. 1991 ob 12. uri v Zdravstvenem domu Krško.
2. Vozilo in kompresorje si lahko ogledate 2 uri pred pričetkom na kraju licitacije.
3. Interesenti morajo pred pričetkom licitacije plačati varščino v višini 10% izključne cene pri blagajni na kraju licitacije.
4. Pravico licitiranja imajo le morebitni kupci s potrdilom o plačani varščini.
5. Blago je prodano po načelu videno-kupljeno.
6. Kupec plača celotno kupnino v 3 dneh.
7. Kupec je obvezan plačati prometni davek.

KRKA

KRKA, p.o. ZDRAVILIŠČA
Novo mesto

ODDAJA V NAJEM

trgovski lokal ob hotelu Zdravilišča Šmarješke Toplice

Lokal je v celoti opremljen in bo oddan v najem z opremo brez drobnega inventarja.

Izbor med ponudniki bo opravljen glede na predstavljen program in višino ponujene najemnine, pri čemer bodo imeli prednost delavci KRKE, Zdravilišča. Poslovno sodelovanje bo sklenjeno najmanj za dobo petih let.

Podrobnejše informacije lahko dobite v vodstvu KRKE — Zdravilišča, telefon 068/22-436 in 22-330.

Vaše vloge z ustreznimi dokazili in programom pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov: KRKA — Zdravilišča, Germova 3, Novo mesto. Vloge naj bodo v zaprtih kuvertah s pripisom »najem lokala«.

O izbiri boste obveščeni v 15 dneh po poteku roka za objavo.

NOVO! NOVO! NOVO! kredit za avtomobile

GAMA POSREDOVANJE
podjetje s.p.o. Valjevo,

ZASTOPSTVO HANY d. o. o.

Cerklje ob Krki 26 b

tel. (0608) 69-192 od 15. do 20. ure
Vsi avtomobili z YU tržišča, traktorji, kamioni.
Kredit: na 50 obrokov (maloprodajna cena). V 6 mesecih plačate 30% polog, v tem času vam kredit odobrimo in avto vplačamo na vaše ime. Po vplačilu avtomobila je mesečni obrok 2% nespremenljiv do končnega odplačila.

V SPOMIN

na našega dragega očeta

**ALOJZA
KLOBUČARJA**

z Verduna 10, pri Stopičah

Črna te zemlje pokriva odeja, v grobu tihotnem naš oče Alojz. Usoda je tvoja ostala prikrita, izdaja jo danes šum gozdov. Mučen in umorjen, končal svojo prerano življenjsko si pot. Morilci domači, brez srca, ugasnili so luč življenja tvojega, nam pa vzeli prezgodaj ljubezen očeta.

Žalujoci: njegovi otroci, vnuki in pravnuki

FOTO-KINO MAT. IN OPREMA
EXPORT-IMPORT d.o.o.

C. K. Staneta 5 N. Mesto
tel./fax 068 26 130

FILMI, FOTOAPARATI, FLEŠI,
BATERIJE, FOTO ALBUMI IN OSTALA
OPREMA ZA AMATERSKO IN
PROFESIONALNO FOTOGRAFIJO

NOVO
VSE NA ENEM MESTU

foto adi
color laboratorij
Novo mesto, c. kom. staneta 5
tel.: 068/26-130, p.p. 122

POSEBNA UGODNOST:
PRI NAS KUPLJENE
FILME RAZVIJEMO
BREZPLAČNO

OBVLADATI TO MOČ.

ORODJE TANAKA JE MOČNO, VEŠČE IN VODLJIVO.

Kot samuraj, ki napreduje brez zadrževanja, se ne utruja ali izgubi volje, dokler svoje naloge ne dokonča.

To je vse.

MOTORNE KOSE TANAKA
so lahke, praktične in zanesljive.

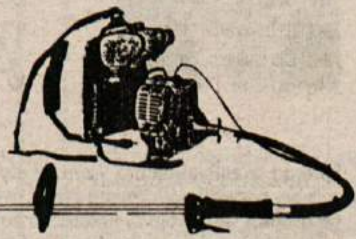
Nanje je mogoče priključiti še
GLAVE Z NITKO, REZILNI DISK,
KROŽNO ŽAGO, KULTIVATOR
IN FREZO ZA SNĖG.

Modeli AST 5000 in

7000 ter TUM 220

imajo edini na svetu

električni zagon motorja.

E ELEKTROTEHNA SET Ajdovščina, Brežice, Celje,
Grosuplje, Ilirska Bistrica, Kranj, Krško, Maribor, Metlika, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto,
Postojna, Ptuj, Ravne, Sevnica, Sežana, Slovenj Gradec, Velenje, Trbovlje, Trzin, Zagorje

d.o.o.,
KRŠKO

razpisuje dela in naloge

za trgovino z mešanim blagom v Novem mestu v prostorih BTC — Ljubljanska cesta 27.

Kandidati morajo imeti strokovno izobrazbo trgovske smeri (lahko začetnik). Prijave sprejemamo 8 dni po objavi na naslov: »DARJA«, d.o.o., KRŠKO, CKŽ 53, 68270 Krško.

**TOPLOTNE ČRPALKE
GORENJE
V METALKI**

- Ogrevajo sanitarno vodo s pomočjo toplote, ki jo črpajo iz okolja.
- ohlajajo prostor, kjer so postavljene: primerno za kleti, gostišča, hotele...
- Prihranijo 70% energije! (v primerjavi z el. bojlerjem)
- so okolju neškodljive

Prodaja po TOVARNIŠKIH CENAH, za ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG in pri plačilu v gotovini še dodatnih 5% POPUSTA do 8. junija!

Prodajalna Metlika
Ulica bratstva in enotnosti 41
tel.: (068) 58-115

ZAHVALA

Če bi mrve solza obudila,
ne bi tebe, draga mama,
črna zemlja krila.

V 81. letu starosti nas je tiho in za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, sestra, teta in tašča

**JOŽEFA
GLOBOKAR**

z Globodola pri Mirni Peči

Ob boleči izgubi naše drage mame, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter sočustvovali z nami. Posebna zahvala Alojzu Fabjanu za tople besede slovesa pred domačo hišo, sodelavcem DO Iskra, Trimu Trebnje ter gospodu proštu Jožefu Lapu za lepo opravljen obred. Še enkrat lepa hvala vsem, ki ste od blizu in daleč pospremili našo ljubo mamo do njenega poslednjega doma.

Žalujoci vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

Ljubil si dom in družino,
spoštoval in cenil vse, kar obdajalo te je,
sedaj ugasnilo je tvoje srce.

V 61. letu nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat, dedi in tast

**IVAN
ŠTEPEC**

iz Novega mesta, V Brezov log 10

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli ustno ali pisno sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo sodelavcem GIP Pionir REG Lesni obrat in TKI, GD Pionir, osebju internega oddelka bolnice v Novem mestu, govornikoma, pevcem, godbi in g. župniku za opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 6. junija — Zdenka Petek, 7. junija — Robert Sobota, 8. junija — Medard Nedelja, 9. junija — Primož Ponedeljek, 10. junija — Marjeta Terek, 11. junija — Zalika Sreda, 12. junija — Anđela

LUNINE MENE

12. junija ob 13.06 — mlaj

kino

BREŽICE: 7. in 8. 6. (ob 20. uri) ameriška horor komedija Obsedenost. 9. 6. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski

kmetijski stroji

MOTOKULTIVATOR, 10 KS, s koso, skoraj nov, ugodno prodam. V soboto ali nedeljo ogled pri: Hrovat, Češnjice 46 pri Zagradcu, ali informacije na (061)556-808. 3609
KIPER PRIKOLICO Ljutomer (4t), registrirano, ugodno prodam. Jože Čeh, Hinje 18, Šentjanž. 3633
MOTOKULTIVATOR Lombardini (8 KS), s koso, frezo in plugom, ima 10 delovnih ur, prodam. Informacije na (061)556-808. 3665
TRAKTOR TV 523, zelo malo rabljen, skupaj s frezo, plugom in plugom za sneg ugodno prodam. Anton Novak, Bršljan 58, (068)333-251. 3674
SAMONAKLADALNO PRIKOLICO SIP, 17 m3, prodam. Ivan Babič, Velika vas 25, Leskovec, (0608)33-251. 3688
TRAKTOR TV 522 z vsemi priključki, dobro ohranjen, skoraj nič rabljen, ugodno prodam. Jože Lunder, Šalka vas 130, Kočevje. 3694
IMT 539, s kabino, in kosilnico z dvojno koso, 740 delovnih ur, prodam. (061)556-808. 3703
KOSILNICO z diesel motorjem, 14 KM, letnik 1986, znamke Poliostraj Odžaci, širina kose 127 cm, prodam. (0608)33-966. 3726
TRAKTOR TORPEDO 4506, s kabino, 600 delovnih ur, prodam. (061)556-808. 3738
TRAKTOR IMT 542 in puhalnik prodam. (068)57-713. 3740

kupim

R 4 GTL, letnik 1988/89, kupim. Pokličite na (068)23-585. 3677

motorna vozila

Z 101, letnik 84, in R 4, letnik 82, prodam. Slavka Gruma 48, Novo mesto, (068)23-585. 3677
POZOR! R 4 TL, letnik 1982, registriran do 3/92, odličen, z novimi gumami, prodam za 2300 DEM. (068)51-396.
JUGO KORAL 55, letnik 1988, z dodatno opremo prodam. (061)556-808. 3609
DAIHAUSU APLAUZ, star 4 mesece, karamboliran, prodam. (061)556-808. 3609
GOLF, letnik 1982, prodam. (061)556-808. 3609
R 4, letnik 1990, prodam. (061)556-808. 3609
LADO 1200, letnik 1987, prodam. Pirh, Podgora 43, Straža. 3622
GOLF DIESEL, letnik 1984, registriran do 20. marca 1992, prodam. (068)27-501. 3624
R 4 GTL, november 1979, prodam. Informacije na (061)556-808. 3629
FIAT 126 PGL, letnik 1987, prevoženih 32000 km, dobro ohranjen, po ugodni ceni prodam. (061)556-808. 3629
GOLF DIESEL, letnik 1984, registriran do 20. marca 1992, prodam. (068)27-501. 3624
R 4 GTL, november 1979, prodam. Informacije na (061)556-808. 3629
FIAT 126 PGL, letnik 1987, prevoženih 32000 km, dobro ohranjen, po ugodni ceni prodam. (061)556-808. 3629
R 18, letnik 1980, odlično ohranjen, prodam. (068)59-548. 3632
R 4 GTL, letnik 1987, prodam. (068)59-548. 3632
FIAT 132, električna stekla, karamboliran, prodam. (068)59-548. 3632

MALI OGLASI
v ponedeljek
od 20. do 22. ure

25-747

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in direktor), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič in Ivan Zoran.
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 25 din, naročnina za 2. trimesečje 250 din, za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 500 din; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DEM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto.
OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 320 din, na prvi ali zadnji strani 640 din; za razpise, licitacije ipd. 350 din. Mali oglasi do deset besed 280 din, vsaka nadaljnja beseda 28 din.
ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (L.B. — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratorij 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006; računovodstvo 22-365, telefaks: 24-898. Nenaročnih kopijev in fotografij ne vračamo. Na podlagi ustreznega republiškega odloka (Uradni list Republike Slovenije, št. 7/91) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in tisk: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

triler Strah zaradi pajka. 11. 6. (ob 20. uri) ameriška drama Za rešetkami.
ČRNOMELJ: 7. 6. (ob 21. uri) ameriški erotični film Neugnane igre. 9. 6. (ob 18. uri) ameriški akcijski triler Odpadniki. 9. 6. (ob 20. uri) ameriška komedija trije moški in ena dama.
KRŠKO: 6. 6. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Namenjen ubijanju. 9. 6. (ob 18. uri) ameriški kriminalni film Hladni ogenj. 11. 6. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Nedosegljiva ljubezen.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: Od 6. do 12. 6. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski grozljivi film Žrelo III.

PRODAM R 4 GTL, letnik 1988. Tel. 068/85-439 po 15. uri.
JETTO, letnik avgust 1987, bencinar, ugodno prodam. (0608)75-625, Tomaz, od 19. do 21. ure. 3639
UNO 45 S, karamboliran, prodam. (068)43-842. 3641
Z 750, letnik 1980, registrirano do oktobra, prodam. Cena po dogovoru. 24-161. 3642
LADO NIVO, zelo dobro ohranjeno, registrirano za eno leto, letnik 1983, ugodno prodam. (061)556-808. 3643
126 P BIS 700 prodam. Stevo Markovič, Slavka Gruma 36, (068)23-585. 3674
KOMBI RENAULT TRAFIC, 12/82, s sedeži 8 + 1, odlično ohranjen, prodam. (068)23-585. 3646
R 4 GTL, letnik 1987, prodam. Križman, Potov Vrh 42, Novo mesto, (061)556-808. 3647
OSEBNI AVTO TAVRIA, letnik 1990, prodam. Cena po dogovoru. Anton Kelher, Vrhje 12, Kapele. 3648
TOMOS AVTOMATIK A 3 SL, star eno leto, zelo ugodno prodam. Bobnar, Hudo 3, Novo mesto. 3650
JUGO 55, 11/89, 19000 km, prodam. (061)556-808. 3651
R 4, letnik 1981, registriran do 1992, prodam za 1800 DEM. Marjan Kalanj, Milavčeva 17, Brežice. 3652
GOLF JX DIESEL, letnik 1986, prodam. (061)556-808. 3656
GOLF DIESEL S, letnik 1985, bele barve, odlično ohranjen, in tomos avtomatik, malo rabljen, prodam. Vidic, Jedinščica 40, Novo mesto. 3657
JUGO 45, letnik 1988, ohranjen, prodam. Jaklič, Rogovila 20, Mirna Peč. 3658
JUGO KORAL 45, oktober 1988, ugodno prodam. Marjan Pezdirc, Podzemelj 14, Gradac, (068)23-585. 3677
ZASTAVO 101 GTL, letnik 1986, ugodno prodam. (061)556-808. 3666
JUGO 45, letnik 1989, prodam. (061)556-808. 3667
OPEL KADETT 1,6 D, letnik 1988, prodam. (061)556-808. 3668
126 PGL, letnik 1989, registriran do 6/1992, prodam. Blaž Bambič, Novo-meška 7, Šentjernej, (061)556-808. 3669
MOTORNO KOLO MZ, 150 cm3, staro dve leti, registrirano do aprila 1993, dobro ohranjeno in vzdrževano, prodam. Cena po dogovoru. (0708)82-832.
Z 101, letnik 1988, registrirano do 3/92, prodam za 5600 DEM. Roman Miklič, Stranska vas 51 a, Novo mesto. 3685
AVTOMATIK A 3 MS, letnik 1985, dobro ohranjen, prodam. (061)556-808. 3686
JUGO SKALA 55, staro eno leto in pol, 13000 km, prodam. (061)556-808. 3687
JUGO 45, letnik 1989, ugodno prodam. Tone Grablovec, Šentlovrenc 31, Velika Loka, (061)556-808. 3688
OPEL VEKTRA, letnik 1991, prodam ali menjam za manjši avto. (061)556-808. 3689
1175, interna 305, Ilič, dopoldne. 3683
JAWO 350, kot novo, in Z 750, letnik 1982, prodam. (061)556-808. 3685
R 4 GTL, letnik september 1987, prevoženih 38000 km, in tomos 15 SLC, letnik 1985, prodam. (061)556-808. 3686
ŠKODO 120 L, letnik 1987, 26000 km, prodam. Štine, Nad mlini 58, Novo mesto. 3691
R 4, letnik 1981, registriran do 1992, prodam za 1800 DEM, prodam. Marjan Kalanj, Milavčeva 17, Brežice. 3692
FIČKA, dobro ohranjenega, prodam. Jože Gašperič, Biška vas 15, Mirna Peč. 3693
GOLF DIESEL, letnik 1988, s štirimi vrati, prodam. (0608)81-126. 3696
KOPAC RIKO T 1 prodam ali menjam za osebni avto. Murm, Veliki Orehek 18, Novo mesto. 3697
AVTO BMW 1502, letnik 1977, prodam. (061)556-808. 3699
126 P, letnik 1989, registriran do 1/92, prodam. (061)556-808. 3700
Z 101, letnik 1981, registrirana do 24.

junija 1991 in vozna, prodam. (0608) 67-677. 3701
JUGO KORAL 45, maj 1990, registriran do maja 1992, prodam. (068) 84-539. 3702
Z 101 SKALA 55, letnik november 1988, prevoženih 15600 km, rdeče barve, prodam za 8800 DEM. Prodajni nov trofazni elektromotor (34 KW), novo trobeno Amati in dve leti staro tritonsko harmoniko Melodija Be, es, as, in ozvočenje Melodija solist 60 W. (061)556-808. 3706
Z 750, letnik 1982, registrirano do maja 1992, solidno ohranjeno, vlečna kljuka, avtoradio, elektronski vžig, prodam za 1600 DEM. (068)44-221, v soboto in nedeljo, med tednom (061)326-961, interna 29-65, dopoldne. 3706
JUGO 55, letnik 1989, prodam. Renuš, Črnošnje 42, Novo mesto, (061)556-808. 3718, interna 31, dopoldne. 3708
GOLF DIESEL, letnik 1984, prodam. (061)556-808. 3710
R 4 GTL, 10/87, rdeč, 44000 km, prodam. (061)556-808. 3711
GOLF DIESEL, letnik 1989, prodam. (061)556-808. 3712
GOLF JGLD, letnik 1985, lepo ohranjen, prodam ali zamenjam za R 4, letnik 1986—89. (061)556-808. 3715
R 4 TL, letnik 1981, prodam. (061)556-808. 3716
JUGO 45, letnik 1986/87, registriran do 5/92, prodam. (061)556-808. 3719
Z KOMBI 850, dvojna kabina, kason, zelo ohranjen, prodam ali zamenjam za juga. Drago Sajc, Cvibljje 2, Dol. Toplice, (061)556-808. 3720
Z 850, letnik 1985, registrirano za celo leto, bele barve, dobro ohranjen, prodam. (0608)33-246. 3721
GOLF, letnik 1979, 5 vrat, in gumijast čoln Sport II z motorjem Tomos prodam. (061)556-808. 3723
HUNDAI PONY GLS 1,5, kasko zavarovano do 2/92, prodam. (061)556-808. 3726
GOLF DIESEL, letnik 1986, prodam. (061)556-808. 3727
JUGO 45, letnik 1987, in kombi Z 435, letnik 1986, ter zamrzovalno skrinjico Gorenje prodam. (061)556-808. 3730
ŠKODO po delih, Z 101, karambolirano, oba letnik 1979, prodam. (061)556-808. 3731
Z 128, letnik 1989, prodam 40% ceneje. (061)556-808. 3732
GOLF DIESEL, letnik 1983/8, dobro ohranjen, z dodatno opremo, prodam. (061)556-808. 3733
R 4, december 1988, prodam. Ribič, (061)556-808. 3734
JUGO 45, letnik 1988, prodam ali zamenjam. (061)556-808. 3736
126 P, letnik 1986, prodam. (061)556-808. 3744
R 4 GTL, december 1987, prodam. Belokranjska 62, Novo mesto. Ogled po 19. uri. 3745
ZASTAVO 750, letnik 1979, obnovljeno, registrirano, prodam za 700 DEM. (061)556-808. 3746
APN 7 prodam in kupim zastavo 101, karambolirano. (061)556-808. 3747

obvestila

ROLETE, ŽALUZIJE izdelujemo in montiramo po konkurenčni ceni. (068)44-662. 3610

Želite odpreti fotokopirnico in nimate denarja za nabavo fotokopirne stroja? Pokličite telefonsko številko 28-374 in problem bo v hipu rešen. Prepričajte se, da se da tudi danes uspeti, pa čeprav ste brez denarja.

CENJENE STRANKE! Izdelujem nove in obnavljam stare nagrobne spomenike. Cena in kvaliteta zajamčena. (068)44-179, dopoldne, 44-934, popoldne. 3704

SATELITSKE ANTENE, 50 kanalov, stereo, radijski programi, z montažo, že za 20.000 din. Tel. (068) 51-396. (P23-5MO)

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave, stare 3 in 4 mesece, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejema in daje vse informacije Gostilna Cetin, Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, (0608)67-578. 3611

Ali že veste, da lahko na enem mestu izberete in si izposodite klasično, moderno ali ekskluzivno poročno obleko? Vjenčana posudiona (izposojevalnica poročnih oblačil), Vlaška 70, Zagreb, tel. 418-014.

GOPACK
PAKIRNI STROJI
TEL. 065 31 766

Opravljam vodovodne instalacije, montažo in popravila

JOŽE RAUH
Slavka Gruma 28, Novo mesto.
Kličete lahko vsak dan po 14. uri na tel. 26-869.

PASTI ZA VOLUHARJE! Preizkušene, učinkovite. Cena 100 din, po povzetju. (068)22-955. 3618

19. SEJEM
OPREME IN
SREDSTEV
CIVILNE ZAŠČITE

KRANJ
5. — 8. 6. '91

GRADITELJI IN INSTALATERJI, POZOR! Po ugodnih cenah izdelujemo peči in bojlerje za centralno ogrevanje. (063)39-878, cel dan. 3635

TILIA
TEHNIČNA TRGOVINA
IN MONTAŽA INSTALACIJ
Bršljan 21, tel: 21-503

AKCIJSKI POPUST
s tem oglasom

GORILCI z loputo 11.560,00
s popustom 5% BPD 10.982,00
MIKROVALOVNE PEČICE 6.906,90
s popustom 5% MPC 6.561,60
RADIATORJI Emoterm popust 4%
PEČI FEROTERM FF 32 popust 2%

UGODNO — instalacijski material, kmetijska oprema, bela tehnika, montaža in brezplačni prevoz.

DELOVNI ČAS od 7. do 19. ure, SOBOTA do 12. ure.

GOSPODINJSKI SERVIS in servis za varstvo otrok. Prevoz iz Novega mesta zagotovljen. (061)556-808. 3737

VIDEO-RADIO SERVIS
NOVO MESTO, d.o.o.
Pod Trško goro 45
Tel.: 21-229

Vam nudi popravilo avtoradiod, HI-FI komponent, videorecorderjev in TV-aparatur. Montiramo tudi avtoradie. Popravilo TV-aparatur vam nudimo tudi na domu. Delovni čas: vsak dan od 10. do 18. ure.

NOVO V ČRNOMLJU!

AVTOSERVIS STEPAN
Marjana Kozine 2 — 4,
Črnomelj

VAM NUDI STORITVE V:
— avtokleparstvu
— avtoličarstvu
— kovinoplastiki

— KVALITETNO, HITRO PRANJE AVTOMOBILOV V AVTOMATSKI AVTOPRALNICI — UGODNO PRODAJO BARV IN LAKOV OD DOMAČIH IN TUJIH PROIZVAJALCEV
Za obisk se priporočamo!

DELAVNICO in dvoje nedokončanih STANOVANJ, skupno 531 m², prodam v JESENICAH na Dolenjskem. Informacije na telefon (041) 333-809.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, z nami sočustvovali, izrekli sožalje, podarili pokojnemu sveče, cvetje in darovali za sv. maše. Posebna zahvala družini Cesar in Klančar ter ostalim vaščanom za nesebično pomoč. Iskrena hvala tudi dr. Žnidaršiču za lajšanje bolečin. Prav tako se zahvaljujemo duhovnikom za opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in Rezki za govor pri odprtju grobu. Še enkrat prisrčna hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti k sv. Marjeti.

Žaljujoci: žena Marija, otroci z družinami in ostalo sorodstvo

posest

HIŠO in 3 ha zemlje, v bližini Sevnice, hitro prodam. Informacije na (041) 346-214. 3616

PARCELO v Beli krajini ugodno in nujno prodam. (061)556-808. 3623

HIŠO v Beli krajini, skoraj dokončano, prodam. Možnost obrti. (061)556-808. 3631

PARCELI (travnika 1750 m² in 4152 m²) na Gomili pri Mirni prodam. (061)772-392. 3638

VSELJIVO HIŠO prodamo. (068)65-030. 3655

PARCELO (1300 m²) v Trebnjem, na izredni lokaciji, prodam po 15 DEM za m². (061)556-808. 3686

VIKEND HIŠO (80 m²) in zidan čebelnjak, uporaben kot vrtna lopa, s potočkom na parceli, v Starih Žagah 9 prodam. Možni tudi dokup manjšega gospodarskega poslojpa. (061)317-418, (061) 644-012. 3709

prodam

POCENI PRODAM nerabljene: štedilnik (2 plin, 2 električna), mini štedilnik (dve plošči, pečica) in pretočni bojler za vodo. Felbabič, Slavka Gruma 88, Novo mesto. 3608

KOMPLETNO FRIZERSKO opremo ugodno prodam. (068)25-506. 3619

OVCE IN OVNA prodam. Avsenik, Drganja sela 32, Straža. 3625

KOŽO, brejro, prodam. Dragan, Pod Trško goro 99, Novo mesto. 3626

KUHINJSKI KOT z mizo, dve mini ležišči in enodelno garderobno omaro z mostom ugodno prodam. (061)556-808. 3628

KAVC, omaro, mizo in dva stola poceni prodam. Milavič, Šolska ulica 15, Novo mesto. 3628

KUHINJO ARALJO ugodno prodam. (0608)31-921. 3644

GAJBICE za krompir (53 x 38 x 27), nove, prodam. (061)556-808. 3649

BARVNI TELEVIZOR ITT z daljinskim upravljanjem, star 8 let, prodam. (061)556-808. 3653

SMREKOV OPAŽ prodam. (061)556-808. 3654

ELEKTRIČNI ŠIVALNI stroj Pfaff, ravni šiv, prodam. (061)556-808. 3661

DVE BREJI KRAVI prodam. Viktor Kužnik, Podlisc 7, Dobrič. 3681

RDEČE VINO prodam. Anton Gregorič, Dol. Brezovica 8, Šentjernej. 3713

BARVNI TELEVIZOR Crown 37 prodam. (061)556-808. 3714

VIDEOREKORDER Fischer, nov, prodam. (061)556-808. 3714

DNEVNO SOBO in termoakumulacijsko peč AEG 3 KW, zaradi selitve ugodno prodam. Petan, Mestne njeve 8, Novo mesto. 3722

PEČ za centralno ogrevanje, rabljeno, poceni prodam. (061)556-808. 3724

GUMI VOZ, železne konstrukcije, 12 col, prodam. Ivan Hrovat, Irča vas 30, Novo mesto, (061)556-808. 3728

KRAVO SIVKO in frizuro ter rotacijsko kosilnico 165 prodam. Jablan 41, (061)556-808. 3729

KOTNO BRUSILKO Black an Decker, 2000 W, novo, prodam za 4.800 din. (061)556-808. 3735

MONTAŽNE POLICE za trgovino, kombinacija les, plastika, prodam. Irena Simčič, Orehovec 37 a, Kostanjevica. 3739

GUMI VOZ železne konstrukcije, 13 col, prodam. (061)556-808. 3739

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, posebno Krmčevim in Rakošetovim, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga tako številno spremlili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala kolektivom KZ Mesarija, Novoteks konfekcija I., Slovin Brežice in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žaljujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, sina, brata, svaka, strica in tasta

MIRKA KISOVCA

iz Dol. Kamenc 24

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, posebno Krmčevim in Rakošetovim, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga tako številno spremlili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala kolektivom KZ Mesarija, Novoteks konfekcija I., Slovin Brežice in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žaljujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Po polju že rumeno klasje zori, na Vina gorci v zvoniku pa navček zvoni. Da, še vedno zvoni njegov glas: da naš dragi očka za vedno odšel je od nas.

V 92. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat in stric

ALOJZ GABRIJEL

iz Rodin pri Trebnjem

PRODAM dva nova varilna aparata Gorenje vares po 2.800 din in video player ORION za 400 DEM. Informacije po 21. uri. Tel. 84-455/23-585

Prodajni usnjeno sedežno garnituro ali zamenjam za osebni avto z doplačilom. Tel. 068/24-621.

CENTRALNO PEČ, brez bojlje, levo, novo, prodam ceneje kot v trgovini. Anica Rožman, Kostanjek 23, Zdole, Krško. 3742

KOZO z mladičem prodam. (061)556-808. 3743

razno

PRIMORSKO PODJETJE išče iskrene vodje skupin za organizacijo prodajne mreže na Dolenjskem. Nudimo odlične pogoje in zaslužek. ☎ (066)75-124, od 9. do 12. ure. 3636

DOBRO VPELJANA SKUPINA išče potnike ali vodje skupin za prodajo zanimivega artikla v dopoldanskem času med prostimi vikendi. ☎ (068)22-815, po 20. uri. 3659

SIMPATIČNA DEKLETA za delo v lokalu in v kuhinji honorarno ali redno zaposlujemo v Novem mestu. ☎ (061)771-404. 3663

NAJBOLJŠI POGOJI! Če imate avto in proste vikende. ☎ 24-309. 3684

PRODAJA zanimivega artikla (tekstil). Če želite honorarno zaposlitev, pokličite na ☎ (0608)75-663. 3689

IŠČEMO potnike za prodajo tekstila na terenu. Lasten prevoz, dober zaslužek. ☎ 23-640. 3690

RESNEGA FANTA honorarno zaposlim v ročni avtopralnici v Novem mestu. ☎ 23-197. 3718

službo išče

ŠIVILJA z dolgoletno prakso išče delo na domu. Pokličite na ☎ (0608) 33-625. 3679

IŠČEM DELO, lahko tudi na svojem domu. Prostor zagotovljen. Informacije na ☎ 27-841. 3717

stanovanja

STANOVANJE, PRIMERNO ZA LOKAL (56 m²), s kletjo, vrtom in sadovnjakom, v Krmelju, na ugodni lokaciji, prodamo. ☎ (0608)81-592. 3660

SOBO v Novem mestu iščemo. ☎ (061)771-404. 3664

MANSARDNO STANOVANJE v stanovanjski hiši ugodno prodam. ☎ 27-285. 3670

ZAMENJAM družbeno dvosobno stanovanje proti nagradi za večje. ☎ 28-829. 3678

ZAHVALA

Zapustil nas je oče, stari oče, brat, tast in prijatelj

FRANC PENCA

z Malega Slatnika

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sovaščanom, osebju pljučnega oddelka novomeške bolnišnice, govornikom, pevcem in godbi ter vsem tistim, ki so ga spoštovali in nam stali ob strani v najtežjih trenutkih. Hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 96. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in teta

MARIJA VIDMAR

z Jezera 19, pri Trebnjem

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem za pomoč, darovano cvetje in izrečeno sožalje. Posebno se zahvaljujemo g. župniku za lep pogrebni obred, cerkvenemu pevskemu zboru, Trebanjskemu oktetu za zapete žalostinke, govornici Rezki Majer za besede slovesa ter strežnemu osebju Doma starejših občanov Novo mesto za skrb in nego v zadnjih trenutkih življenja. Hvala vsem, ki ste našo mamico pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci: vsi njeni

V SPOMIN

Na grobu tvojem cvetje klije, prezgodaj tebe zemlja krije

MARIJA TISOVEC

rojena Štravs, iz Gribelj

9. junija bo minilo žalostno leto, odkar je v našem domu ostala praznina, žalost in neminljiva bolečina, le tvoj grob so še naša srečanja s teboj. Hvala vsem, ki obiskujete njen prerani grob.

Vsi njeni

V SPOMIN

Minilo je že leto dni, ko tebe, dragi Jože, več med nami ni, minilo bo še mnogo let, a spomin nate bo ostal za vedno svež.

4. junija je minilo žalostno leto, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi

JOŽE BEVEC

iz Štatenberka

Iskrena hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani grob, prižigate svečke ter stojite ob njegovem grobu in ga imate v lepem spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 78. letu nas je po tragični nesreči zapustil naš dobri mož, brat in stric

MIHA PATE

iz Brezovice

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Zahvala zdravstvenemu osebju Splošne bolnišnice Novo mesto. Hvala Trametovim za nesebično pomoč, enako velja pevcem za zapete žalostinke in g. Ivanu Kosu za ganljive besede pri odprtem grobu. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste pokojnega spremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 56. letu nas je zapustil dragi mož in oče

JOŽE PERKO

z Velikega Cerovca 2

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, izrekli sožalje, pokojnemu podarili cvetje in ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala bolnišnici ORL in Zdravstvenemu domu Novo mesto in vsem dobrim sosedom ter učencem OŠ Stopiče in župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Po dolgi boleznini nas je v 69. letu starosti zapustil naš dragi mož, ate, stari ate in brat

MARTIN NEMANIČ

iz Radovičev

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Mlačku in patronažni sestri Zdravstvenega doma v Metliki, g. župniku za lepo opravljen obred, govorniku za poslovilne besede in pevcem za zapete pesmi.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 44. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi brat, stric in bratranec

ANTON GAŠPER

iz Birčne vasi

Zahvaljujemo se vsem, ki so mu kakorkoli pomagali, pa tudi tistim, ki so mu želeli pomagati, pa niso uspeli. Posebna hvala sosedom Erjavec, Berkopec in Jenič, prav tako vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti in gospodu kaplanu za opravljen obred.

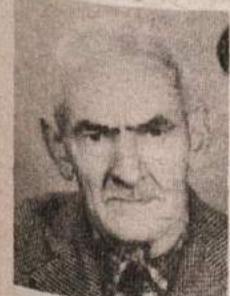
Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 92. letu starosti je tiho odšel od nas naš dragi, skrbni ata, dedek, brat in stric

IVAN URBANC

upokojeni železničar, Drska 17, Novo mesto

Na pokojnikovo željo smo ga pospremili k zadnjemu počitku na ljubljanskih Žalah, dne 27. maja 1991. Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za spremstvo na njegovi zadnji poti in za podarjeno cvetje ter vsem za ustne in pisne izraze sožalja. Iskrena hvala dr. B. Vodniku za dolgoletno skrb za pokojnikovo zdravje in počutje. Zahvaljujemo se g. kanoniku Vinku Veglju za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoci: hči Betka z možem Cirilom, vnukinji Majda in Darja z družinama, sestra Joža z družino in brat Tone

Novo mesto, 3. 6. 1991

ZAHVALA

Ak' silni glas bi gromu vzel, da razodel bi vsem ljudem, ko sem trpel, sam zase vem, nihče nikjer bi ne verjel.

Nanadoma nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ata, stari ata in tast

LOJZE ČERVAN

iz Goriške vasi

Z žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo predvsem vaščanom, ki ste nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste našega dragega moža in ata obiskali v tako velikem številu, ga spemili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebna zahvala DO Beti Mirna Peč, trgovskemu podjetju Dolenjka, DTS Ljubljana, Krki tovarni zdravil-tabletni oddelku, Iskri Tenel Novo mesto, pevcem pevskega zbora Mirna Peč in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat iskrena hvala vsem!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ni bilo časa reči zbogom, tudi roke nisi nam podal, smrti vzela te je iznenada, a v srcih naših boš ostal...

V 83. letu nas je nenadoma zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

IVAN GORENC

iz Šentjanža

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje in darovali cvetje. Posebno se zahvaljujemo govorniku za poslovilne besede, gospodu župniku za lepo opravljen obred in GD Šentjanž.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V življenju mnogo si prestal, zdaj boš v grobu mirno spal.

V 82. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ata, ded, praded, brat in stric

MARTIN ŠMALC

borec Gubčeve brigade

z Gorenjih Sušic pri Dolenjskih Toplicah

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, sv. maše in se v tako velikem številu poslovlili od pokojnika. Zahvaljujemo se GD Dobindol in Uršna sela, ZB Uršna sela, GG Črmošnjice, BOR Dolenjske Toplice, Krki Novo mesto, RSNZ Ljubljana, Eurošped Novo mesto, govornikom za poslovilne besede, pevcem ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: žena Marija in vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki boleznini nas je v 65. letu zapustila naša draga

AMALIJA KUZMA

z Belčjega Vrha št. 6

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in jo pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo govornikom Evgenju Cestniku in Vladiči Suštar za poslovilne besede, pevskemu zboru iz Črnomlja za zapete žalostinke in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: mož Peter in vsi njegovi

V SPOMIN

JANEZU MERHARJU

iz Prigorice pri Ribnici

Boleč je spomin na 7. junij, ko mineva prvo žalostno in tiho leto, kar si nas nepričakovano in mnogo prezgodaj zapustil, ljubi mož, ata in stari ata. Hvala vsem, ki prinašate cvetje, prižigate svečke ter stojite ob njegovem grobu in ga imate v lepem spominu.

Žalujoci: vsi njegovi

Irena Stergar

ko zamislim, kako drugače je bilo takrat, ko smo udarniško delale za našo tovarno, ostajale na delu, si same kurile in prinašale od doma malico, se spominja. Bilo je težko, a po svoje lepše kot danes, saj so se delavke takrat bolj poznale med sabo, odzivale so se skupnim akcijam in aktivnostim, ki so jih povezovala tudi zunaj delovnega mesta.

Po nekaj letih delovne dobe je bila Irena med 10 delavkami, ki so se odločile za izobraževanje ob delu. Kljub obveznostim v službi in v družini jo je želja po znanju gnala naprej. Ni je sram priznati, da se je za poklicno in pozneje delovodsko šolo učila tudi ponoči. Z veseljem je prevzela delo vodje skupine krojenja, in ko danes dobro premisli, ve, da je ves čas bolj pripadala tovarni kot domu. Ne samo svojemu delovnemu mestu, ampak tudi sindikatu, drugim organizacijam v tovarni in celo pevskemu zboru.

Zdaj, ko so ji otroci že zrastle in ko se pri štiriinštiridesetih že poigra v vrninju, si večkrat očita, da je preveč pustila v tovarni. A kaj je hotela? Delo je bilo na izmene in je zahtevalo veliko od človeka. In tudi danes ni veliko drugače, vsaj za tistega, ki je odgovoren, radevoden in željan novih znanj. Stergarjeva se še vedno odziva potrebam časa in delovnega mesta. Trenutno obiskuje četni jezikovni tečaj, jeseni pa se bo lotila še nadaljevalnega.

»Zdaj delam bolj za naše otroke, saj težko gledam mlade in zdrave fante, ki morajo doma posedati brez dela,« pravi. Njeno največje veselje je, če je tuji partner, za katerega delajo, zadovoljen in če je zadovoljen tudi kupec. Prepričana je namreč, da je izdelke tekstilcev dobro napravljen šele takrat, ko se kupec odloči, da ga bo kupil. Zato je pogosto neizprosna do sebe in do drugih, ko zahteva dobro, marljivo in natančno opravljeno delo. Pri tem potrebuje trdo hrbtenico, voljo in tudi polno mero samokritičnosti.

B. DUŠIČ-GORNIK

Labodova tovarna oblačil Libna praznuje letos 25-letnico obstoja. Ko je začela z obratovanjem, je prinesla ženskam v krški občini nova delovna mesta, ki jih je kronično primanjkovalo. Sprva je delo dobilo le 25 delavk, ki so pozneje s trdim delom in odrekanjem kolektiv dograjevale, tako da je danes zrastle v 360-člansko tovarno. Irena Stergar je med tistimi delavkami, ki so vanjo tako rekoč vgradile del sebe, zato lahko rečemo, da je priznanje tovarni ob letošnjem občinskem prazniku namenjeno tudi njej.

Stergarjeva je zadnji dve leti vodja kontrolne službe in prepričana je, da ji delo leži. Resnici na ljubo pa je tako mnenje imela tudi o vsakem drugem delu, ki ga je opravljala doslej, saj se ga je lotila morda še z malo preveč resnosti. A taka je pač in taka je bila tudi leta 1966, ko je v tovarno prišla z osnovnošolsko izobrazbo. Delala je kot polagalka v krojnici, potem so jo premestili na grobo krojenje in po nekaj mesecih na fino krojenje.

Danes, ko je v modi razprodaja družbenega imetja, je prav, da se spomnimo razmer, v katerih so nastajale naše tovarne. Tudi Libna ni bila izjema. »Se sama si tež-

Ni vzrokov za splošen preplah

Vznemirjenje zaradi kalne vode in padca temperature v Dolenjskih Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE — Ob nedavnem močnem deževnem obdobju je nekatere goste, obiskovalce in tudi del zaposlenih v Zdravilišču Dolenjske Toplice močno prestrašil nenavaden pojav v termalni vodi. Voda se je močno sknila in se ohladila za nekaj stopinj pod normalno temperaturo, ki pri izvrih glede na sušna obdobja sicer niha med 36 in 38 stopinjami Celzija.

Pojav je izzval močne reakcije tudi med domačini, od katerih jih je kar lepo število posredno ali neposredno odv-

nih od usode zdravilišča. Mnogi so ga povezovali z miniranjem ob gradnji podzemnega hodnika, ki bo povezoval zdraviliški in kopalniški dom, kar delno sicer drži, kot pa nam je zatrnil direktor Zdravilišča Jože Plut, je odveč vsaka bojazen, da bi imel pojav, tudi če bi se med gradnjo še kdaj ponovil, dolgoročne posledice. Dela namreč izvajajo visoko usposobljeni strokovnjaki Geološkega zavoda Ljubljana, nadzorujejo ga za to določeni nadzorniki, kot neke vrste super nadzorni organ pa so-

deluje z nasveti tudi priznani strokovnjak, upokojeni geolog Tone Nosan, ki že trideset let spremlja stanje vode in geološke raziskave v Dolenjskih Toplicah.

Neposredno je skaletev vode in padec temperature povzročila širitev perspektivne vrtnice iz leta 1961, ki bo z gradnjo zdravstvenega objekta prišla pod stavbo. Ob širjenju so se verjetno odprle nekatere ilovnate enklave in skalete vode, hkrati pa je zaradi močnega deževja ravno v tem času verjetno prišlo tudi do vdora meteorne vode. To je povzročilo tudi padec temperature.

»Sedaj je stanje tako rekoč normalno. Voda je čista, temperatura pa je počasi spet narasla na 36 stopinj Celzija, kar je za tak letni čas normalno. Teoretično je možno, da se zadeva ponovi, ko bomo zaradi gradnje jaska za dvigalo in temeljev za novi zdravstveni objekt spet prisiljeni znižati nivo podtalne termalne vode. To bi ob neugodnih vremenskih neprilikah, močnem deževju na primer, spet povzročilo kratkotrajne težave, vendar trajnega poslabšanja po zagotavljanju stroke nikakor,« zagotavlja direktor Jože Plut.

T. JAKŠE

Oškodovali SR Slovenijo

Prijava tudi zoper dva direktorja podjetja Snežnik in Kočevska Reka — Več kaznivih dejanj

KOČEVJE, KOČEVSKA REKA — Ljubljanski kriminalisti so te dni dokončali prvi del preiskave o sumljivih zadevah na območju bivšega zaprtega območja Kočevske Reke. Ljubljanskemu tožilstvu so poslali kazensko ovadbo zoper 48 direktorjev v 45 podjetjih, ki so osumljeni, da so oškodovali takratno SR Slovenijo za nekaj manj kot 32 milijonov DEM. Gre sicer za oškodovanje v dinarjih, ki pa so jih preračunali v DEM, da so izločili vpliv inflacije v zadnjih letih.

Glavna osumljenca sta 59-letni

M. Š., direktor Posvestva Snežnik in Kočevska Reka, in 55-letni L. R., direktor finančno računovodskega sektorja Snežnika. Osumljena sta ponarejanja poslovnih listin, zlorabe pooblastil in napejljanja k zlorabi pooblastil. Očitano jima je, da sta organizirala združevanje sredstev za nerazvite v korist podjetja Snežnik in tako okoli 45 slovenskim podjetjem omogočila, da niso prispevala družbi sredstev, ki bi jih po predpisih morala.

Nadaljuje se preiskava tudi zaradi suma drugih kaznivih dejanj. J. P.

Izdelal lok na škripčevje

Tomo Avbar sam izdeluje compound loke

STRAŽA — Pred tremi leti se je za lokostrelstvo, ki spet prihaja v modo, ogled tudi Stražar Tomo Avbar in ta šport prinesel tudi na Dolenjsko. Prvotno je se okoli njega zbralo kar nekaj navdušencev, le opreme ni bilo. Zato je Tom, ki je kot avtomehanik zaposlen v Krkini tovarni Izolacije, začel razmišljati, da bi sam naredil lok. Odločil se je za tehnološko najbolj zahtevnega — lok na škripčevje ali compound lok, kot ga radi imenujejo lokostrelci. »Prvega sem sestavil kar dve leti in potem sem prvič ustrelil. Ni se izkazal, zato sem še naprej na veliko proizvedoval okoli last-

nikov lokov po Sloveniji, obiskoval pa sem tudi trgovine z loki v sosednji Italiji in Nemčiji. Tehnološki postopek izdelave takšnega loka je skrivnost, saj je v lesenem prožnem držalu skrita vsa moč loka in hitrost izstreljene puščice. Težko je verjeti pa vendar, naredil sem kar petdeset lokov in skorajda vsak je imel svojo napako. Končno mi je uspelo narediti lok, ki je imel najboljše karakteristike. Imenoval sem ga atomlok in ga tudi prijavil v patentnem uradu,« pove Tom, ki v svoji delavnici sam izdeluje kraka loka, ročaj pa mu iz jesenovega lepljenega lesa pripravi mizar Matjaž Jurkovič. Seveda je poglavje zase tudi tetiva, ki je na koleščkih in je njeno moč mogoče nastavljati. Vsa ostala lokostrelska oprema je uvožena. Tom ima za loke celo popoldansko obrt, vendar pravi, da do sedaj še ni prodal nobenega loka, obrt pa je vzletel zato, da je svoje loke lahko pokazal na sejmju v Čelju in Zagrebu.

V Novem mestu že imajo klub za lokostrelstvo in dvajset aktivnih članov. Radi bi tudi svoje strelišče in nabavili toliko opreme, da bi lahko organizirali tečaj. Pred dnevi so že vadili rezervne vojaške starešine, verjamejo pa, da bi bilo lokostrelstvo lahko tudi zanimiva turistična ponudba.

J. P.

TOMOV ATOM LOK — Lok Toma Avbarja iz Straže je vrhunski izdelek in se lahko kosa z najboljšimi tovrstnimi izdelki. Zanj je bilo na sejmih kar precej zanimanja. Cena: 400 DM.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

Dežurni telefon potrjuje, da odnosi med ljudmi niso dobri — Hrupni bife, hrupni otroci, nesramni Romi, neprijazni uslužbenci, varčni gostinci itd.

Pomlad je hladna in deževna, zato ljubitelji ponočevanja pomanjkanje toplote odpravljajo z alkoholom. A če pri tem pozabljajo, da niso sami na svetu in da del slovenskega ljudstva običajno ponoči spi ter si nabira moči za delo, potem pač pride do tega, da občanom zavre kri, kot je Branki iz Metlike. Bila je prva, ki se je minuli četrtek oglasila na dežurni telefon. Pritožila se je na podčetjem ponočnjakov, ki motijo nočni mir vse tja do jutranjih ur v zasebnem bifeju Borisa Badovinca v novem poslovnem centru v Metliki. Veselje v bifeju, ki se mu po domače reče Ambasada, traja še nekaj ur. Občanka se sprašuje, z njo pa tudi številni sosedje, kako je z delovnim časom lokala. Upa, da si bo zadevo ogledal kdo od odgovornih inšpektorjev in poskrbel za red.

Hrup moti tudi prebivalce Šmarjete, v imenu katerih se je potožila naša bralka. Odkar imajo okrog cerkve nov asfalt, ni več miru. Asfalt so osvojlili otroci, ki zdaj preživljajo tu proste ure, kolesarijo, rolkajo in počnejo razne druge vragolije, kar vse moti stanovančce. Početje ni samo hrupno, tudi nevarno je. V Šmarjeti se bodo morali odločiti, kaj naj bo asfaltirana površina: cesta ali otroško igrišče. Oboje hkrati pač ne.

Vaščanka iz Tomažje vasi pri Dobruški vasi se je v imenu številnih sosedov pritožila čez razgrajče povsem

druge vrste. V teh krajih imajo romsko naselje. Romi so si omislili nekaj konjičkov, krmo zanje pa naj bi — tako so prepričani — pridelovali okoliški kmetje. Pozimi so se romski konji pasli po žitu, zdaj uživajo pašo po travnikih. Če se kateremu od kmetov slučajno ukresne v glavi, da tuj konj nima kaj početi na njegovem travniku, mu Romi zagrozijo, da ga bodo spravili na oni svet. O tako razumljeni lastnini, pravicah in dolžnostih se je že veliko pisalo, kmetje so se tudi že v večji skupini odpravili na novomeško občino k referentu za romsko problematiko, pogosto so poklicali policijo, skratka, naredili so, kar se da, sprememb pa nobenih, če izvzamemo dejstvo, da je Romov, konjev in groženj več. Zdaj imajo kmetje vsega dovolj. Takole pravijo: ali se naj Romi odpovejo konjem ali pa naj jim občina da zemljo za pašo!

Problem je lahko tudi navadna človeška prijaznost. Zdenka iz Dolenjskih Toplic je povedala, da na novi novomeški avtobusni postaji primanjkuje prijaznosti. Mož, ki sedi v prostoru za informacije, nerad in z nejevoljo odgovarja na vprašanja. Velikokrat je tudi na »malici«, skratka svoje delovne dolžnosti razume drugače kot uporabniki postaje.

Matilda z Volčjih Njiv pri Mirni je opozorila, da bo Mirnska dolina z junjem še bolj odrezana od sveta. Ukinjen je nedeljski popoldanski vlak. Potrebovali so ga predvsem tisti, ki so se ta dan odpravljali na obisk v novomeško bolnišnico. Zdaj bodo za obisk potrebovali ves dan. Zjutraj na vlak, potem 5 do 6 ur čakanja na uro obiska in zvečer nazaj, pa bo šla nedelja. Občanka poziva odgovorne, da ljudem poskrbijo nedeljski redni prevoz, avtobus, če že vlaka ni mogoče.

Priti do bolnišnice je eno, čakati v nji pa drugo. Marjan iz Novega mesta je natresel precej pripomb čez delo očesne ambulante. Zaradi otrok mora pogosto tja in vse bolj zagrenjeno opazuje, da mora on z mnogimi drugimi čakati ure in ure, medtem ko se nekaterim vrata do zdravnikov odpirajo mimo vrste. Ni reda in nikoli ne veš, kdaj si na vrsti, pravi Novomeščan. In ker mora od časa do časa v zobo-zdravstveno ambulanto v Ločni, opaža tudi tam premalo reda pri čakanju in v delovnem času osebja. Kot ostro kritično oko je zabeležil tudi zanimiv primer iz gostinstva. Konec tedna so se pri bifeju ob avtocesti na

Otočcu ustavili navijači zmagovite Crvene zvezde in zalili zmago v Barju po srbsko, se pravi z lozovačo. A očitno utrujeni od zmagovalstva in lozovač na prejšnjih kilometrih, so pustili precej natočenih kozarčkov nepopitih. Mož, ki skrbi za lokal, je spričo ostalih gostov po odhodu navijačev pretočil nepopito žganje nazaj v steklenico. Varčno takšno početje nedvomno je, skregano pa je s higieno in siceršnjimi lepimi navadami v gostinstvu.

Za konec pa nekaj pohval. F.P. z Otočca je po telefonu povedal, da ga veseli velik napredek, ki ga dosega njegova krajevna skupnost. Na farni cerkvi je nova fasada, narejena so nova postajališča za avtobus, zaslužna za obsoj pa sta še posebej predsednik KS in gospod župnik, ki je odstopil velik del zemljišča za postajališča, da so varno in lepo urejena. Bivanje v lepo urejenem kraju je zdaj prijetnejše. Toda kančku pelina se ne da uiti. Lepe čakalnice niso več tako lepe, že jih kazijo smeti. Naokrog leži

• Tine iz Žabje vasi v Novem mestu, ki se je oglasil prejšnjemu dežurnemu novinarju, je skrivnostna oseba. Edini, ki ga pozna pod imenom Tine v tistem delu mesta, je Martin Kastelic, ki pa odločno zanika, da bi kdaj klical na Dolenjski list in se protivil zaradi načrtovane prodajalne plina.

vse polno papirčkov in plastike, predvsem od raznovrstnih slaščic. No, krivec je znan, saj se ve, kdo ima rad sladko — mladina in šolarji. Skupaj z dežurnim novinarjem sta nato ugotovila, da bo kakšno besedo o lepem in čistem okolju povedal učitelj v šoli, nekaj bodo gotovo, ko bodo to prebrali, rekli tudi starši, največ pa bodo naredili tisti, ki bodo na postajališča dali postaviti tudi kakšen koš za smeti.

MIM

»INDUST-BAG« SE VRAČA

GRADAC — V soboto, 8. junija, ob 20. uri v kulturnem domu v Gradcu pri Metliki po triletnem premoru znova zaigrala glasbena skupina Indust-bag. Predstavila bo svoj nov repertoar, s katerim se bo odpravila na turnejo po Sloveniji in tujini. Kot gostje bodo nastopili »metliški mesarji« The psalmeters in semiški Desert fox z bio hrano. Vidimo se na koncertu!

kozerija

ŽE VSE ŽIVLJENJE NAS JE STRAH

— Ate, a si se v življenju koga bal?
— Veliko jih je bilo.
— Res?
— Ja, najprej sem se bal učiteljev. Ko sem hodil v osnovno šolo, so nas še krepko pretepali.
— Pa potem?
— Bal sem se Italijanov.
— Pa Nemcev tudi, kajne?
— Tudi.
— Kdo te je nato strašil?
— Rusi.
— Zakaj pa oni?
— Tito je govoril, da nas bodo napadli, ker je rekel Stalinu »ne«.
— Pa vas niso?
— Ne, niso. So pa Bolgari zahtevali Makedonijo.

— Si se jih bal?
— Vse nas je bilo strah.
— Koga vse?
— Jugoslovane. Vsi smo se bali: Slovenci, Hrvati, Srbi, Makedonci, Bosanci, Črnogorci, Albanci. Vsi.
— Vam je še kdo spravljal strah v kosti?
— Zahodne teroristične skupine.
— Ne razumem.
— Posebno izurjene skupine so vdrale v Jugoslavijo.
— Zakaj?
— Hotelo so zrušiti komuniste, socializem, samoupravljanje.
— Od kod so prihajale?
— Iz Nemčije, Avstralije, Avstrije.

— In kje so zdaj?
— Kdo?
— Zunanji sovražniki, ateisti, takšnih traparjev.
— Pa me res zanima, kje so zdaj ti zunanji sovražniki!
— Vprašaj tovarišico v šoli.
— Tovarišica v šoli pravi, da se ne boji Italijanov ne Nemcev, še manj izurjenih skupin iz tujine, a jo je vseeno strah.
— Prav rad bi slišal, pred kom se ji trese kika.
— Pravi, da se ji noge tresajo pred našo Jugoslovansko ljudsko armado.

TONI GAŠPERIČ

Radio dobi Franci Bartolj iz Bistrice

Preostala še ena Račkina Emilija in Novotehnnin barvni televizor

NOVO MESTO — Morebiti ne bi bilo napak, ako bi šle nagrade za

pravočasno plačevanje naročnin na vse konce, kamor pošiljamo Dolenjski list. Žreb pa je kajpak mahast, pravičen prav v tem, da ne pozna vnaprejšnjega izbora — in tako je Franc Hribar iz Novega mesta v ponedeljek spet izžrebalo naročnika iz trebnajske občine. Tokrat je to Franci Bartolj iz Bistrice 12 pri Sestrupertu, ki je naročnik »Dolenjca« že od 1965. leta; nagrado, radijski setofon Emilia, mu bomo kmalu dostavili na dom.

Lastnika je torej dobil že četrto radio, brez poslušalcev pa ne bi ostala niti peta radijska Emilia, ki se je v nagradnem skladu znašla po zaslugi Račke, z računalniškimi in drugim blagom dobro založene firme, o katere pestri in po cenah ugodni ponudbi se lahko prepričate na Cesti kom. Staneta 34 v Novem mestu ali po telefonu in telefaksu 21-058.

Čez slaba dva tedna, ko bodo redki zamudniki že prejeli opomin, naj končno poravnajo dolg do Dolenjskega lista, sicer ga ne bodo več prejeli, bo žreb določil, kdo od tistih, ki so s pravočasnim plačilom naročnine omogočili nemoteno izhajanje Dolenjskega lista, bo lastnik novega barvnega televizorja, ki ga prispeva Novotehna, največje dolenjsko podjetje za trgovino na drobno in drobnostno servisno storitevne poslovalnice s tehničnim in gradbenim blagom pa so v Novem mestu, Trebnjem, Metliki, Krškem in Kostonjčevici.

Studio D Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado GREGORJU MIKLAVČICU iz Adlešičev. Nagradjencu čestitamo!

- Lestvica je ta teden takšna:
- (1) Lepa so jutra — ANSAMBEL T. VERDERBERJA
 - (4) Pod Gorjanci pa nismo pijanci — FIS
 - (2) Dom je zavetje sreče — LIPA
 - (3) Prvi poljub — ANSAMBEL L. SLAKA
 - (6) Venček narodnih — TONČEK PLUT.
 - (7) Ohcet — ANSAMBEL J. ŠUMAHA
 - (5) Po Koroskem — ANSAMBEL A. ISKRE
 - (9) Sramežljivi zapeljivec — ANSAMBEL VESNA
 - (10) Kaj je sreča — MARELA
 - (—) Sopek cvetja — ANS. I. PUGLJA
- Predlog za prihodnji teden: Sinoči — ANS. IVANA PUGLJA

Glasujem za: _____
Moj naslov: _____
Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Priluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.